

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Του Αδαμτζιλιάδη Ευάγγελου

Σπουδαστή του τμήματος Δ.Μ.Τ.Α.

Σχολή Σ.Δ.Ο.

Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας

Θέμα :

ΔΟΜΗ – ΟΡΓΑΝΩΣΗ – ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΠΑΝΟΡΜΟΥ ΤΗΝΟΥ ΝΟΜΟΥ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Εισηγητής – υπεύθυνος καθηγητής : Κων. Τσουντας

Πειραιάς 1999

Εισαγωγικό Σημείωμα

Το παρόν υλικό αφορά τη μελέτη της κοινότητας Πανόρμου Τήνου, Νομού Κυκλάδων. Η μελέτη αυτή αναφέρεται στους άξονες της δομής, της οργάνωσης και της ανάπτυξης της Κοινότητας. Η αναφορά αυτή επικεντρώνεται στην υφιστάμενη κατάσταση στην οποία βρίσκεται η Κοινότητα σήμερα, ως προς τις οργανωτικές δομές και τις υποδομές της, καθώς και στο επίπεδο ανάπτυξής της, παράλληλα με τις δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης στο μέλλον.

Η ανάλυση των θεμάτων αυτών εστιάζεται στη συσχέτιση των διοικητικών δομών με το κοινωνικό σύνολο (ενώ δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στον τομέα της διοίκησης, αφού παρόμοια έμφαση στην ανάλυση σε επίπεδο κοινωνικού συνόλου θα οδηγούσε σε μεθοδολογία κοινωνιολογικής προσέγγισης των θεμάτων που μας αφορούν). Έτσι, η Κοινότητα αντιμετωπίζεται ως ζωντανός οργανισμός, με τις δικές της ιδιαιτερότητες, παραδόσεις και πολιτιστικές αξίες που τη διαμορφώνουν σε αυτό που σήμερα είναι, επιτρέποντας, υπό το πρίσμα αυτό, τη στατική της ανάλυση αλλά και τις προοπτικές της δυναμικής της εξέλιξης και των δυνατοτήτων ανάπτυξής της.

Η παρούσα μελέτη περιλαμβάνει:

- Τον **Πρόλογο**, στον οποίο γίνεται αναφορά στη ιστορικά στοιχεία και στην πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής, που σε συνδυασμό με το θρησκευτικό πνεύμα που επικρατεί ευρύτερα στο νησί, χαρακτηρίζουν την Κοινότητα Πανόρμου προσδιορίζοντας την ιδιαιτερότητά της.

- Τις δύο κύριες ενότητες:

Δομή - Οργάνωση της Κοινότητας Πανόρμου, που περιλαμβάνει στοιχεία σχετικά με τα γεωγραφικά όρια (οικισμούς) και τον πληθυσμό της Κοινότητας, καθώς, επίσης, και σχετικά με τη διοικητική της αρχή (Κοινοτικό Συμβούλιο), όπως και στοιχεία οικονομικά (στο επίπεδο προγραμματισμού και διαχείρισης).

Ανάπτυξη της Κοινότητας Πανόρμου, στην οποία εκτιμάται η παρούσα κατάσταση, προγράμματα - έργα με ιδιαίτερη σημασία, καθώς και ο

προγραμματισμός - στόχοι για το μέλλον, εκ μέρους της Κοινοτικής Αρχής, στον τομέα της ανάπτυξης.

- Τον **Επίλογο**, που περιλαμβάνει γενικά συμπεράσματα.

- Τα **Παραρτήματα Α & Β**, όπου στο μεν **Α** παρατίθενται το ιστορικό και οι "ζυμώσεις", θα μπορούσαμε να πούμε, που ξετυλίχθηκαν στην ευρύτερη περιοχή και που, τελικά, οδήγησαν στο να κρατήσει η Κοινότητα Πανόρμου την ταυτότητα της ως τέτοια, με την επιβολή του νόμου "Καποδίστριας", ενώ στο **Β** παρατίθενται χρήσιμα στοιχεία, από επίσημα έγγραφα της Κοινότητας, που διευκρινίζουν σημεία της παρούσας μελέτης.

Η παρούσα μελέτη δεν αποτελεί προϊόν θεωρητικών αναζητήσεων, αλλά αντικείμενο επιτόπου ερευνών, βασισμένη σε μεθόδους καταγραφής και αυτοψίας. Είναι το αποτέλεσμα αναζήτησεως και εμπειρικής έρευνας.

Τέλος, ευχαριστώ θερμά το Γραμματέα της Κοινότητας, κο Βασίλη Φόρτωμα, για το υψηλό επίπεδο συνεργασίας και την πολύτιμη βοήθειά του.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Κοινότητα Πανόρμου βρίσκεται στην Τήνο, το τρίτο σε μέγεθος νησί του νομού Κυκλάδων, εμβαδού 197 τ.χλμ. και συνολικού μήκους ακτογραμμής 114 χλμ. Η Τήνος είναι ένα νησί με πλούσια ιστορία, καλλιτεχνική παράδοση και αποτελεί σύμβολο της θρησκευτικής πίστης. Πιο συγκεκριμένα:

Η Τήνος, που, κατά μία εκδοχή, οφείλει το όνομά της απο το φερόμενο ως πρώτο οικιστή της, τον Τήνο, και κατά μία άλλη από τη φοινικική λέξη "τένοκ" που σημαίνει φίδι, έχει ιστορική παράδοση που εκτείνεται από τους αρχαίους προελληνικούς χρόνους ως τη σύγχρονη εποχή.

Στην αρχαιότητα ονομαζόταν Υδρούσα, λόγω της αφθονίας του νερού στο νησί, και Οφιούσα, λόγω των πολλών φιδιών που είχε, ή , κατά μία άλλη εκδοχή, επειδή ήταν κατάφυτη από κέδρους, που φέρουν το όνομα ΦΙΔΕΣ ή ΘΙΔΕΣ. Οι πρώτοι κάτοικοι ήταν ενδεχομένως Φρύγες, Φοίνικες, Κάρες, Πελασγοί ή Λέλεγες. Στη συνέχεια, κατοικήθηκε από Ίωνες.

Το νησί έγινε στόχος πολλών. Από τον 6ο π.Χ. αιώνα, όταν ήταν υπό την υποτέλεια των Ερετριέων. Μετά των Αθηναίων, όπου επί εποχής του τύραννου Πεισίστρατου απέκτησε το "Πεισιστράτειο Υδραγωγείο" (κτίστηκε το 549-542 π.Χ.), από το οποίο υδρευόταν η σημερινή πόλη μέχρι το 1934. Η Τήνος υποτάχθηκε σε Πέρσες, Μακεδόνες, Πτολεμαίους της Αιγύπτου και Ρωμαίους. Κατά τη Βυζαντινή περίοδο δέχθηκε επιδρομές από πειρατές. Μετά την πτώση του Βυζαντίου άρχισε η περίοδος της Ενετοκρατίας και το 1715 το νησί το κατέλαβαν οι Τούρκοι, παραχωρώντας πολλά προνόμια στους κατοίκους. Μετά το Ορλωφικά, πέρασε για ένα μικρό διάστημα στη Ρωσική κατοχή (1770-1774).

Σε νεώτερα χρόνια, το 1940 έγινε το πρώτο χτύπημα της Ιταλίας στη χώρα μας (15/8, τορπιλισμός του ΕΛΛΗ) και από τότε το νησί συνέβαλε σημαντικά στην αντίσταση κατά των κατακτητών ("κουρσάρικα" σκάφη, συμμαχικό κλιμάκιο πληροφοριών και δολιοφθορών κλπ).

Η Τήνος είναι ένα νησί με πλούσια καλλιτεχνική παράδοση. Στην αρχαιότητα υποστηρίζεται ότι ο γλύπτης Φειδίας δίδαξε την τέχνη στους κατοίκους, είτε γιατί καταγόταν από την Τήνο είτε γιατί το πλοίο που τον μετέφερε εξόριστο στη Δήλο προσάραξε στην περιοχή Κιόνια της Τήνου.

Πέρα από αυτό, όμως, το νησί που υπήρξε πατρίδα των διεθνούς φήμης καλλιτεχνών Νικ. Γύζη, Νικ. Λύτρα, Γιαν. Χαλεπά, Δημ. Φιλιπότη, Λαζ. και Αντώνη Σώχου, Λουκ. Δούκα κ.α., παρουσιάζει σημαντικότετη προσφορά στην τέχνη κυρίως στη γλυπτική και τη ζωγραφική, αλλά και σε τομείς όπως η φυλογλυπτική, η καλαθοπλεκτική, καθώς και η αρχιτεκτονική. Αυτό μαρτυρούν, εκτός από τα άπλολλα αριστουργήματα που βρίσκονται εντός και εκτός ελληνικής επικράτειας, και η παρουσία των πάνω από 750 εκκλησιών με τα καμπαναριά τους που αποτελούν εκθέματα εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής, καθώς και των περιστεριώνων που ο αριθμός τους υπερβαίνει τους 1000 και που αποτελούν απόδειξη της αστείρευτης καλλιτεχνικής παράδοσης του τόπου, όπως και το τηνιακό σπίτι που είναι ένα από τα χαρακτηριστικότερα δείγματα δημιουργίας της λαϊκής φιλοτεχνίας.

Η Τήνος από την αρχαιότητα θεωρείτο σύμβολο θρησκευτικής πίστης, όχι μόνο σε πανελλαδική εμβέλεια αλλά και για το μεγαλύτερο μέρος της Μεσογείου. Στο νησί λατρεύονταν κυρίως ο Ποσειδώνας και ο Διόνυσος (του οποίου ο ναός είχε ανεγερθεί στη θέση όπου βρίσκεται σήμερα ο ναός της Ευαγγελίστριας). Όμως, εκτός από θρησκευτικό κέντρο της αρχαιότητας, το νησί είναι σύγχρονο κέντρο της Ορθόδοξης χριστιανικής πίστης, με έντονο το στοιχείο της θρησκευτικής λατρείας. Αυτό μαρτυρούν οι άπλολλες εκκλησίες και ξωκλήσια του νησιού (ορθόδοξες και καθολικές), αλλά, κυρίως, με το σπουδαιότερο λατρευτικό τόπο όλου του ελληνισμού, το πανορθόδοξο θεομητορικό προσκύνημα, το *Ναό της Ευαγγελίστριας*, που είναι αφιερωμένος στην Παναγία και χτίστηκε ύστερα από την εύρεση της θαυματουργής της εικόνας στις 30 Ιανουαρίου 1823, και προσελκύει χιλιάδες προσκυνητές κάθε χρόνο από όλον τον κόσμο.

Η Κοινότητα Πανόρμου εκτείνεται στη βόρεια πλευρά του νησιού, στην περιφέρεια της λεγόμενης "*Εξω Μεριάς*". Με έδαφος άγονο αλλά με περιοχές πλούσιες σε μάρμαρο, λευκό και πράσινο (το οποίο χρησιμοποιήθηκε στα *Ανάκτορα του Μπάκιγγαμ* και στο *μουσείο του Λούβρου*) η Κοινότητα του Πανόρμου κατέχει ξεχωριστή σημασία τόσο ιστορικά όσο και πολιτιστικά - καλλιτεχνικά, αλλά και θρησκευτικά, καθώς, επίσης, ιδιαίτερης σημασίας είναι η θέση της στην οικονομική και κοινωνική ζωή του νησιού, αφού λειτουργούν αρκετά εργαστήρια μαρμαρογλυπτικής, ζωγραφικής και ξυλογλυπτικής τέχνης, καθώς, επίσης, λατομεία λευκού και πράσινου μαρμάρου και βιοτεχνίες επεξεργασίας μαρμάρου που απασχολούν σημαντικό μέρος του πληθυσμού του νησιού.

Επίσης, σημαντικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα ξωκλήσια, οι εκκλησίες και οι μονές της Κοινότητας, όπως το "Κάτω Μοναστήρι", αλλά, κυρίως, η Μονή της "Κυρα Ξένης", της οποίας το ενδιαφέρον εντοπίζεται τόσο από απόψεως προσέλευσης προσκυνητών αλλά και από ιστορική άποψη, αφού στην περιοχή υπάρχουν ενδείξεις και ευρήματα από την προϊστορική εποχή. Σε τοποθεσία πάνω από το μοναστήρι εντοπίστηκε ένας θολωτός τάφος των Γεωμετρικών χρόνων.

Ο σημαντικότερος οικισμός του, ο Πύργος, είναι μεσόγειος. Είναι μεσαιωνικό χωριό του οποίου το όνομα οφείλεται σε ένα βενετσιάνικο πύργο που βρισκόταν στο πίσω μέρος του χωριού, όπως αναφέρεται σε έγγραφο του 16ου αιώνα. Ήκμασε οικονομικά και καλλιτεχνικά το 18ο και 19ο αιώνα, όπου τότε άρχισε συστηματικά η εκμετάλλευση των μαρμάρων της περιοχής και δημιουργήθηκαν τα πρώτα εργαστήρια μαρμαροτεχνίας.

Πρώτα στον Πύργο κυρήχτηκε η Επανάσταση, στις 31 Μαρτίου, με πρωτεργάτη τον Γεώργιο Παλαμάρη και κατόπιν στην πόλη της Τήνου στις 20 Απριλίου 1821, και οι κάτοικοι του διακρίθηκαν στον Αγώνα της Απελευθέρωσης, όπως ο μπουρλοτιέρης του Κανάρη, ο Νικόλαος Σαμοθράκης ή Καναγκίνης, ο επωνομαζόμενος "Χελιδονάς", επιδέξιος πλοηγός πυρπολικού.

Η Κοινότητα συστάθηκε με την ανεξαρτησία του Ελληνικού Κράτους. **Πρωτοσυστάθηκε** ως **Δήμος Πανορμιτών Τήνου** και περιελάμβανε τις Κοινότητες Πανόρμου, Υστερνίων και Καρδιανής. Στοιχεία υπάρχουν από το 1834. Το 1912, ο νόμος Βενιζέλου διαχώρισε το Δήμο στις τρεις αυτόνομες Κοινότητες (Πανόρμου, Υστερνίων, Καρδιανής). **Σήμερα**, η Κοινότητα Πανόρμου είναι **μία εκ των 9 κοινοτήτων του Νομού Κυκλάδων**, σύμφωνα με το σχέδιο "Ι. Καποδίστριας" (σ.ε. οι άλλες κοινότητες του Νομού είναι οι Κοινότητες Ανάφης, Αντιπάρου, Δονούσης, Ηρακλείας, Κιμώλου, Κουφονησιών, Σικίνου, Σχοινούσας) - (βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α).

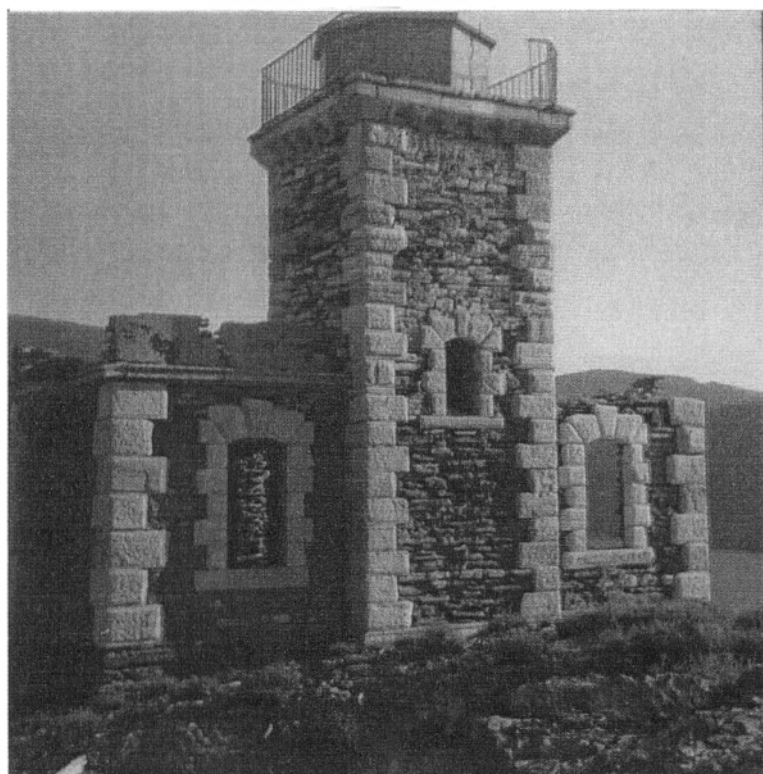
Τέλος, η Κοινότητα Πανόρμου έχει να επιδείξει υψηλό πολιτιστικό βάρος, ώντας η ιδιαίτερη πατρίδα των διεθνούς φήμης γλυπτών Γιαν. Χαλεπά και Δημ. Φιλιππότη και των ζωγράφων Νικ. Λύτρα, Γιάννη Γαϊτη και Γιώργου Βαρλάμου, και διατηρώντας πολλά εργαστήρια και εκθέσεις μαρμαρογλυπτικής και ξυλοτεχνίας, καθώς και τα Μουσεία του Γ. Χαλεπά και των Πανορμιτών Καλλιτεχνών όπως, επίσης, και το Προπαρασκευαστικό και Επαγγελματικό Σχολείο Καλών Τεχνών Πύργου Τήνου, που αποτελεί, αναμφισβήτητα, ένα σπουδαίο φυτώριο καλλιτεχνών και το οποίο και λειτουργεί από το 1956.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΩΤΗ
ΔΟΜΗ – ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
ΠΑΝΟΡΜΟΥ

Η ενότητα αυτή πραγματεύεται στοιχεία που αφορούν τα γεωγραφικά όρια της Κοινότητας, δηλαδή τους οικισμούς από τους οποίους αποτελείται, καθώς και τον πληθυσμό της, αναφορικά με τον αριθμό του, τα επίπεδα απασχόλησης και το ενδιαφέρον του για τα κοινά και τις προσπάθειες συμμετοχής του σε αυτά.

Επίσης, αναφέρεται η διοίκηση της Κοινότητας, όπως αυτή λειτουργεί μέσα από τη διάρθρωση της εσωτερικής Υπηρεσίας της.

Αναφέρονται, τέλος, οικονομικά στοιχεία της Κοινότητας, στο επίπεδο των απαραίτητων μέσων για τη λειτουργία της, όπως αυτά καθορίζονται από τον προγραμματισμό της για την οικονομική της δράση ως Κοινότητα (προϋπολογισμός - επιχορηγήσεις, δαπάνες κλπ).

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΟΡΙΑ – ΤΟΠΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

I. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Η Κοινότητα Πανόρμου αποτελείται από εννέα οικισμούς, τους οικισμούς **Πύργου, Πανόρμου, Πλατιών, Βεναρδάδου, Μαρλά, Μαμάδου, Ρωχάρεως, Μαλλιού, Κουμελά**. Από αυτούς πέντε είναι μεσόγειοι (τέσσερις εκ των οποίων είναι παραδοσιακοί οικισμοί) και τέσσερις νεώτεροι παράλιοι οικισμοί. Από τους οικισμούς αυτούς ξεχωρίζουν οι Πύργος και Πάνορμος.

Οι δύο κεντρικοί αυτοί οικισμοί της Κοινότητας διακρίνονται για τα εξής χαρακτηριστικά:

α) Πύργος

Ο μεγαλύτερος οικισμός της Κοινότητας και της Τήνου. Οι μόνιμοι κάτοικοι ανέρχονται σε 400 και κατά την τουριστική περίοδο σε 1300. Είναι η έδρα της Κοινότητας και των Δημοσίων Υπηρεσιών της Βόρειας Τήνου (ΕΛΤΑ, Αστυνομία, Νηπιαγωγείο - Δημοτικό, Σχολή Καλών Τεχνών).

Είναι παραδοσιακός οικισμός με πολλά ενδιαφέροντα αξιοθέατα όπως δύο κοινοτικά Μουσεία (Μουσείο Γιαννούλη Χαλεπά και Μουσείο Τηνίων Καλλιτεχνών) διατηρητέα μνημεία, ιδιαίτερα αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά και πλούσια παράδοση στη μαρμαρογλυπτική. Εδώ, βρίσκεται η μοναδική στην Ελλάδα Σχολή Μαρμαρογλυπτικής (Προπαρασκευαστικό Επαγγελματικό Σχολείο Καλών Τεχνών Πανόρμου) με 40 μαθητές από ολόκληρη την Ελλάδα και πολλά εργαστήρια μαρμαροτεχνίας.

β) Πάνορμος

Ο μεγαλύτερος παράλιος οικισμός της Κοινότητας, βρίσκεται στο μυχό του ομώνυμου όρμου. Φυσικό προφυλαγμένο λιμάνι, το μόνο στη Β.Δ. πλευρά του νησιού, με αρκετά ικανοποιητική υποδομή λιμενικών εγκαταστάσεων ικανών για τον ελλιμενισμό 100 μικρών και μεσαίων σκαφών. Είναι ο σπουδαιότερος λιμένας καταφυγής σε δυσμενείς καιρικές συνθήκες στο κεντρικό Αιγαίο για μικρά και μεσαία σκάφη.

Οι μόνιμοι κάτοικοι ανέρχονται σε 70 και κατά την τουριστική περίοδο τους 600. Την ίδια περίοδο διακινούνται περί τους 500 επισκέπτες ημερησίως.

II. ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Ο πληθυσμός της Κοινότητας φανερώνει το μικρό μέγεθός της ως τέτοιας. Πιο συγκεκριμένα, από τους περίπου εννιακόσιους εγγεγραμμένους στους καταλόγους της Κοινότητας το σύνολο των μόνιμων κατοίκων ανέρχεται σε 550, ενώ κατά την τουριστική θερινή περίοδο ο πληθυσμός της Κοινότητας φτάνει τις 2.500 κατοίκους.

α) Απασχόληση

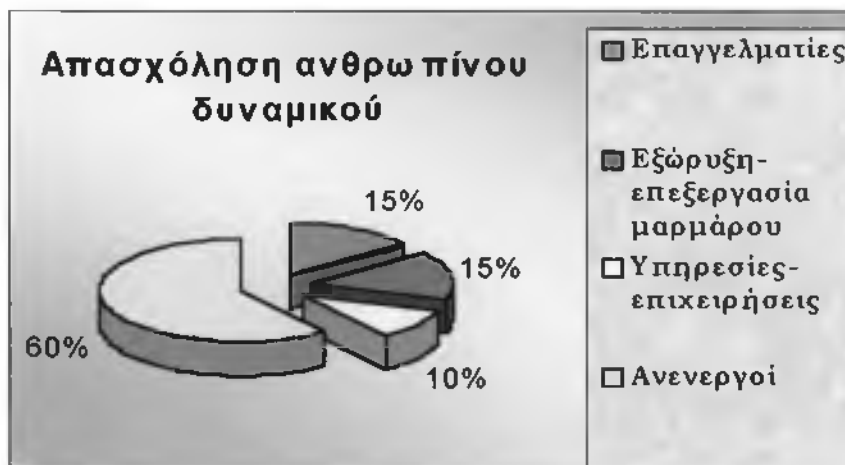
Όσον αφορά τις τοπικές δραστηριότητες στην απασχόληση, αυτές αφορούν τη διατήρηση των παραγωγικών κλάδων στον πρωτογενή τομέα όπως η οργανωμένη εξόρυξη μαρμάρων, από τα λατομεία λευκού και πράσινου τηνιακού μαρμάρου, και η οικογενειακή κτηνοτροφία. Αφορούν, επίσης, την ανάπτυξη του δευτερογενούς τομέα της επεξεργασίας του μαρμάρου (βιοτεχνίες κοπής και επεξεργασίας) καθώς και εργαστήρια μαρμαροτεχνίας. Τέλος, η εξελισσόμενη ανάπτυξη του τομέα των Υπηρεσιών έχει ως κύριο άξονα την ανάπτυξη των τουριστικών επαγγελμάτων.

Κάνοντας μια προσπάθεια να εντάξουμε τον τοπικό πληθυσμό στην απασχόληση, κατά κλάδους, δεδομένου ότι το 25% περίπου του συνόλου του πληθυσμού έχει την κτηνοτροφία και τη γεωργία ως συμπληρωματική απασχόληση, θα μπορούσαμε να αποφανθούμε ότι:

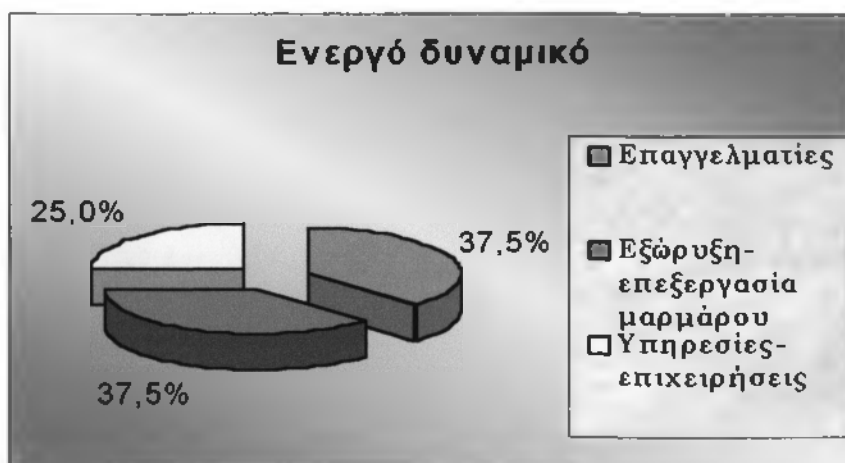
- στα λατομεία, στην εξόρυξη και την επεξεργασία μαρμάρου απασχολείται - κατά προσέγγιση - το 15% του συνόλου,

- ως επαγγελματίες (τεχνίτες - οικοδόμοι) απασχολείται - κατά προσέγγιση - το 10% του συνόλου του πληθυσμού,
- στον τομέα των υπηρεσιών και των επιχειρήσεων (δημόσιοι υπάλληλοι, καφεενεία, ταβέρνες, εμπορικά καταστήματα) απασχολείται περίπου το 15% του πληθυσμού,
- το υπόλοιπο ποσοστό του τοπικού πληθυσμού (περίπου 60%) αποτελούν ανενεργά παραγωγικά άτομα (υπερήλικες, ανήλικοι).

Η ανάλυση του πληθυσμού της κοινότητας, αναφορικά με το ποσό και το είδος απασχόλησής τους στην τοπική οικονομία, φαίνεται καλύτερα στα παρακάτω σχεδιάγραμμα :

Σχεδιάγραμμα 1

Σχεδιάγραμμα 2

Το καλοκαίρι, κατά την τουριστική περίοδο, αυξάνεται το ποσοστό του τριτογενούς τομέα (υπηρεσιών) με εποχιακό προσωπικό είτε από την τοπική αγορά εργασίας - κυρίως γυναίκες - είτε με αλλοδαπούς.

β) Συμμετοχή στα κοινά

Λόγω του ότι είναι μικρή, η τοπική κοινωνία ενδιαφέρεται και ενεργοποιείται ως προς τη διοίκηση των τοπικών θεμάτων.

- Συμμετέχουν στις εκδηλώσεις και συνεδριάσεις του Κοινοτικού Συμβουλίου.
- Οργανώνονται σε τοπικούς συλλόγους και φορείς, όπως:
 - Αγροτικός Συνεταιρισμός Πανόρμου
 - Αγροτικός Σύλλογος
 - Σύλλογος Νεολαίας Κοινότητας Πανόρμου
 - Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Δημοτικού Σχολείου
 - Σύλλογος "Οι Φίλοι της Θάλασσας Πανόρμου",
και οι απόδημοι στους εξής:
 - Σύλλογος Βεναρδιανών Τήνου
 - Σύλλογος Πλατιανών Τήνου
 - Σύλλογος Μαρλά - Μαμάδου Τήνου,
οι οποίοι έχουν έδρα στην Αθήνα.
- Η συμμετοχή του πληθυσμού στις εκλογές κυμαίνεται σε ποσοστό λίγο μεγαλύτερο του 65% (από τους εγγεγραμμένους περίπου 900 ψηφίζουν - κατά προσέγγιση - οι 600 - ποσοστό 66,6%). Το ποσοστό αυτό οφείλεται στην αποδημία σημαντικού μέρους του πληθυσμού σε αστικά κέντρα, κυρίως στην Αθήνα (Γκύζη, Μπραχάμι, Χαλάνδρι κλπ) και έτσι η απόσταση καθώς και η συγκοινωνία (πλοία) καθιστώνται παράγοντες αποθαρρυντικοί για τη συμμετοχή στις εκλογές του μέρους αυτού του πληθυσμού.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΠΑΝΟΡΜΟΥ

I. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Η Κοινότητα του Πανόρμου, ως Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης με δυνατότητες άσκησης τοπικής δημόσιας εξουσίας, έχει αρμοδιότητες που σχετίζονται με τις υποδομές της περιοχής και που καθορίζουν το επίπεδο και την ποιότητα διαβίωσης και δραστηροποίησης του πληθυσμού, οριοθετώντας το πλαίσιο αναπτυξιακών δυνατοτήτων της ευρύτερης περιοχής ως οικιστικό-κοινωνικοοικονομικό σύνολο.

Πιο συγκεκριμένα, οι λειτουργίες που εντάσσονται στην αρμοδιότητα της Κοινότητας αφορούν:

α) Την περιβαλλοντική υγεία

Εδώ εντοπίζουμε τους σχετικούς τομείς που αποτελούν αντικείμενο ευθύνης της Κοινότητας και που αναφέρονται στην κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία: συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης, έργων οδοποιίας, πλατειών, ηλεκτροφωτισμού των κοινοχρήστων χώρων, των κοιμητηρίων, των χώρων άθλησης, των χώρων αναψυχής, των δημοσίων αποχωρητηρίων. Η Κοινότητα ευθύνεται, επίσης, για την καθαριότητα και τη διαχείριση των απορριμμάτων - αποβλήτων (λυμμάτων), για τη ρύθμιση της οδικής κυκλοφορίας και την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προέρχονται από αυτή, για την τοποθέτηση πινακίδων, για την ονομασία οδών και πλατειών και την αρίθμηση των κτισμάτων. Ακόμα, είναι αρμόδια για την εκτέλεση σχεδίων πολεοδομικού - χωροταξικού επιπέδου και για την τήρηση των δεδομένων του κτηματολογίου της περιοχής της.

β) Τον τομέα της εκπαίδευσης, ως προς την επισκευή και τη συντήρηση των σχολικών κτιρίων, καθώς και τη μεταφορά των μαθητών στο σχολείο από τους κατά τόπους οικισμούς της Κοινότητας όπου αυτοί διαμένουν.

γ) Τον τομέα της **Κοινωνικής μέριμνας**, με τη μελέτη και εφαρμογή κοινωνικών προγραμμάτων που αφορούν ηλικιωμένους, παιδιά και άτομα με ειδικές ανάγκες.

δ) Τον τομέα του **πολιτισμού**, με τη μελέτη και εφαρμογή πολιτιστικών προγραμμάτων, με την ίδρυση, κατασκευή και λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων (μουσεία, Πνευματικό Κέντρο Κοινότητας), με τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων τόνωσης τοπικού συναισθήματος και παραδοσιακού χαρακτήρα, αθλοπαιδιών, εκθέσεων, διαλέξεων, καθώς και με την επισκευή και συντήρηση των ιστορικών και παραδοσιακών χώρων και κτιρίων.

ε) Τον τομέα της **προστασίας** του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος, της ζωής και της υγείας των κατοίκων.

στ) Τον τομέα του **εμπορίου**, με τη χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας όλων των κταστημάτων και επιχειρήσεων, των οποίων οι όροι λειτουργίας καθορίζονται από υγειονομικές διατάξεις, τη χορήγηση αδειών μικροπωλητών και λειτουργίας κυλικείων (καντινών) σε κοινόχρηστους χώρους, καθώς και με τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων που αφορούν τη λειτουργία των πάσης φύσεως επιτηδευμάτων και επαγγελμάτων, γενικότερα.

ζ) Τον τομέα της **ανάπτυξης**

Στον τομέα αυτόν εντάσσονται η εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της Κοινότητας, η διαχείριση και εκτέλεση προγραμμάτων οικιστικής και πολεοδομικής ανάπτυξης, και, γενικότερα, όλες οι προσπάθειες της Κοινότητας που στοχεύουν στην εγγενή ανάπτυξη, αναφορικά με τους τομείς του πολιτισμού, του τουρισμού, και, ευρύτερα, της οικονομίας, που θα οδηγήσει στη βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης των κατοίκων, του επιπέδου δραστηριοποίησής τους, και, γενικότερα, σε αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής.

II. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Η διοικητική αρχή της Κοινότητας του Πανόρμου είναι το Κοινοτικό της Συμβούλιο και ο Πρόεδρος, του οποίου και προΐσταται. Το Κοινοτικό Συμβούλιο είναι επταμελές και έχει αρμοδιότητες που απορρέουν από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο (π.χ. άρθρο 93 π.δ. 410/95). Τα μέλη του συνεδριάζουν τακτικά (κάθε μήνα) και όταν το απαιτούν οι υποθέσεις της Κοινότητας. Το Συμβούλιο επέρχεται σε δημόσια συνεδρίαση ύστερα από γραπτή πρόσκληση του Προέδρου, η οποία αναφέρει τα θέματα της ημερησίας διάταξης και που αναρτάται στον ειδικό πίνακα ανακοινώσεων της Κοινότητας. Οι συνεδριάσεις λαμβάνουν χώρα στο κοινοτικό κατάστημα, που βρίσκεται παραπλεύρως του Αστυνομικού Σταθμού. Στις συνεδριάσεις τα μέλη συζητούν τα θέματα της ημερησίας διάταξης (και τα κατεπείγοντα, αν υπάρχουν και ορισθούν τέτοια) και αποφασίζουν πάνω σε αυτά. Οι αποφάσεις παίρνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Τα πεπραγμένα των συνεδριάσεων τηρούνται ως πρακτικά, σε ειδικό βιβλίο, από το Γραμματέα της Κοινότητας, στα οποία καταχωρούνται οι αποφάσεις του Συμβουλίου και η γνώμη της μειοψηφίας, και τα οποία υπογράφονται από όλα τα μέλη που μετέχουν στη συνεδρίαση (άρνηση μέλους αναφέρεται και αιτιολογείται στα πρακτικά).

Οι υποχρεώσεις και οι αρμοδιότητες των μελών του Κοινοτικού Συμβουλίου και του Προέδρου καθορίζονται από το ΔΚΚ (π.δ. 410/95, αρθ. 98,100) όπως αυτός τροποποιήθηκε με το νόμο "Καποδίστρια".

Η Κοινότητα τηρεί τα βιβλία που είναι αναγκαία για τη διοίκηση και τη διαχείριση των οικονομικών και της περιουσίας της, όπως αυτά καθορίζονται κάθε φορά από τον υπουργό ΕΣΔΔΑ (π.δ. 410/95, αρθ. 105, παρ.2).

Το Κοινοτικό Συμβούλιο και ο Πρόεδρος εκλέγονται κάθε τέσσερα χρόνια (δηλαδή η θητεία τους είναι τετραετής) από τους εγγεγραμμένους στους κοινοτικούς καταλόγους εκλογείς της Κοινότητας.

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΠΑΝΟΡΜΟΥ

Στο ΦΕΚ αρ. 289/Β/27-4-93, είχε δημοσιευτεί η τελευταία τροποποίηση του Ο.Ε.Υ. της Κοινότητας Πανόρμου. Με τον ισχύοντα εκείνο Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας της Κοινότητας είχε καθορισθεί η εσωτερική διάρθρωση της Υπηρεσίας, οι αρμοδιότητες και οι θέσεις κατά κατηγορίες και κλάδους προσωπικού. Ο κανονισμός εκείνος καταρτίστηκε σύμφωνα με τις ανάγκες και τις προοπτικές της Κοινότητας την εποχή κατά την οποία ψηφίστηκε.

Μετά την εφαρμογή του Προγράμματος ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ και τη διαμόρφωση των νέων συνθηκών μέσα στις οποίες καλούνται οι ΟΤΑ να ασκήσουν τις διευρυμένες αρμοδιότητες του, θα έπρεπε να επανεκτιμηθούν οι ανάγκες σε προσωπικό που θα στελέχωνε την Κοινότητα Πανόρμου, προκειμένου να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις αυξημένες απαιτήσεις των επομένων ετών. Η συμπλήρωση - τροποποίηση του ισχύοντος (μέχρι τότε) Ο.Ε.Υ. θα συνέβαλε ώστε μέσα από την ορθολογικότερη οργάνωση και στελέχωση των υπηρεσιών της Κοινότητας να μπορέσει να ανταποκριθεί στις αρμοδιότητες που της παρέχει ο νόμος, να εξυπηρετεί τον πολίτη και να προωθεί την τοπική ανάπτυξη με την όσο το δυνατόν καλύτερη διαχείριση των τοπικών υποθέσεων. Καθίστατο, επομένως, προφανής η ανάγκη να συμπληρωθεί ο ισχύων Ο.Ε.Υ. της Κοινότητας.

Έτσι, στις 17 Μαΐου 1999, ύστερα από την από 12-4-99 πρόσκληση του Προέδρου της Κοινότητας, το Κοινοτικό Συμβούλιο συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση, στο κοινοτικό κατάστημα (ώρα 18.30') που αφορούσε τη συζήτηση και λήψη αποφάσεων στο θέμα της **συμπλήρωσης - τροποποίησης του Ο.Ε.Υ.** της Κοινότητας, μεταξύ των άλλων θεμάτων της ημερησίας διατάξεως.

Το θέμα της τροποποίησης του Ο.Ε.Υ. αφορούσε, κυρίως, τη σύσταση νέων θέσεων προσωπικού. Η προτεινόμενη σύσταση νέων θέσεων προσωπικού έγινε μετά από εκτίμηση των υπηρεσιακών αναγκών και με την προϋπόθεση ότι για τη σύσταση κάθε νέας τακτικής θέσης θα πρέπει ο μέσος όρος των τακτικών εσόδων των δύο τελευταίων χρόνων να είναι διπλάσιος του ποσού στο οποίο ανέρχεται η ετήσια δαπάνη του βασικού μισθού του καταληκτικού μισθολογικού κλιμακίου των προτεινόμενων θέσεων, πολλαπλασιαζόμενης της δαπάνης αυτής επί δύο (2). Τα κριτήρια αυτά καλύπτονται από τα έσοδα της Κοινότητας. Κάθε οργανική θέση ειδικού επιστημονικού προσωπικού, καθώς και τεχνικού ή βοηθητικού προσωπικού, μπορεί να πληρείται, με την προϋπόθεση να έχει προβλεφθεί η αντίστοιχη οργανική θέση. Αν δεν υπάρχει κενή οργανική θέση, διορισμός δεν μπορεί να γίνει. Η όποια πρόβλεψη οργανικών θέσεων στο νέο Ο.Ε.Υ. δεν σημαίνει απαραίτητα και την εφαρμογή διαδικασιών πρόσληψης προσωπικού. Η πρόβλεψη νέων θέσεων εργασίας στον Ο.Ε.Υ. εκφράζει τον μεσοπρόθεσμο σχεδιασμό των στελεχιακών αναγκών της Κοινότητας και, στο βαθμό που έχουν σχεδιαστεί τεκμηριωμένα, διευκολύνουν την Κοινότητα να καλύπτει βαθμιαία τις ανάγκες της, χωρίς να υποχρεούται κάθε φορά να τροποποιεί τον Ο.Ε.Υ. της.

Έτσι, το Κοινοτικό Συμβούλιο (έχοντας υπ' όψιν τις διατάξεις των άρθρων 24 και 93 του π.δ. 410/95 του ΔΚΚ, του Α' μέρους του Ν.1188/1981 όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του Ν. 2307/95), ψήφισε την ακόλουθη **σύσταση και διαβάθμιση των θέσεων προσωπικού** της Κοινότητας Πανόρμου:

1. Μία (1) θέση διοικητικού-οικονομικού υπαλλήλου Τ.Ε. 17 με διαβάθμιση Δ-Α.
2. Δύο (2) θέσεων διοικητικών υπαλλήλων Δ.Ε. 1 με διαβάθμιση Δ-Α.
3. Μία (1) θέση βοηθητικού προσωπικού Υ.Ε. 14 (εργάτη γενικών καθηκόντων) με διαβάθμιση Ε-Β.
4. Μία (1) θέση οδηγού Δ.Ε. 29 με διαβάθμιση Δ-Α.
5. Μία (1) θέση Δ.Ε. 30 τεχνίτη - συντηρητή μηχανημάτων για τη λειτουργία και συντήρηση μονάδας βιολογικού καθαρισμού και δικτύων διάθεσης λυμάτων με διαβάθμιση Δ-Α.
6. Δύο (2) θέσεις εκτάκτων εποχικών υπαλλήλων.

Έτσι, ο νέος πια Ο.Ε.Υ., η ισχύς του οποίου αρχίζει από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, ορίζει την οργανική σύνθεση και τη διαβάθμιση των θέσεων προσωπικού της Κοινότητας Πανόρμου ως εξής:

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Οι θέσεις του προσωπικού της Κοινότητας διαρθρώνονται και διαβαθμίζονται ως εξής:

ΜΟΝΙΜΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ:

1. Για τη Γραμματεία (Διοικητικό Προσωπικό):
 - Μία θέση διοικητικού (οικονομικού) υπαλλήλου Τ.Ε.17
 - Δύο θέσεων διοικητικών υπαλλήλων Δ.Ε.1

Τη μία εκ των δύο θέσεων διοικητικού προσωπικού καταλαμβάνει σήμερα το υπάρχον προσωπικό.

2. Για την Τεχνική Υπηρεσία - Τεχνικό (Βοηθητικό) Προσωπικό:

- Μία θέση βοηθητικού προσωπικού Υ.Ε. 14 εργάτη γενικών καθηκόντων
- Μία θέση οδηγού Δ.Ε. 29
- Μία θέση Δ.Ε. 30 τεχνίτη - συντήρηση μηχανημάτων για τη λειτουργία και συντήρηση της μονάδας βιολογικού καθαρισμού και δικτύων διάθεσης λυμμάτων.

ΕΚΤΑΚΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ:

Δύο εποχιακούς υπαλλήλους με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου για τη λειτουργία των μουσείων της Κοινότητας την τουριστική περίοδο.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ - ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα της Γραμματείας ορίζονται ως ακολούθως:

Επιμελείται όλων των κοινοτικών υποθέσεων, συντάσσει, δακτυλογραφεί, αναπαραγάγει, διεκπεραιώνει και αρχειοθετεί τα διάφορα έγγραφα, τηρεί τα πρωτόκολλα αλληλογραφίας και τα βιβλία που

προβλέπονται, επιμελείται τα της δημοτικής κατάστασης των δημοτών και εκδίδει τα θεσμοθετημένα πιστοποιητικά, τηρεί τα αρχεία και ενημερώνει τα βιβλία του Ληξιαρχείου και εκδίδει αντίγραφα των ληξιαρχικών πράξεων, καταρτίζει τα μητρώα αρρένων, τηρεί και ενημερώνει τα αρχεία τους για κάθε μεταβολή που επέρχεται σε αυτά, καταρτίζει τους στρατολογικούς πίνακες, επιμελείται όσα αναθέτει στην υπηρεσία της Κοινότητας η εκλογική νομοθεσία, τηρεί τα πρακτικά των συνεδριάσεων και συντάσσει τις αποφάσεις του Κοινοτικού Συμβουλίου, εκδίδει τα χρηματικά εντάλματα και τους βεβαιωτικούς καταλόγους, καταρτίζει μαζί με τον Πρόεδρο της Κοινότητας τον προϋπολογισμό της Κοινότητας, τον απολογισμό και διεκπεραιώνει τα θέματα οικονομικής διαχείρισης της Κοινότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες, στελεχώνει τη διαχείριση της Ταμειακής Υπηρεσίας της Κοινότητας όποτε αυτή συσταθεί, υποστηρίζει τη διαδικασία σύνταξης και υπηρεσιακής προώθησης των μεσοπρόθεσμων και ετήσιων Προγραμμάτων της Κοινότητας καθώς και Προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρέχει υπηρεσιακή υποστήριξη σε θυγατρικούς φορείς της Κοινότητας (Ν.Π.Δ.Δ. - Κληροδοτήματα - Δημοτικές Επιχειρήσεις) διαχειρίζεται τα θέματα που σχετίζονται με τον ΟΓΑ και τον ΕΛΓΑ, χειρίζεται και φροντίζει τη σωστή λειτουργία του μηχανογραφικού εξοπλισμού της Κοινότητας και των εφαρμογών και γενικά η Γραμματεία είναι αρμόδια για κάθε κοινοτική υπηρεσία που νομιμοποιείται από τους εκάστοτε ισχύοντες νόμους και διατάξεις και δεν κατονομάζεται στο νέο Ο.Ε.Υ. της Κοινότητας.

Της Γραμματείας προϊστάται ο Πρόεδρος της Κοινότητας.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ - ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του Τεχνικού (βοηθητικού) προσωπικού ορίζονται ως ακολούθως:

Οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του **εργάτη γενικών καθηκόντων** είναι: η καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων και των παραλιών της Κοινότητας, η εκτέλεση εργασιών συντήρησης της κοινοτικής περιουσίας, η καταμέτρηση των υδρομετρών στα όρια της Κοινότητας και η εκτέλεση κάθε εργασίας που του ανατίθεται από τον Πρόεδρο η οποία νομιμοποιείται από τους εκάστοτε ισχύοντες νόμους και διατάξεις και δεν κατονομάζεται στον νέο Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας της Κοινότητας.

Οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του οδηγού είναι: η κίνηση και καλή λειτουργία των οχημάτων της Κοινότητας (απορριμματοφόρου, λυμματοφόρου κλπ) η αποκομιδή των απορριμμάτων των οικισμών και η περισυλλογή των λυμάτων των κοινόχρηστων βόθρων.

Οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του **τεχνίτη-συντηρητή μηχανημάτων** είναι: η συντήρηση και καλή λειτουργία των μηχανημάτων του βιολογικού καθαρισμού της Κοινότητας, των αντλιοστασίων και των αγωγών προσέλευσης και διάθεσης των λυμάτων της μονάδας του βιολογικού καθαρισμού και κάθε σχετικής εργασίας που του ανατίθεται από τον Πρόεδρο η οποία νομιμοποιείται από τους εκάστοτε ισχύοντες νόμους και διατάξεις και δεν κατονομάζεται στον νέο Ο.Ε.Υ. της Κοινότητας.

ΕΚΤΑΚΤΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

Οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα των εκτάκτων υπαλλήλων με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου είναι: η λειτουργία των δύο Κοινοτικών Μουσείων (Γιαννούλη Χαλεπά και Τηνίων Καλλιτεχνών) και κάθε εργασίας που τους ανατίθεται από τον Πρόεδρο η οποία νομιμοποιείται από τους εκάστοτε ισχύοντες νόμους και διατάξεις και δεν κατονομάζεται στον νέο Ο.Ε.Υ. της Κοινότητας.

Ο τρόπος λειτουργίας κάθε υπηρεσίας στις ιδιαίτερες λεπτομέρειες, η κατανομή αρμοδιοτήτων του προσωπικού της Γραμματείας εκτός τα οριζόμενα από το νόμο και το νέο Οργανισμό, καθορίζονται με τον ειδικό Κανονισμό λειτουργίας τους.

Τα προσόντα διορισμού στον εισαγωγικό βαθμό και για τις ανωτέρω κατηγορίες (Τ.Ε, Δ.Ε, Υ.Ε) προσωπικού είναι αυτά που ορίζονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις των νόμων, αποφάσεων και εγκυκλίων, διαταγών για το προσωπικό ΟΤΑ. Ειδικές άδειες (άδεια οδήγησης για τον οδηγό) καθορίζονται με την προκήρυξη κάλυψης της θέσης.

Επίσης, προβλέπεται στον Κανονισμό - εάν αυτό καταστεί αναγκαίο - η ίδρυση Ειδικού Κοινοτικού Ταμείου (Ταμειακής Υπηρεσίας της Κοινότητας), προϊστάμενος της οποίας τίθεται ο οικονομικός υπάλληλος της Κοινότητας ο οποίος ορίζεται και ταμίας - διαχειριστής. Τις αρμοδιότητες των άλλων

υπαλλήλων που θα συνεπικουρούν τη λειτουργία του Ταμείου ορίζει ο Πρόεδρος της Κοινότητας.

ΚΑΛΥΨΗ ΔΑΠΑΝΗΣ

Από τις διατάξεις της απόφασης για τις νέες θέσεις δεν προκαλείται επιπλέον δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού της Κοινότητας Πανόρμου για το τρέχον οικονομικό έτος 1999 εκτός της δαπάνης της τάξης του 1.700.000 δρχ. η οποία έχει εγγραφεί στον Κ.Α. 15 111.1 και η οποία με σχετική αναμόρφωση, μπορεί να καλύψει τη δαπάνη πλήρωσης οποιασδήποτε από τις ανωτέρω νέες θέσεις, για το τρέχον οικονομικό έτος. Θα προκληθεί όμως μελλοντική δαπάνη. Η μελλοντική αναγκαία δαπάνη για το οικονομικό έτος 2000 και για καθένα από τα επόμενα του 2000 έτη, θα υπολογισθεί και θα γίνουν οι ανάλογες εγγραφές στους αντίστοιχους Κ.Α. , όταν αποφασισθεί και οριστικοποιηθεί ο αριθμός των θέσεων που θα καλυφθούν.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΠΑΝΟΡΜΟΥ

Η Κοινότητα του Πανόρμου, ως διοικητική αρχή, στο πλαίσιο της οικονομικής της δραστηριότητας, οργανώνεται, βάσει μίας προσπάθειας οικονομικού της προγραμματισμού, και λειτουργεί σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους, διατάγματα και υπουργικές αποφάσεις.

Πιο συγκεκριμένα, στο τέλος του τρέχοντος έτους, καταρτίζεται ο προϋπολογισμός για το επόμενο έτος, που περιλαμβάνει την εισηγητική έκθεση του Προέδρου της Κοινότητας, τις εκτιμήσεις για τα προβλεπόμενα έσοδα-έξοδα της Κοινότητας για το επόμενο έτος, καθώς και το τεχνικό πρόγραμμα της Κοινότητας, που αποτελεί το πρόγραμμα των εκτελεστέων έργων - το οποίο δύναται να έχει προοπτική πέραν του ενός έτους - που καταρτίζεται το Νοέμβριο από την Κοινότητα και την ΤΥΔΚ Τήνου.

Υστερα από συνεδρίαση του Κοινοτικού Συμβουλίου, ο προϋπολογισμός ψηφίζεται (όπως είναι ή τροποποιημένος) και υποβάλλεται στη Νομαρχία για το σχετικό έλεγχο νομιμότητας και την έγκριση του απο τον Περιφερειακό Διευθυντή. Αφού εγκριθεί ο προϋπολογισμός, επέρχεται η διαδικασία της εκτέλεσής του, με την ταυτόχρονη παρακολούθηση της υλοποίησής του - για το οικονομικό έτος το οποίο αφορά - με την τήρηση των σχετικών βιβλίων.

Όσον αφορά τον απολογισμό του οικονομικού έτους που έληξε (προηγούμενου), ο Διευθυντής του Δημοσίου Ταμείου στέλνει στην Κοινότητα, έως το τέλος Απριλίου, τους λογαριασμούς της διαχείρισης του περασμένου οικονομικού έτους, μαζί με τα σχετικά δικαιολογητικά. Το Κοινοτικό Συμβούλιο, δε, αποφασίζει για την έγκριση του απολογισμού και διατυπώνει τις παρατηρήσεις του με πράξη που εκδίδει μέσα σε ένα δίμηνο από την παραλαβή των λογαριασμών. Ο απολογισμός, και το αργότερο μέσα σε διάστημα ενός μηνός από την έγκρισή του, υποβάλλεται στο Ελεγκτικό Συνέδριο, μαζί με όλα

τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά, για την πραγματοποίηση σχετικού ελέγχου. Η υποβολή αυτή του απολογισμού στο Ελεγκτικό Συνέδριο ανακοινώνεται στη Νομαρχία.

Τα έσοδα και οι δαπάνες της Κοινότητας προβλέπονται μέσα από τη σχετική νομοθεσία (π.δ. 410/95). Πιο συγκεκριμένα, τα έσοδα αποτελούν τακτική κρατική επιχορήγηση (Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι Δήμων και Κοινοτήτων), η επιχορήγηση ΣΑΤΑ, που αφορά μόνο την εκτέλεση έργων, έσοδα από τέλη, φόρους, δικαιώματα, καθώς και το αποθεματικό υπόλοιπο κάθε χρήσης (που κατατίθεται έντοκα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων). Έκτακτα έσοδα για την Κοινότητα αποτελούν έκτακτες επιχορηγήσεις από Υπουργεία (π.χ. πρόγραμμα "Αστερίας").

Προϋπόθεση για δημιουργία εσόδων, επίσης, αποτελεί η ένταξη της Κοινότητας σε προγράμματα εθνικά (π.χ. ΕΠΤΑ - βλ. Παράρτημα Β), καθώς και σε αυτά της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όσον αφορά τις δαπάνες της Κοινότητας, αυτές αφορούν τις λειτουργικές της δαπάνες, της εκτέλεσης έργων, τα ανταποδοτικά τέλη και τις υποχρεωτικές της εισφορές (π.χ. υπέρ ΤΥΔΚ, Πνευματικού Κέντρου κλπ), καθώς και τα ενδεχόμενα χρεωλύσια (εάν υπάρχουν τέτοια).

Σύμφωνα με πληροφορίες της Γραμματείας της Κοινότητας, το ποσό της τακτικής ετήσιας επιχορήγησης είναι περίπου του ύψους των 12.000.000 δρχ. (24.000 κατά κεφαλήν). Ίδιο ποσό αποτελεί και η επιχορήγηση ΣΑΤΑ (Π.Δ.Ε.)

Στο παράρτημα Β υπάρχουν οικονομικά στοιχεία από τους προϋπολογισμούς των ετών 1998, 1999, που επιτρέπουν τη μεταξύ τους σύγκριση.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΕΥΤΕΡΗ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΠΑΝΟΡΜΟΥ

Η ενότητα αυτή αποτελεί και τον κύριο όγκο της μελέτης της Κοινότητας. Έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, γιατί παρουσιάζει την υφιστάμενη κατάσταση, αναφορικά με τον τομέα της ανάπτυξης, καθώς και τις δυνατότητες που της παρουσιάζονται, όπως και τον προγραμματισμό της, για τη μελλοντική της ανάπτυξη.

Έτσι, αρχικά γίνεται αναφορά στο παρόν, τόσο στον τομέα των **υποδομών**, που καθορίζουν το βαθμό που δύναται να αναπτυχθεί η Κοινότητα, όσο και στο κοινωνικό σύνολο, τον **πληθυσμό** της, ο οποίος αναλύεται ποιοτικότερα και εκτενέστερα από ότι στην προηγούμενη ενότητα, ως δυναμικός παράγοντας ανάπτυξης που με το χαρακτήρα, τις παραδόσεις και τις αξίες του καθορίζει το ποσό, το είδος και το επίπεδο ανάπτυξης που επιθυμεί για την περιοχή του.

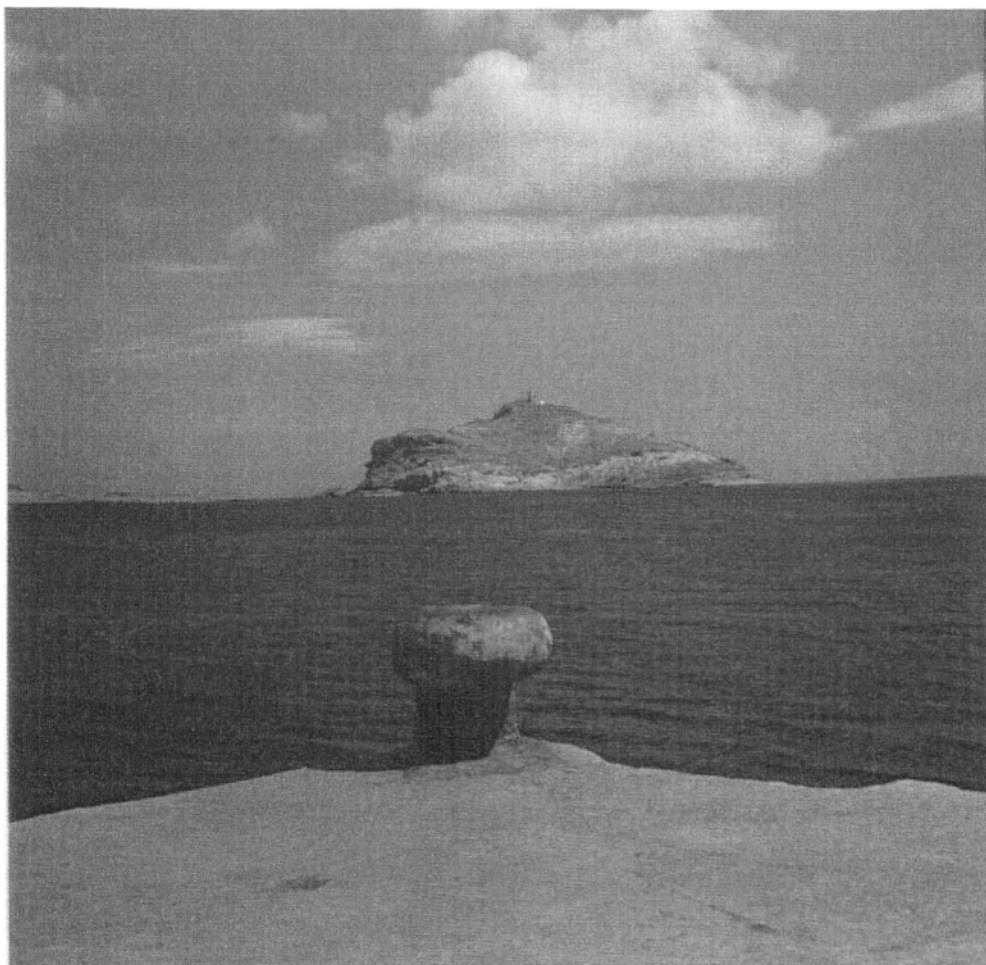
Επίσης, εκθιάζονται λεπτομερώς τα **προβλήματα** που εντοπίζονται τόσο στις **υποδομές** όσο και στον ίδιο τον **πληθυσμό**, ως ανασταλτικοί παράγοντες της ανάπτυξης του τόπου.

Ακόμα, αναλύονται ειδικότερα και λεπτομερώς θέματα που φανερώνουν την προσπάθεια της Κοινότητας να αντιμετωπίσει προβλήματα που επισκιάζουν την ανάπτυξή της, όπως η **διαχείριση των αποβλήτων** της και η προσπάθεια ολοκλήρωσης δικτύου **βιολογικού καθαρισμού** στην περιοχή της.

Αναφέρεται, επιπλέον, η αποδοχή του **προγράμματος "Αστερίας"**, του Υπουργείου Αιγαίου, εκ μέρους της Κοινότητας. Λόγω της παράδοσής της στον τομέα του πολιτισμού και του έντονου τουριστικού χαρακτήρα της οικονομικής της ζωής τη θερινή περίοδο, κατά την οποία εμφανίζει και εκπληκτική αύξηση του πληθυσμού, εξετάζονται ως ξεχωριστά κεφάλαια,

επίσης, το γεγονός ότι η Κοινότητα αποτελεί μέλος του Εθνικού Δικτύου Παράδοσης και Πολιτισμού "**...Των Ελλήνων οι Κοινότητες**", καθώς και η **τουριστική της ανάπτυξη**, η οποία αφορά τη θερινή περίοδο, κυρίως.

Τέλος, αναφέρονται ο **προγραμματισμός** της Κοινότητας για το μέλλον - εκ μέρους της Αρχής της - και τα **σχέδιά της** για τη **μελλοντική της ανάπτυξη**.

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η υφιστάμενη κατάσταση στην Κοινότητα Πανόρμου, αναφορικά με τον τομέα της ανάπτυξης, αφορά την υφιστάμενη υποδομή της Κοινότητας, τον κοινωνικό της ιστό, καθώς και τα προβλήματα που παρουσιάζονται στην επικράτειά της.

ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ

Η σκιαγράφιση του πληθυσμού της Κοινότητας έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, αφού το κοινωνικό σύνολο αποτελεί τον κατ' εξοχήν δυναμικό παράγοντα ανάπτυξης ενός τόπου.

Πιο συγκεκριμένα, το κοινωνικό σύνολο της Κοινότητας ζει και δραστηριοποιείται μέσα σε ένα περιβάλλον ιδιαίτερης φυσικής ομορφιάς, που εμπνέει την καλλιτεχνική δημιουργία, και σε αυτό οφείλεται, κατά βάση, η *πλούσια καλλιτεχνική παράδοση* και η *πολιτιστική κληρονομιά* του τόπου. Η κληρονομιά αυτή, σε συνδυασμό με το *έντονο θρησκευτικό στοιχείο*, που επικρατεί, γενικότερα, στο νησί, επιδρά καταλυτικά στη συνείδηση του πληθυσμού του τόπου. Την επίδραση αυτή μαρτυρούν από τη μία το γεγονός ότι ένα σημαντικό, αναλογικά, μέρος του πληθυσμού - σε επίπεδο σύγκρισης με μία "μέση κοινωνία" - ασχολείται με την καλλιτεχνία, και από την άλλη οι πολλές εκκλησίες του τόπου και τα ήθη και έθιμα των κατοίκων, όπως τα πολλά "πανηγύρια", εορτές που, με αφετηρία χριστιανικές εορτές, αποτελούν σημεία συνεύρεσης των κατοίκων που τρώνε, πίνουν και γλεντούν όλοι μαζί.

Υπό τις συνθήκες αυτές, η κοινωνία του τόπου θα μπορούσε να χαρακτηριστεί σχετικά *κλειστή*, με αρκετά έντονο τον τοπικιστικό χαρακτήρα και με αξίες αρκετά συντηρητικές. Στο γεγονός αυτό συμβάλλει, κατά πολύ, η

ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού που φανερώνει την ύπαρξη μεγάλου ποσοστού υπερηλίκων. Η ηλικιακή, αυτή, σύνθεση του πληθυσμού υποδηλώνει, επίσης, ότι τα οικονομικά ενεργά άτομα αποτελούν τη μειοψηφία του (περίπου 40%).

Η οικονομική δραστηριότητα των κατοίκων είναι ποικιλόμορφη. Υπάρχουν άτομα από όλες τις παραγωγικές τάξεις και η απασχόλησή τους εντοπίζεται και στους τρεις τομείς της παραγωγής.

Υπάρχουν εργάτες, τεχνίτες, άτομα που ασχολούνται με την καλλιέργεια της γης, την κτηνοτροφία (ιδιαίτερη εντύπωση προκαλεί η δημιουργία περδικοτροφείου, μικρής δυναμικότητας, ως προσπάθεια εξεύρεσης νέων - εναλλακτικών, μη συμβατικών, τύπων εκτροφής και εμπλουτισμού της φθίνουσας κυνηγετικής πανίδας της περιοχής), την αλιεία, υπάλληλοι εν γένει, δημόσιοι υπάλληλοι, έμποροι, βιοτέχνες, καλλιτέχνες και επιχειρηματίες. Τα εμπορικά καταστήματα του τόπου αποτελούν δίκτυο επαρκές για την κάλυψη των αναγκών των κατοίκων: υπάρχουν φούρνος, σιδηρουργείο, παντοπωλεία, οπωροπωλεία, κρεοπωλεία, super market, πρατήριο μελιού, καταστήματα τουριστικών ειδών, οικοδομικών υλικών, υδραυλικών - ειδών υγιεινής, ψιλικών, ειδών ρουχισμού, πρατήρια τύπου, πώλησης ειδών καλλιτεχνίας - galleries κτλ.

Πολλοί από τους κατοίκους καλύπτουν τις βασικές ανάγκες τους (τροφή) μέσω ενός συστήματος αυτοπαραγωγής και αυτοκατανάλωσης, φαινόμενο που συναντάται στο σύνολο της επαρχίας της χώρας μας.

Τέλος, δεν μπορούμε να παραλείψουμε τις μονάδες (βιοτεχνίες) συστηματικής επεξεργασίας του μαρμάρου, που υπάρχει άφθονο στην περιοχή και που αποτελεί πρώτη ύλη για τα εργαστήρια μαρμαροτεχνίας - γλυπτικής, που υπάρχουν πολλά (αναλογικά) και που συμβάλλουν στην πολιτιστική και στην τουριστική ανάπτυξη του τόπου (που θα εξετάσουμε εκτενέστερα σε επόμενο κεφάλαιο).

Για τη βελτίωση της οικονομικής δραστηριότητας, οι κάτοικοι είναι οργανωμένοι σε συλλόγους (βλέπε κεφ. "Γεωγραφικά όρια - Τοπικός πληθυσμός"). Σε συλλόγους, επίσης, είναι οργανωμένοι οι κάτοικοι της περιοχής με σκοπό τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς τους και την ευρύτερη ανάπτυξη του πολιτιστικού χαρακτήρα του τόπου, προσπαθώντας να αναβαθμίσουν το επίπεδο της περιοχής, αναφορικά με τον πολιτισμό. Η δραστηριότητα των κατοίκων, μέσω των συλλόγων αυτών, εντοπίζεται σε

προγράμματα καλλιτεχνικής παιδείας προς τα νέα μέλη του πληθυσμού, καθώς και στη διενέργεια πολιτιστικών εκδηλώσεων, μεταξύ άλλων, όπως και εκδηλώσεων ψυχαγωγίας, που συντελούν στην τόνωση του τοπικού συναισθήματος και του ενδιαφέροντος για τις πατροπαράδοτες αξίες, τα ήθη και τα έθιμα του τόπου.

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Οι υποδομές της Κοινότητας έχουν καταλυτική σημασία, ως παράγοντας ανάπτυξης, γιατί καθορίζουν το ρυθμό και τον τρόπο με τον οποίο ο πληθυσμός ζει, δραστηριοποιείται και εξελίσσεται μέσα στο ίδιο του το περιβάλλον.

Οδικό Δίκτυο

Το οδικό δίκτυο είναι τυπικό, αναφορικά με την κατασκευή του, όπως συναντάται στις περισσότερες περιοχές της ελληνικής επαρχίας. Επιτρέπει την επικοινωνία των οικισμών της Κοινότητας μεταξύ τους, καθώς και με την ενδοχώρα και την πρωτεύουσα του νησιού. Το μεγαλύτερο τμήμα του είναι ασφαλτοστρωμένο και επιτρέπει, έτσι, τη διακίνηση των εμπορικών και επιβατηγών οχημάτων.

Πρόσφατα ασφαλτοστρώθηκε το τμήμα όρμου Πανόρμου - Ρώχαρη (1998-99), επιτρέποντας την ανετότερη διακίνηση των παραθεριστών τη θερινή περίοδο.

Λιμενική Υποδομή

Ο όρμος Πανόρμου αποτελεί το σπουδαιότερο λιμένα καταφυγής σε δυσμενείς καιρικές συνθήκες στο κεντρικό Αιγαίο για μικρά και μεσαία σκάφη. Η αρκετά ικανοποιητική υποδομή λιμενικών εγκαταστάσεων στον όρμο επιτρέπει τον ελλιμενισμό 100 τέτοιων σκαφών. Έτσι, υπάρχει η δυνατότητα φιλοξενίας αλιευτικών και τουριστικών σκαφών, προσφέροντας τα των απαραίτητων αναγκών και επιτρέποντας την προστασία τους από τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες.

Ηλεκτροφωτισμός - Ηλεκτροδότηση

Σε όλη την επικράτεια (οικισμούς) της Κοινότητας Πανόρμου υπάρχει λειτουργεί και συντηρείται κανονικά ηλεκτροδοτικό δίκτυο. Λειτουργεί ηλεκτροφωτισμός δημόσιων χώρων σε όλους τους οικισμούς και υπάρχει η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος σε όλα τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις της Κοινότητας. Στην περίπτωση του παραθαλάσσιου οικισμού Ρωχάρεως, ενώ υπάρχει ηλεκτροφωτισμός του χώρου δεν υπάρχει παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στα νοικοκυριά τα οποία βρίσκονται εντός της αιγιαλίτιδος ζώνης.

Επικοινωνίες

Λειτουργεί δίκτυο του ΟΤΕ σε όλους τους οικισμούς της Κοινότητας (επίσης 5 καρτοτηλέφωνα: 3 στον Πύργο, 1 στον Πάνορμο, 1 στη Ρώχαρη).

Ύδρευση

Λειτουργούν τοπικά δίκτυα ύδρευσης σε όλη την επικράτεια της Κοινότητας. Το νερό προέρχεται κυρίως από πηγές το οποίο συλλέγεται σε δεξαμενές και, έτσι, μέσω των δικτύων ύδρευσης, επιτυγχάνεται η παροχή νερού στα κατά τόπους νοικοκυριά και επιχειρήσεις των οικισμών, ενώ υπάρχει και μία γεώτρηση στην περιοχή του οικισμού Πλατιά.

Υπάρχουν περίπου 800 υδατομετρητές, οι οποίοι συγκεντρώνουν περίπου 7 εκατομμύρια δραχμές ετήσια ανταποδοτικά τέλη ύδρευσης και 2 εκατομμύρια δραχμές αποχέτευσης για την Κοινότητα.

Αποχέτευση

Οργανωμένο αποχετευτικό δίκτυο δεν λειτουργεί στην Κοινότητα Πανόρμου. Πιο συγκεκριμένα, ο οικισμός του Πύργου διαθέτει εσωτερικό δίκτυο του οποίου τα λύματα διατίθενται μέσω δύο κύριων συλλεκτήρων ανεξέλεγκτα σε δύο ρέματα έξω από τα όρια του οικισμού. Το υπόλοιπο μέρος του οικισμού, που δεν είναι συνδεδεμένο με τους δύο κύριους συλλεκτήρες εξυπηρετείται μέσω απορροφητικών λυματοστασιών (βόθρων). Οι υπόλοιποι οικισμοί της Κοινότητας δεν διαθέτουν εσωτερικά δίκτυα και έτσι εξυπηρετούνται, επίσης, μέσω απορροφητικών βόθρων.

Συγκοινωνία

Η δημόσια συγκοινωνία διενεργείται μέσω λεωφορείων του δικτύου του ΚΤΕΛ της Τήνου και εξυπηρετεί τη μεταφορά των κατοίκων των οικισμών της Κοινότητας από και προς την Τήνο (την πρωτεύουσα του νησιού). Κατά τη χειμερινή περίοδο λειτουργούν καθημερινά 2 δρομολόγια, ενώ κατά τη θερινή λειτουργούν 4. Επίσης, λειτουργούν και υπηρεσίες TAXI (2 αυτοκίνητα - επαγγελματίες).

Υγεία

Στην ευρύτερη περιοχή της Κοινότητας Πανόρμου λειτουργεί ένα *Περιφερειακό Αγροτικό Ιατρείο* που εδρεύει στον Πύργο. Εκεί υπάρχει αγροτικός ιατρός. Βέβαια, τα έκτακτα περιστατικά εξυπηρετούνται στο Κέντρο Υγείας Τήνου, στην πρωτεύουσα. Επίσης, κατά τακτά χρονικά διαστήματα, σε συνεργασία με το Κέντρο Υγείας, διενεργούνται ιατρικές επισκέψεις στους διάφορους οικισμούς, αφού προειδοποιούν τους κατοίκους των οικισμών για τον ακριβή χώρο και χρόνο που λαμβάνουν χώρα οι επισκέψεις αυτές, καθώς και την ταυτότητα του επισκέπτοντα ιατρού, μέσω ανακοινώσεων.

Εκπαίδευση

α) Λειτουργεί *νηπιαγωγείο* και *δημοτικό σχολείο* στην περιοχή της Κοινότητας. Πιο συγκεκριμένα, στον οικισμό του Πύργου, λειτουργεί Μονοθέσιο Νηπιαγωγείο που εξυπηρετεί 12 παιδιά (σχολική περίοδος 1998-99) και Διθέσιο Δημοτικό Σχολείο που εξυπηρετεί 30 παιδιά (σχολική περίοδος 1998-99) από όλη την περιφέρεια της Κοινότητας Πανόρμου.

β) Στον Πύργο, επίσης, υπάρχει και λειτουργεί από το 1956 το *Προπαρασκευαστικό και Επαγγελματικό Σχολείο Καλών Τεχνών*. Στεγάζεται στις εγκαταστάσεις καποδιστριακού δημοτικού σχολείου και σπουδάζουν σήμερα 40 σπουδαστές. Οι εισακτέοι πρέπει να είναι τουλάχιστον απόφοιτοι γυμνασίου και επιλέγονται κατόπιν εξετάσεων (ελεύθερο σχέδιο, έκθεση ιδεών, ντοσιέ ή γλυπτά) και συνέντευξης κατά το τελευταίο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου (για το 1999: αιτήσεις εισαγωγής μέχρι 21 Σεπτεμβρίου - εξετάσεις 20-24 Σεπτεμβρίου). Η φοίτηση είναι τριετής και κατά τη διάρκειά της παρέχεται δωρεάν διατροφή στους σπουδαστές. Οι δύο πρώτοι απόφοιτοι εγγράφονται χωρίς εξετάσεις στο πρώτο έτος της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών Αθηνών.

Όλοι, δε, οι σπουδαστές δύνανται, μετά την αποφοίτησή τους, να αποκατασταθούν επαγγελματικά και να εξασκήσουν τη μαραμαροτεχνία, το σχέδιο και τη γλυπτική. Γίνονται δεκτοί στη Σχολή της Κοινότητας Πανόρμου Έλληνες και αλλοδαποί σπουδαστές.

Η Σχολή υπάγεται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Πολιτισμού και αποτελεί, πραγματικά, ένα σπουδαίο φυτώριο καλλιτεχνών.

Ειδικές Υπηρεσίες

Στην Κοινότητα του Πανόρμου, λειτουργούν οι εξής ειδικές υπηρεσίες:

- **Αστυνομικό Τμήμα.** Λειτουργεί Αστυνομικός Σταθμός Τάξης στον Πύργο με προσωπικό 2 άντρες.
- **ΕΛΤΑ.** Λειτουργεί υπηρεσία Ελληνικών Ταχυδρομείων, βρίσκεται στον Πύργο και απασχολεί 2 υπαλλήλους.
- **Κοινοτικό Γραφείο (Κατάστημα).** Στεγάζεται στον Πύργο, σε χώρο πλησίον του Αστυνομικού Σταθμού, απασχολεί 1 υπάλληλο.
- **Γραφείο του Πολίτη.** Ενδέχεται από τον Οκτώβριο του 1999 να λειτουργήσει στον Πύργο το "Γραφείο του Πολίτη", σύμφωνα με την υλοποίηση του προγράμματος "Αστερίας" του Υπουργείου Αιγαίου (σ.σ. βλέπε κεφ. "Πρόγραμμα "Αστερίας").

Επίσης, στην Κοινότητα Πανόρμου, στον οικισμό του Πύργου, υπάρχουν και λειτουργούν:

Το Πνευματικό Κέντρο Κοινότητας Πανόρμου. Είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (ΝΠΙΔΔ) και έχει αρμοδιότητες σχετικές με τον τομέα του πολιτισμού (εκθέσεις, διαλέξεις, παραστάσεις, χοροδιδασκαλία κλπ). Η επιχορήγηση υπέρ του Πνευματικού Κέντρου αγγίζει το ποσό των 2.500.000 δραχμών, ετησίως (άρθ. 218, παρ.1, περίπτ. 5, άρθ. 262, παρ 3,4, π.δ. 410/95).

Το Νεκροταφείο της Κοινότητας, το οποίο αποτελεί και αξιοθέατο, αφού τα μαρμάρινα γλυπτά και οι πλάκες που κοσμούν τους τάφους αποτελούν πραγματικά έργα τέχνης.

Το Μουσείο Χαλεπά, που στεγάζεται στην οικία του γλύπτη, και περιλαμβάνει αξιόλογα εκθέματα, κυρίως σκίτσα και γλυπτά, και

Το Μουσείο Πανορμιτών Καλλιτεχνών, που στεγάζεται σε γειτονικό κτίριο με το πρώτο, και περιλαμβάνει, επίσης, αξιόλογα εκθέματα, κυρίως γλυπτά και ανάγλυφα.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Τα προβλήματα εντοπίζονται τόσο στον τομέα των υποδομών όσο και στο κοινωνικό σύνολο.

α) Αναφορικά με τα προβλήματα στις υποδομές διακρίνουμε:

- την ανυπαρξία οργανωμένου αποχετευτικού δικτύου - συστήματος,
- την ανυπαρξία χώρων στάθμευσης οχημάτων και, γενικότερα, την κατάσταση του οδοστρώματος, αλλά και του πλάτους του οδικού δικτύου που δυσχεραίνει τη διακίνηση των οχημάτων (στενοί δρόμοι, ολισθηρότητα, κλίσεις στροφών, προστατευτικά κιγκλιδώματα, "λακκούβες" - "σαμαράκια" κλπ),
- την κατάσταση του δικτύου παροχής ηλεκτρικού ρεύματος,
- το σύστημα ύδρευσης που χρειάζεται επέκταστη (δεξαμενές) για τις ανάγκες του πληθυσμού τη θερινή περίοδο,
- το σύστημα υγείας που, όπως λειτουργεί, δεν επαρκεί για τις ανάγκες του πληθυσμού (κυρίως τη θερινή περίοδο).

Τα προβλήματα υποδομής περιορίζουν την ομαλή δραστηριότητα του πληθυσμού και αντιμετώπισή τους κρίνεται αναγκαία για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του, αλλά και για τη δυνατότητα ανάπτυξης του τόπου.

β) Όσον αφορά τα προβλήματα του πληθυσμού της Κοινότητας, σε σχέση με τους αναπτυξιακούς του στόχους, αυτά εντοπίζονται στην ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού και στην τάση αποδημίας από τον τόπο.

Πιο συγκεκριμένα, το γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία των κατοίκων αποτελείται από υπερήλικες και ανήλικους, δηλαδή ανενεργά οικονομικά άτομα, υποδηλώνει την περιορισμένη δυνατότητα οικονομικής

ανάπτυξης, αφού τα οικονομικά ενεργά άτομα αποτελούν τη μειοψηφία του πληθυσμού της Κοινότητας (περίπου 40%).

Έτσι, τα περιθώρια για ανάπτυξη (μέσα από τους κόλπους του πληθυσμού) είναι μικρά. Η κατάσταση αυτή ενισχύεται και από την τάση του ενεργού πληθυσμού να αποδημεί προς το "κλεινόν άστυ" (επαγγελματικοί λόγοι, σπουδές κλπ), φαινόμενο πανελλαδικό στις περιοχές της επαρχίας, σε βαθμό που να φανερώνει ένα σχήμα οξύμωρο, μια αντίθεση: την οικοδομική έξαρση, από τη μία (πολυτελείς οικίες για παραθερισμό, κυρίως) που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια, και την παράλληλη μείωση του πληθυσμού, από την άλλη. Η ηλικιακή σύνθεση, η τάση για αποδημία, σε συνδυασμό με τον σχετικά κλειστό χαρακτήρα της κοινωνίας που δε δείχνει δεκτικός στις σύγχρονες εξελίξεις και στις καινοτομίες, αποτελούν περιοριστικούς παράγοντες της οικονομικής ανάπτυξης, σε επίπεδο κοινωνικού συνόλου.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΑ - ΛΥΜΜΑΤΑ)

Αποκομιδή Απορριμάτων

Η Κοινότητα διαθέτει απορριματοφόρο όχημα που της εκχωρήθηκε πρόσφατα μέσω του προγράμματος "Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ".

Η αποκομιδή των απορριμάτων ανατίθεται σε εργολάβο με ετήσια αποζημίωση περίπου 2.000.000 δρχ. Η αποκομιδή των απορριμάτων (απόθεση - καύση σκουπιδιών) συντελείται στον υπαίθριο σκουπιδότοπο της περιοχής (περιοχή Βαθύ).

Σύλλογή – Διάθεση Λυμμάτων

Η Κοινότητα αγόρασε λυματοφόρο όχημα που το αναθέτει σε εργολάβο ο οποίος υποχρεούται να συλλέγει τα λύμματα από ιδιωτικούς και δημοσίους βόθρους και σε περιοχές που δεν συνδέονται με το βιολογικό καθαρισμό, με ετήσια αποζημίωση περίπου 1.500.000 δρχ. Τα λύμματα, προσωρινά, εναποτίθενται στον υπαίθριο σκουπιδότοπο της περιοχής Βαθέως, όπου γίνεται και η αποκομιδή απορριμάτων.

ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ

Σύμφωνα με τις επιμέρους πολιτικές της Ε.Ε. για την προστασία του περιβάλλοντος αναφορικά με τη διαχείριση των αποβλήτων των περιοχών της επικράτειάς της, δημιουργήθηκε επιτακτική η ανάγκη για την κατασκευή αποχετευτικού συστήματος και μονάδας βιολογικού καθαρισμού - επεξεργασίας λυμμάτων στα όρια της Κοινότητας Πανόρμου.

Σε **πρώτη φάση**, η σύνδεση με το βιολογικό καθαρισμό αφορά τους οικισμούς **Πύργου, Πανόρμου, Πλατιών και Βεναρδάδου**.

α) Η μονάδα βιολογικού καθαρισμού (εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμμάτων) έχει κατασκευαστεί στη θέση *Ανδρέα Πηγάδι Αθυματίστρα*. Βρίσκεται στο στάδιο ολοκλήρωσης της και έχει υπολογιστεί το συνολικό κόστος της σε 85.000.000 δρχ., το οποίο καλύπτεται μέσω ΠΕΠ Νοτίου Αιγαίου (ΚΠΣ II).

β) Λόγω της ανυπαρξίας αποχετευτικού δικτύου της περιοχής, η Κοινότητα προχωρεί σε ολοκλήρωση ενός έργου διάθεσης λυμμάτων που το συνολικό του κόστος προϋπολογίζεται στα 640 εκατομμύρια δρχ. τα οποία θα καλυφθούν μέσα από Ευρωπαϊκά Προγράμματα (ΚΠΑ III).

Για αυτό το λόγο, η Κοινότητα προέβει πρόσφατα σε **διακήρυξη δημοπρασίας**, σύμφωνα με την οποία διακηρύσσει τη διενέργεια δημόσιου μειοδοτικού διαγωνισμού μεταξύ Εργοληπτικών Επιχειρήσεων - Εταιρειών με το σύστημα πρόσφορας επιμέρους ποσοστών έκπτωσης κατά ομάδες τιμών και έλεγχο ομαλότητας των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης (περίπτ. β, παρ. 4 του άρθρου του Ν. 1418/84, όπως αυτό ισχύει σήμερα) και σύμφωνα με το άρθρ. 7 του Π.Δ. 609/85, για ανάδειξη Αναδόχου κατασκευής της εργολαβίας "**ΕΡΓΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΠΑΝΟΡΜΟΥ ΤΗΝΟΥ - ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΤΙΚΟΣ ΑΓΩΓΟΣ - ΥΠΟΘΑΛΑΣΣΙΟΣ**

ΑΓΩΓΟΣ", προϋπολογισμού μελέτης πεντακοσίων εκατομμυρίων (500.000.000) δρχ., τα οποία 63.084.326 δρχ. αφορούν απρόβλεπτες δαπάνες και 16.353.502 δρχ. αφορούν δαπάνες για αναθεώρηση.

Έτσι, ολοκληρώθηκε μια σχετική μελέτη στην οποία διευκρινίζονται, μέσα σε όλα, οι όροι της σύμβασης, τα τεχνικά χαρακτηριστικά του έργου, το περιεχόμενο του αναλυτικού προγράμματος κατασκευής του έργου (βλ. *Παράρτημα Β*), το καθεστώς πληρωμών προς τον Ανάδοχο (βλ. *Παράρτημα Β*). η συνολική προθεσμία εκτέλεσης του έργου (που καθορίζεται σε 355 ημέρες, από τις οποίες οι 20 τελευταίες αφορούν τη δοκιμαστική λειτουργία του έργου) καθώς και ποινικές ρήτρες για ενδεχόμενες καθυστερήσεις - αποκλίσεις από το χρονοδιάγραμμα του έργου (βλ. *Παράρτημα Β*).

Γενικότερα, στη μελέτη αντιμετωπίζεται το πρόβλημα της αποχέτευσης και διάθεσης των λυμμάτων των οικισμών Πύργου και Πανόρμου.

Πιο συγκεκριμένα, μέχρι σήμερα ο οικισμός του Πύργου, διαθέτει τα λύμματα του εσωτερικού δικτύου μέσω δύο κύριων συλλεκτών ανεξέλεγκτα σε δύο ρέματα έξω από τα όρια του οικισμού και σε σημαντική απόσταση από τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμμάτων (Ε.Ε.Λ.) που έχουν κατασκευαστεί στη θέση Ανδρέα Πηγάδι Αθυματίστρα. Με το υπό μελέτη έργο παραλαμβάνονται τα λύμματα των συλλεκτών αυτών και οδηγούνται με ανεξάρτητους αγωγούς κατά μήκος των ρεμάτων και εν συνεχεία με κοινό αγωγό μέχρι τις Ε.Ε.Λ. Το υπόλοιπο μέρος του οικισμού του Πύργου που δεν είναι συνδεδεμένο με τους δύο κύριους συλλεκτές εξυπηρετείται μέσω απορροφητικών βόθρων.

Ο παραθαλάσσιος οικισμός του Πανόρμου δεν διαθέτει εσωτερικό δίκτυο και οι λίγες κατοικίες του οικισμού εξυπηρετούνται σήμερα μέσω απορροφητικών βόθρων. Επειδή ο οικισμός του Πανόρμου είναι ταχύτατα αναπτυσσόμενος και όλες σχεδόν οι κατοικίες είναι πλησίον της θάλασσας, το πρόβλημα διαχείρισης των λυμμάτων είναι περισσότερο οξύ, αφού η "κλειστή" θάλασσα της περιοχής κινδυνεύει άμεσα από την ανεξέλεγκτη διάθεση των λυμμάτων που σήμερα, έμμεσα, καταλήγουν σε αυτήν. Με το υπό μελέτη έργο θα κατασκευαστεί ένας αγωγός βαρύτητας κατά μήκος της παραλίας που θα οδηγεί τα λύμματα στο αντλιοστάσιο Α1 που θα κατασκευαστεί πλησίον της παραλίας. Για το υπόλοιπο τμήμα του οικισμού εκπονείται μελέτη που προβλέπει τη διοχέτευση των λυμμάτων στο αντλιοστάσιο Α1.

Με την παρούσα εργολαβία και την προσαγωγή των λυμμάτων των οικισμών Πύργου και Πανόρμου προβλέπεται και η λειτουργία των υφιστάμενων Ε.Ε.Λ. Για τη διάθεση των επεξεργασμένων λυμμάτων προβλέπεται μεγάλο τμήμα χερσαίου δικτύου καθώς και τρία αντλιοστάσια έναντι του φρεατίου φόρτισης του υποθαλάσσιου αγωγού. Το πρώτο από τα τρία αντλιοστάσια (Α1) έχει διπλό θάλαμο αφού εξυπηρετεί τα λύματα της παραλίας Πανόρμου που τα καταθλίβει στις Ε.Ε.Λ.

Όσον αφορά τη διάθεση των λυμμάτων βάσει των περιβαλλοντικών όρων προβλέπεται να γίνει στη θάλασσα με υποθαλάσσιο αγωγό σε βάθος 20 μέτρων από την επιφάνεια της θάλασσας. Η περιοχή εκβολής που καθόρισαν οι περιβαλλοντικοί όροι οριοθετείται ανάμεσα στο ακρωτήριο *Αξενο* και τη νήσο *Πλανήτη*.

Η χάραξη σε οριζοντιογραφία ακολουθεί τους Κοινοτικούς δρόμους και ρέματα και δε θίγει ιδιοκτησίες εκτός ένα σημείο στο άκρο της παραλίας που θα χρειαστεί να καθαιρεθεί ιδιόκτητη μάντρα για να διέλθουν τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο έργο. Μετά το πέρας του έργου ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να αποκαταστήσει πλήρως όσο τμήμα της μάντρας έχει καθαιρέσει.

Επίσης, από την παραλία μέχρι το φρεάτιο φόρτισης, δηλ. για μήκος περίπου 1.910 μέτρων, θα χρειαστεί να γίνουν διαπλατύνσεις στον υφιστάμενο κοινοτικό δρόμο ώστε να μπορούν να κινούνται τα μηχανήματα που θα επιλέξει ο Ανάδοχος για το υπ' όψην έργο. Κατά μήκος μάλιστα αυτού του δρόμου προβλέπεται να διανοιχτούν τρεις θέσεις 100 τ.μ. περίπου η κάθε μία που θα εξυπηρετούν τους ελιγμούς των οχημάτων. Οι ακριβείς θέσεις καθώς και οι διαστάσεις των χώρων ελιγμών θα καθορισθούν κατά τη διάρκεια κατασκευής των έργων, με σύμφωνη γνώμη της επιβλέπουσας υπηρεσίας και ανάλογα με τους τύπους των μηχανημάτων που θα χρησιμοποιήσει ο Ανάδοχος.

Από την παραλία του Πανόρμου έως το φρεάτιο φόρτισης η κοινοτική οδός σε δύο σημεία συμβολής της με ρέματα είναι κατεστραμμένη και θα απαιτηθεί η ανακατασκευή της. Στα σημεία αυτά προβλέπεται συναρμογή και αποκατάσταση της οδού με αμμοχάλικο, καθώς επίσης και η κατασκευή ιρλανδικών ρείθρων για την απορροή των ομβρίων υδάτων.

Το σύνολο του δικτύου της Κοινότητας του Πανόρμου έχει μελετηθεί ώστε να ικανοποιούνται οι υδραυλικές συνθήκες που προβλέπει το Π.Δ.

696/76, για την παροχή αιχμής 40ετίας και με βάση την παροχή του συνόλου του οικισμού.

Τέλος, όσον αφορά το αντικείμενο της εργολαβίας, αυτό εντοπίζεται στην κατασκευή:

- του εξωτερικού αποχετευτικού αγωγού απαγωγής λυμμάτων από τις εγκατάσεις βιολογικής επεξεργασίας μέχρι το φρεάτιο φόρτισης του υποθαλάσσιου αγωγού, περιλαμβανομένων των ενδιάμεσων αντλιοστασίων (Α/Σ 1, Α/Σ 2, Α/Σ 3).
- Του φρεατίου φόρτισης, του υποθαλάσσιου αγωγού και του διαχυτήρα.
- Των δύο αγωγών προσαγωγής των λυμμάτων της Κοινότητας Πύργου από το σημερινό σημείο τερματισμού (αρχή ρεμάτων) έως τις Ε.Ε.Λ.
- Του καταθλιπτικού αγωγού του παραθαλάσσιου οικισμού του Πανόρμου και τη σύνδεσή του με την εγκατάσταση επεξεργασίας λυμμάτων.
- Ενός μικρού αγωγού βαρύτητας της παραλίας Πανόρμου (περίπου 150 μέτρων) που εξυπηρετείται από το ατλιοστάσιο Α/Σ 1.
- Τις απαραίτητες τοπογραφικές - βυθομετρικές αποτυπώσεις.

Το συνολικό μήκος των αγωγών βαρύτητας είναι 3.050 μ., των καταθλιπτικών αγωγών 2.690 μ. και 90μ. περίπου του υποθαλάσσιου. Επίσης, περιλαμβάνεται η κατασκευή των αναγκαίων τυπικών έργων (φρεάτια επίσκεψης, φρεάτιο άφιξης καταθλιπτικού αγωγού), καθώς και η προμήθεια και τοποθέτηση του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού των αντλιοστασίων.

Έτσι, με την ολοκλήρωση του έργου του βιολογικού καθαρισμού στοχεύεται η επίλυση του αποχετευτικού προβλήματος και αυτού της διάθεσης των λυμμάτων, παράλληλα με την προστασία του περιβάλλοντος και την περαιτέρω αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής της Κοινότητας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΑΣΤΕΡΙΑΣ"

Στις 25/6/99 η Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης με την υπ' αριθμόν 23018/25-6-99 απόφαση, κατανέμει από το λογαριασμό του Υπουργείου ΕΣ.Δ.Δ.Α. που τηρείται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με τον τίτλο "Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Δήμων και Κοινοτήτων", το ποσό των 247.950.000 δρχ. ως έκτακτη οικονομική ενίσχυση σε δήμους και κοινότητες με σκοπό να τεθεί σε πλήρη εφαρμογή το πρόγραμμα "ΑΣΤΕΡΙΑΣ", του Υπουργείου Αιγαίου (βλ. Παράρτημα Β).

Σύμφωνα με το πρόγραμμα αυτό, προβλέπεται η πρόσληψη ενός ατόμου από Ο.Τ.Α., με μίσθωση έργου διάρκειας εννιά μηνών στο **Γραφείο Πολίτη**. Τα καθήκοντα του ατόμου που θα λειτουργήσει το Γραφείο του Πολίτη είναι:

1. Η παροχή πληροφοριών στους πολίτες για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά κατά τις συναλλαγές τους με τις Δημόσιες Υπηρεσίες (πλην των Ο.Τ.Α.).
2. Ο εφοδιασμός εντύπων, αιτήσεων, κλπ.
3. Η προώθηση των αιτημάτων και δικαιολογητικών των πολιτών στις καθ' ύλην αρμόδιες Κρατικές Υπηρεσίες.
4. Η πληροφόρηση των πολιτών για την πορεία ικανοποίησης των αιτημάτων τους, και
5. Η παράδοση του τελικού διοικητικού προϊόντος στον ενδιαφερόμενο πολίτη.

Η Κοινότητα Πανόρμου, λοιπόν, είναι οικείος οργανισμός με το πρόγραμμα αυτό, υπό την έννοια του ότι είναι άμεσα ενδιαφερόμενος. Έτσι, σύμφωνα με σχετικό έγγραφο της Περιφέρειας Ν. Αιγαίου με Α.Π. 8250/20-7-

99 (βλ. Παράρτημα Β), η ενδιαφερόμενη κοινότητα (ή δήμος) πρέπει να προβεί σε διαδικασίες πρόσληψης ενός ατόμου το οποίο θα λειτουργήσει το Γραφείο Πολίτη. Ο υπάλληλος αυτός μπορεί να είναι κλάδου ΠΕ Πληροφορικής ή ΤΕ Πληροφορικής και σε περίπτωση έλλειψης αυτών, κλάδου ΔΕ Προσωπικού Η/Υ ή ΔΕ Διοικητικού Λογιστικού.

Επίσης, απαιτείται βεβαίωση του πληρεξούσιου δικηγόρου της Κοινότητας στην οποία να βεβαιώνεται ότι το απασχολούμενο άτομο θα τελεί υπό καθεστώς μη εξαρτημένης εργασίας. Όσον αφορά το εν λόγω γραφείο, θα πρέπει να είναι διαθέσιμο από την Κοινότητα μέχρι τις 30-8-99. Επίσης, πρέπει να βρίσκεται σε χώρο διακριτό και κεντρικό, να είναι εύκολα προσβάσιμο στους πολίτες, να έχει εμφανή σήμανση και να διαθέτει επαρκή χώρο, δηλαδή χώρο εργασίας του υπαλλήλου, χώρο υποδοχής του κοινού και χώρο αρχείου.

Έτσι, στις 25-7-99 το Κοινοτικό Συμβούλιο της Κοινότητας Πανόρμου συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση (ώρα 11.00') στο κοινοτικό κατάστημα ύστερα από την από 21-7-99 πρόσκληση του Προέδρου και αποφάσισε ομόφωνα:

1. Την **αποδοχή** της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης του ποσού 2.850.000 δρχ. που κατανεμήθηκε στην Κοινότητα για την υλοποίηση του προγράμματος "ΑΣΤΕΡΙΑΣ" του Υπουργείου Αιγαίου.
2. Την **έγκριση** ως προς την πρόσληψη ενός ατόμου (υπό τους παραπάνω όρους) με μεικτές μηνιαίες αποδοχές 300.000 δρχ., συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ και λοιπών εργοδοτικών εισφορών ,για τη στελέχωση του Γραφείου του Πολίτη.
3. Την **αναμόρφωση** του προϋπολογισμού της Κοινότητας οικονομικού έτους 1999 για τις ανάγκες υλοποίησης του προγράμματος (βλ. Παράρτημα Β).
4. Την **ανάθεση** στον πληρεξούσιο δικηγόρο της Κοινότητας της έκδοσης βεβαίωσης όπου να βεβαιώνεται ότι το απασχολούμενο άτομο θα τελεί υπό καθεστώς μη εξαρτημένης εργασίας.
5. Τη **διάθεση** για τη στέγαση του Γραφείου του Πολίτη ειδική άνετη αίθουσα εντός του κοινοτικού καταστήματος, η οποία θα διαμορφωθεί κατάλληλα για να καλύπτει πλήρως τις ανάγκες της νέας Υπηρεσίας.

"...ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΟΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ"

Η Κοινότητα του Πανόρμου Τήνου είναι μέλος ενός Δικτύου που λειτουργεί δύο χρόνια, το Εθνικό Δίκτυο Παράδοσης, Πολιτισμού και Κοινοτικού Βίου "*...Των Ελλήνων οι Κοινότητες*". Το Δίκτυο, εκτός της Κοινότητας Πανόρμου, περιλαμβάνει ακόμα 5 Κοινότητες - μέλη (Μάιος 1999), τις Κοινότητες: **Αμπελάκια Θεσσαλίας, Νυμφαίο Φλωρίνης, Μακρινίτσα Πηλίου, Οία Σαντορίνης, Πάπυγκο Ζαγορίου** και στοχεύει στην προστασία της Παράδοσης και του Πολιτισμού και τη σύνδεση αυτών με την ανάπτυξη νέων πολιτιστικών και οικονομικών δραστηριοτήτων, λαμβάνοντας, πρωτίστως, υπ' όψη την ιστορική διαδρομή του κάθε χώρου, τις πολιτισμικές αξίες και την προστασία και ανάδειξη της εναρμόνισης των αρχιτεκτονικών στοιχείων με το φυσικό περιβάλλον, δρομολογώντας μία πορεία προς ήπιας μορφής οικονομική ανάπτυξη, μέσα σε ένα πνεύμα προόδου και δημιουργικής προοπτικής.

Έτσι, στην Οία της Σαντορίνης φιλοξενήθηκε η 5η συνάντηση του Δικτύου (29-31 Μαΐου 1999), όπου έγινε ένα σημαντικό βήμα. Το Δίκτυο απέκτησε επιχειρησιακό ρόλο για να υποστηρίξει την ανάπτυξη των Κοινοτήτων - μελών του, δημιουργώντας την **Ανώνυμη Αναπτυξιακή Εταιρεία "Των Ελλήνων οι Κοινότητες"**, η οποία αναλαμβάνει να αξιοποιήσει διαθέσιμους πόρους και να σχεδιάσει αποτελεσματικότερα την ανάπτυξη των υποδομών, τη συντήρηση και διατήρηση του πολιτιστικού αποθέματος και του μνημειακού πλούτου που βρίσκεται συγκεντρωμένος σε αυτούς τους χώρους, καθώς και του φυσικού περιβάλλοντος, ενώ θα καθορίσει το πλαίσιο μίας νέας στρατηγικής προβολής με πρωτοφανείς επιπτώσεις στην οικονομία των περιοχών αυτών, την κοινωνία και τον πολιτισμό.

Σύμφωνα με απόφαση της συνάντησης, το μετοχικό κεφάλαιο της ΑΑΕ ορίσθηκε στο ποσό των 20.000.000 δρχ. Ήτοι η κάθε περιοχή διαθέτει το 16,66% του μετοχικού κεφαλαίου, από το οποίο το 8,3% είναι αποκλειστικά το μερίδιο της κάθε Κοινότητας, το δε υπόλοιπο 8,3% μπορεί να το διαθέσει σε

φορείς της περιοχής της, με την προϋπόθεση - όρο ότι οι ιδιώτες δε δύνανται να έχουν μερίδιο μεγαλύτερο του 2% του μετοχικού κεφαλαίου ΝΠΔΔ. Σύμφωνα με την απόφαση, η ΑΑΕ διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο.

Με άλλες αποφάσεις της συνάντησης:

- συστήνεται **πενταμελής επιτροπή**, η οποία θα καθορίσει τα πρότυπα, τις προδιαγραφές, τους κανόνες διαχείρισης κλπ, προκειμένου να καταλήξει στο πλαίσιο προϋποθέσεων που θα πρέπει να συγκεντρώνει κάθε νέος Ο.Τ.Α. ώστε να γίνει μέλος του Δικτύου (έχουν εκφράσει ήδη ενδιαφέρον περισσότεροι από 10 Ο.Τ.Α.),
- εγκρίνεται η **καθιέρωση του λογότυπου** του Δικτύου,
- εγκρίνεται η **έκδοση newsletter**, για την προβολή του δικτύου και την ενημέρωση των κατοίκων των περιοχών - μελών,
- αποφασίζεται η **ενίσχυση πολιτιστικών δραστηριοτήτων**,
- εγκρίνεται η **συμμετοχή** του Δικτύου στην έκθεση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης "POLIS 99", που συνδιοργανώνουν η ΕΕΤΑΑ και η **HELLEXPO** στη Θεσσαλονίκη, και τη συμμετοχή της έκθεσης <<"...των Ελλήνων οι Κοινοότητες" - Ένα μέλλον για το παρελθόν>> στα "Δημήτρια 99", επίσης στη Θεσσαλονίκη.
- ορίζεται η επόμενη συνάντηση του Δικτύου για το Φθινόπωρο 1999 στα Αμπελάκια Θεσσαλίας.

Το Δίκτυο ανέλαβε, ύστερα από πρόταση της Υπουργού Πολιτισμού, να προετοιμάσει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα ανάπτυξης των Κοινοτήτων του Δικτύου, το οποίο μπορεί να συγχρηματοδοτηθεί από τα αρμόδια Υπουργεία στα πλαίσια του ΚΠΣ ΙΙΙ και άλλων ειδικών μέτρων και δράσεων που υποστηρίζονται από την ΕΕ. Επίσης, ύστερα από πρόταση του Υφυπουργού ΕΣ.Δ.Δ.Α., θα υποβληθεί ένα πρόγραμμα για τη δημιουργία ενός δικτύου ηλεκτρονικής επικοινωνίας μεταξύ των Κοινοτήτων - μελών. Ακόμα, θα κατατεθεί, εκ μέρους του Δικτύου, ένα πρόγραμμα πολιτιστικών γεγονότων, εκδόσεων και άλλων δράσεων (πληροφοριακό υλικό, χάρτες, οδηγοί, CD-ROM κλπ) που η Υπουργός Πολιτισμού διαβεβαίωσε ότι είναι δυνατόν να χρηματοδοτηθεί από το ΥΠ.ΠΟ.

Γενικότερα, οι εκπρόσωποι της Πολιτείας που παρευρέθησαν στη συνάντηση δεσμεύτηκαν να **στηρίξουν** την προσπάθεια των Κοινοτήτων - μελών του δικτύου με κάθε τρόπο, **θεσμικά και οικονομικά**, γιατί όπως τόνισαν, πιστεύουν ότι εκφράζει ένα σημαντικό κομμάτι του ελληνικού πολιτισμού, που μπορεί στις σύγχρονες συνθήκες να συμβάλλει αποτελεσματικά στη διατήρηση και διάδοσή του, ως σημαντικός παράγοντας οικονομικής ανάπτυξης και απασχόλησης.

Για τους σκοπούς και τις προσπάθειες των Κοινοτήτων - μελών του Δικτύου, ιδιαίτερα σημαντικός είναι ο **ρόλος της εκπαίδευσης** και της **ευαισθητοποίησης** των κατοίκων των περιοχών αυτών στην αξιοποίηση του στελεχειακού δυναμικού, του θεσμικού πλαισίου και των δυνατοτήτων της νέας τεχνολογίας, σε συνδυασμό με τις παραδοσιακές τεχνικές, στη διατήρηση του οικιστικού πλούτου. Επιπλέον, καθίσταται αναγκαία η ενίσχυση της τοπικής παραγωγικής βάσης, της προώθησης και της προβολής των τοπικών προϊόντων που συντελούν στη διάδοση ενός εναλλακτικού μοντέλου ζωής.

Συνοψίζοντας, θα μπορούσαμε να πούμε ότι το Δίκτυο "...Των Ελλήνων οι Κοινότητες" προωθεί την *ήπια* οικονομική ανάπτυξη των περιοχών της, περιοχών με πλούσια πολιτιστική και αρχιτεκτονική κληρονομιά, μέσα από ένα πρίσμα προστασίας και διατήρησης των δύο αυτών στοιχείων, στοιχείων που αποτελούν πνευματικό, πολιτιστικό και οικονομικό αγαθό που ανήκει σε όλο το κοινωνικό σύνολο, κοινωνικό σύνολο το οποίο θεωρείται αναπόσπαστο μέρος του ευρύτερου οικιστικού παραδοσιακού συνόλου.

Έτσι, οι παραδοσιακοί οικισμοί, τα παραδοσιακά αυτά αρχιτεκτονικά σύνολα με την κοινωνία τους που τα δημιούργησε και τα χρησιμοποιεί, αντιμετωπίζονται σαν ζωντανοί οργανισμοί, εξελισσόμενοι με τη δική τους νομοτέλεια, με ανάγκες οι οποίες μεταβάλλονται, όπως μεταβάλλεται και ο τρόπος κάλυψης - επίλυσής τους. Χρειάζεται, λοιπόν, μία διαδικασία προστασίας, δυναμική διαδικασία, που να περιέχει τη *διατήρηση* αλλά και την *ανάπτυξη*, που θα εντάσσει το παραδοσιακό σύνολο στη σύγχρονη ζωή και θα εξασφαλίζει, συγχρόνως, τις προϋποθέσεις ώστε η σύγχρονη ζωή να εντάσσεται, να μπορεί να λειτουργήσει και να αναπτυχθεί μέσα στα πλαίσια του παραδοσιακού στοιχείου.

Με άλλα λόγια, χρειάζεται η προστασία των παραδοσιακών οικισμών που θα επιτρέπει στο κοινωνικό σύνολο να παρακολουθεί τις εξελίξεις της σύγχρονης ζωής, αξιοποιώντας, παράλληλα, και εμβαθύνοντας στις αξίες των στοιχείων του παρελθόντος.

Αυτή είναι και η βασική προϋπόθεση της έννοιας της διατήρησης που συμπεριλαμβάνει και την έννοια της ανάπτυξης (εξισορροπώντας τα στοιχεία της μεταξύ των εννοιολογικής σύγκρουσης), έννοιες που, στον μεταξύ των συγκερασμό, ως μοχλό περαιτέρω τοπικής ανάπτυξης, εναρμονισμένης με την προστασία του οικολογικού περιβάλλοντος, στοχεύει το Δίκτυο "...Των Ελλήνων οι Κοινότητες".

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

I. ΓΕΝΙΚΑ

Ο τομέας του τουρισμού αποτελεί παράγοντα ιδιαίτερης σημασίας ως προς την ανάπτυξη της Κοινότητας.

Πιο συγκεκριμένα, η ανάπτυξη του τομέα των Υπηρεσιών στην Κοινότητα έχει ως κύριο άξονα την ανάπτυξη των τουριστικών επαγγελμάτων. Αυτό είναι φυσικό, αφού η Κοινότητα διαθέτει μία ανεπανάληπτη σύνθεση φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος, ενώ η καλλιτεχνική παράδοση και η πολιτιστική κληρονομιά του τόπου είναι γνωστή για τη μοναδικότητά της.

Έτσι, η πολιτική της Κοινότητας - του Κοινοτικού Συμβουλίου αφενός και αφετέρου των εντόπιων παραγωγικών - επιχειρηματικών δυνάμεων - προσανατολίζεται στην ήπια ελεγχόμενη τουριστική ανάπτυξη της περιοχής, εναρμονίζοντας το νέο με το παλαιό, το σύγχρονο με το παραδοσιακό, χωρίς το ένα να αναπτύσσεται σε βάρος του άλλου, με μία ταυτόχρονη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος. Άλλωστε, το γεγονός ότι η Κοινότητα Πανόρμου είναι μέλος του Εθνικού Δικτύου Παράδοσης, Πολιτισμού και Κοινοτικού Βίου "...Των Ελλήνων οι Κοινότητες" (σ.σ. βλέπε κεφάλαιο "...Των Ελλήνων οι Κοινότητες") προδιαγράφει και καθορίζει το πλαίσιο των αναπτυξιακών της στόχων.

Ειδικότερα, η πολιτική του Συμβουλίου στρέφεται στη διαχείριση του τουρισμού σε δύο περιοχές - πόλους, σε μία παράλια (Πάνορμος) και σε μία μεσόγεια (Πύργος). Ο μεν μεσόγειος, ο Πύργος, αποτελεί πόλο υποδοχής και ανάπτυξης πολιτιστικού τουρισμού, ο δε παράλιος, ο οικισμός του Πανόρμου, αποτελεί παραθεριστικό κέντρο.

Πιο συγκεκριμένα :

Ο Πύργος, *διατηρητέος* οικισμός, με πλούσια καλλιτεχνική παράδοση, ιδιαίτερη πατρίδα διεθνούς φήμης νεοελλήνων καλλιτεχνών (Γ. Χαλεπάς, Δ. Φιλιππότης, Γ. Γαϊτής κτλ), με αρχιτεκτονικές ιδιομορφίες και ιδιαιτερότητες, με τα παραδοσιακά πλακόστρωτα δρομάκια, τις μαρμάρινες βρύσες και άλλα στοιχεία που υποδηλώνουν την πολιτιστική του ταυτότητα, υποδέχεται, κατά τη θερινή περίοδο, ένα μεγάλο αριθμό επισκεπτών, σε καθημερινή βάση, ο οποίος εντυπωσιάζεται από την ιδιαιτερότητα του χωριού.

Για το σκοπό της ανάπτυξης αυτού του είδους τουρισμού, του πολιτιστικού, η Κοινότητα διαθέτει δύο κοινοτικά μουσεία, το *Μουσείο του Γ. Χαλεπά*, το οποίο είναι το πατρικό διατηρητέο σπίτι του γλύπτη, και το *Μουσείο Πανορμιτών Καλλιτεχνών*, το οποίο βρίσκεται παραπλήσια του πρώτου. Εκεί, οι επισκέπτες μπορούν να θαυμάσουν γλυπτά και ανάγλυφα του ίδιου του Γ. Χαλεπά αλλά και των άλλων Πανορμιτών καλλιτεχνών, καθώς και να λάβουν χρήσιμες πληροφορίες για τη ζωή και το έργο τους μέσα από κείμενα και από σειρές φωτογραφικού υλικού. Επίσης, η Κοινότητα διοργανώνει κάθε χρόνο εκθέσεις καλλιτεχνικού ενδιαφέροντος και διαλέξεις, οι οποίες προσελκύουν σημαντικό αριθμό ενδιαφερομένων επισκεπτών.

Ο όρμος του Πανόρμου, το φυσικό λιμάνι που σχηματίζεται από την παραλία του οικισμού Ρώχαρη, την παραλία *Σταφίδα* με τον παραθαλάσσιο υδροβιότοπο (*Λίμνο*), τις παραλίες *Αγία Θάλασσα* και *Καβαλουρκό* (Γαλάζια Σημαία ΕΕ) μέχρι τη βραχονησίδα *Πιανήτης* με το **διατηρητέο μνημείο** του πετρόκτιστου φάρου, αποτελεί μια απaráμιλλου φυσικού κάλους ενότητα, η οποία προσελκύει κάθε χρόνο, στη θερινή περίοδο, πολλούς παραθεριστές και, περίπου, 500 επισκέπτες σε ημερήσια βάση.

Οι προσπάθειες της Κοινότητας για την ανάπτυξη του παραθεριστικού τουρισμού εντοπίζονται, κυρίως, στη διατήρηση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Βέβαια, η Κοινότητα, εκτός από τις προσπάθειες διατήρησης του πολιτιστικού - παραδοσιακού στοιχείου και των υποδομών των οικισμών της, με την ταυτόχρονη προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, καλείται να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις του ολοένα αυξανόμενου τουριστικού ρεύματος, και για το σκοπό αυτό καταρτίζει κάποια σχέδια, ούτως ώστε να ανταπεξέλθει στις συνθήκες που προκαλεί η αυξανόμενη τουριστική ανάπτυξη στην περιοχή (βλέπε κεφάλαιο "*Προτάσεις - προγραμματισμός για το μέλλον (Κατάρτιση του Γ' Σχεδίου Περιφερειακής Ανάπτυξης 2000 - 2006)*").

Όσον αφορά τη θέση των εντόπιων παραγωγικών - επιχειρηματικών δυνάμεων, αυτή συμβαδίζει (στα βασικά σημεία) με τη θέση - πολιτική των διοικητικών αρχών της Κοινότητας, του Συμβουλίου.

Έτσι, ο ιδιωτικός τομέας προσανατολίζεται, επίσης, προς μίας ήπιας μορφής ελεγχόμενη τουριστική ανάπτυξη, η οποία μέσα από τη προστασία - διατήρηση του παραδοσιακού και του φυσικού θα εναρμονιστεί με το σύγχρονο, οδηγώντας σε περαιτέρω οικονομική ανάπτυξη για την Κοινότητα.

Ο τομέας των τουριστικών επαγγελμάτων και των επιχειρήσεων απασχολεί σημαντικό ποσοστό του πληθυσμού του τόπου, κατά τη θερινή περίοδο (ακόμα και πληθυσμό εκτός των ορίων της Κοινότητας, καθώς και αλλοδαπούς), γεγονός που καθιστά ακόμα περισσότερο σημαντικό τον τουριστικό τομέα ως παράγοντα οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής.

Έτσι, οι εντόπιοι επιχειρηματίες, έχοντας σχηματίσει σχετικό σύλλογο, επιδίδονται σε προσπάθειες σχεδιασμού από κοινού και καταρτίσεως συλλογικού επιχειρηματικού πλάνου, με σκοπό τη βελτίωση της παροχής των υπηρεσιών και την ορθολογικότερη διαχείριση του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος, ούτως ώστε να είναι σε θέση να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις της αυξανόμενης τουριστικής ανάπτυξης, διασφαλίζοντας καλύτερες - ποσοτικά και ποιοτικά - υπηρεσίες και προϊόντα στον επισκέπτη-πελάτη, που προσελκύει η περιοχή.

Η υποδομή, - αναφορικά, πάντα, με την ιδιωτική πρωτοβουλία - δείχνει ότι η περιοχή είναι αρκετά οργανωμένη, σε ικανοποιητικό βαθμό, και ικανή να υποδεχθεί το τουριστικό ρεύμα (επισκέπτες - παραθεριστές) που προσελκύει. Ενδεικτικά, αναφέρουμε τις τουριστικές επιχειρήσεις που υπάρχουν στην περιοχή:

- **Τουριστικά Καταλύματα:** υπάρχουν 7 στον οικισμό του Πύργου και 10 στον οικισμό του Πάνορμου και απαριθμούν περί τις 250 κλίνες. Κατά τη χειμερινή περίοδο, τα περισσότερα τα καταλαμβάνουν οι μαθητές της Σχολής Καλών Τεχνών.
- **Εστιατόρια:** υπάρχουν 4 στον Πάνορμο, 1 στον Μαρλά (ψησταριά), 1 στον Πύργο (ψησταριά) και 1 στα Πλατιά.
- **Café - Bar:** υπάρχουν 2 στον Πάνορμο και 1 στον Πύργο.

- **Café - ζαχαροπλαστεία:** υπάρχουν 2 στον Πάνορμο και 3 στον Πύργο (στην ιστορική πλατεία του χωριού, στον Πλάτανο).
- **Καταστήματα ψιλικών - ειδών δώρων - τουριστικών ειδών:** υπάρχουν 2 στον Πύργο και 1 στον Πάνορμο.
- **Εκθεσιακοί χώροι - εργαστήρια μαρμαρογλυπτικής, ξυλογλυπτικής, αγιογραφίας:** υπάρχουν μόνο στον Πύργο και είναι περίπου 10 τον αριθμό.

Οι περισσότερες από τις επιχειρήσεις αυτές λειτουργούν μόνο κατά τη θερινή περίοδο.

Χωρίς ο αριθμός των επιχειρήσεων αυτών να είναι ευκαταφρόνητος, διαφαίνεται η ανάγκη για επέκταση της επιχειρησιακής δραστηριότητας και για βελτίωση του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος και των υπηρεσιών, με ταυτόχρονη εντονότερη και αποτελεσματικότερη προβολή των ήδη υφισταμένων, καθώς και αποτελεσματικότερο στρατηγικό σχεδιασμό, και προς αυτή την κατεύθυνση προσανατολίζεται το σύνολο των εντόπιων επιχειρηματικών δυνάμεων.

Π. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ - ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η τουριστική ανάπτυξη στην Κοινότητα του Πανόρμου έχει και επιπτώσεις σε αυτήν (αρνητικές), πέρα από τα οφέλη της στην ευρύτερη οικονομική ανάπτυξη της περιοχής. Οι επιπτώσεις αυτές εντοπίζονται στον άξονα της **περιβαλλοντικής ρύπανσης** και της **ανεπάρκειας του νερού** για τους κατοίκους, λόγω της υπέρογκης αύξησης του πληθυσμού κατά τη θερινή περίοδο.

Επίσης, η **έλλειψη χώρων στάθμευσης** δημιουργεί πρόβλημα στη στάθμευση και στη διακίνηση των οχημάτων, κυρίως στους δύο κεντρικούς οικισμούς της Κοινότητας, τον Πύργο και τον Πάνορμο.

Επιπλέον, η αύξηση παραθεριστικού τουριστικού ρεύματος, συνεπάγεται την **αλλοίωση της προσωπικής ταυτότητας** (παραδοσιακής) της Κοινότητας.

Οι επιπτώσεις από την τουριστική ανάπτυξη και τα προβλήματα αυτής βρίσκονται συσχετισμένες μέσα σε ένα *φαύλο κύκλο* όπου τα αναπτυξιακά

προβλήματα της Κοινότητας, στον τομέα του τουρισμού, αναπαράγουν τις επιπτώσεις, ενώ οι επιπτώσεις της τουριστικής ανάπτυξης δημιουργούν και συντηρούν τα προβλήματα της Κοινότητας, ως προς τις δυνατότητες ανάπτυξης της στον τομέα αυτό.

Τα προβλήματα της Κοινότητας ως προς την τουριστική της ανάπτυξη εντοπίζονται στο επίπεδο των υφισταμένων υποδομών της, καθώς και μέσα στο κοινωνικό της σύνολο. Πιο συγκεκριμένα:

Στο **επίπεδο των υποδομών** της, τα προβλήματα είναι:

- Η ανυπαρξία χώρων στάθμευσης των οχημάτων, δημιουργώντας πρόβλημα στη διακίνηση και στάθμευσή τους, κυρίως στους οικισμούς Πύργο και Πάνορμο.
- Η απουσία ελλιμενικών - ανεφοδιαστικών υποδομών (μαρίνα) για ιστιοπλοϊκά και μεγαλύτερα σκάφη αναψυχής (yachts).
- Η ανεπάρκεια του δικτύου ύδρευσης του Πύργου και του Πανόρμου, κατά την τουριστική περίοδο.
- Η κατάσταση - διαμόρφωση του οδικού δικτύου, που σε πολλά σημεία χρειάζεται διαπλάτυνση, ανακατασκευή κλπ.
- Η απουσία οργανωμένου αποχετευτικού συστήματος.
- Η απουσία οργανωμένου συστήματος καθαρισμού των παραλιών και της θάλασσας.
- Ανεπάρκειες στους τομείς της υγείας και της δημόσιας συγκοινωνίας.
- Η κατάσταση του δικτύου παροχής ηλεκτρικού ρεύματος όπου η υγρασία δημιουργεί προβλήματα με πολλές και συχνές διακοπές που καταστρέφουν, μακροχρόνια, τις ηλεκτρικές συσκευές, για παράδειγμα, των κατοίκων και επιχειρήσεων.

Τα προβλήματα που παρουσιάζονται, ως προς τα περιθώρια τουριστικής ανάπτυξης, και που εντοπίζονται μέσα στον **πληθυσμό** της Κοινότητας, αφορούν:

- Τις υπάρχουσες επιχειρηματικές δραστηριότητες, οι οποίες, αν θέλουν να οδηγήσουν σε αύξηση της τουριστικής ανάπτυξης, πρέπει να οργανωθούν και να επεκταθούν.
- Την ανεπάρκεια οργανωτικών δομών για δημιουργία μελλοντικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (προβολή περιορισμένης εμβέλειας, ανεκμετάλλευτες παραλίες, υψηλές τιμές κλπ)

- Τη "νοοτροπία" του πληθυσμού, γενικότερα, ως προς την αντιμετώπιση της αύξησης της τουριστικής ανάπτυξης. Ο πληθυσμός, προσκείμενος στις αξίες που απορρέουν από την πολιτιστική του κληρονομιά και το θεοκρατικό πνεύμα που επικρατεί στην περιοχή, επιθυμεί ήπια τουριστική ανάπτυξη και δείχνει επιφυλακτικός στις έντονες και απότομες αλλαγές.

Η Κοινότητα, πλέον, ως διοικητική αρχή και ως κοινωνικό σύνολο - επιχειρηματικές δυνάμεις, αντιλαμβανόμενη τη σημασία της τουριστικής ανάπτυξης στην ευρύτερη οικονομική ανάπτυξη και αναβάθμιση του τόπου, προχωρεί σε σχεδιασμό και υλοποίηση οργανωμένων αναπτυξιακών προγραμμάτων, τόσο σε επίπεδο υποδομών όσο και σε επίπεδο επιχειρηματικής δραστηριότητας. Έτσι, τίθενται τα θεμέλια που θα επιτρέψουν τη διόγκωση της τουριστικής ανάπτυξης, παρέχοντας καλύτερες, ποιοτικά και ποσοτικά, τουριστικές υπηρεσίες και προϊόντα, με παράλληλη ραγδαία βελτίωση της ποιότητας ζωής του πληθυσμού και αναβάθμισης της ευρύτερης περιοχής, γενικότερα .

III. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Τα στατιστικά στοιχεία, αναφορικά με την τουριστική ανάπτυξη στην Κοινότητα Πανόρμου, αφορούν τις υποδομές, στο επίπεδο της εντόπιας επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Πιο αναλυτικά, εξετάζοντας τα τουριστικά καταλύματα, τα *cafe-bar*, τα *cafe-ζαχαροπλαστεία* και τα εστιατόρια, βλέπουμε ότι σήμερα υπάρχουν πιο πολλά από ποτέ.

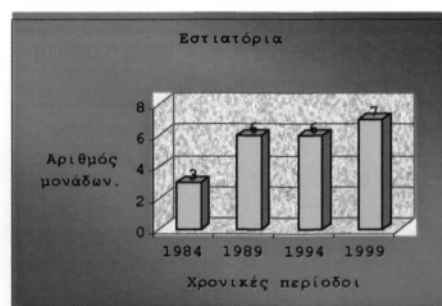
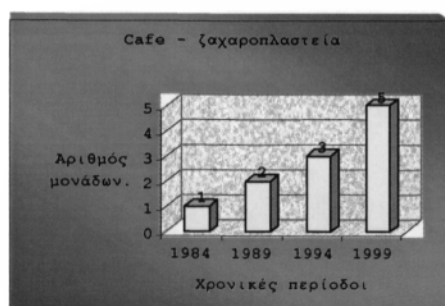
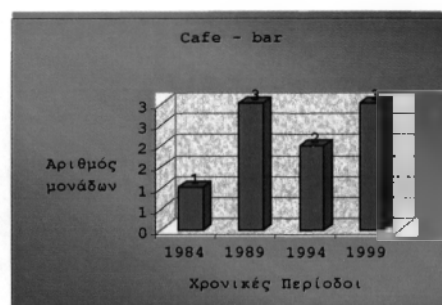
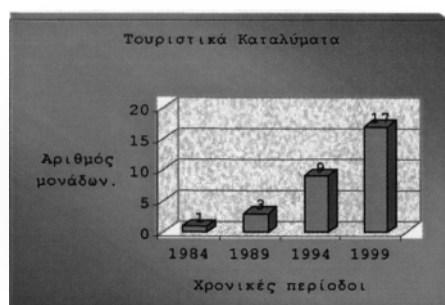
Συγκεκριμένα, υπάρχουν 17 τουριστικά καταλύματα στην Κοινότητα, 3 *cafe-bar*, 5 *cafe-ζαχαροπλαστεία* και 7 εστιατόρια. Στον παρακάτω πίνακα βλέπουμε τον αριθμό των τουριστικών αυτών επιχειρήσεων όπως ήταν διαμορφωμένος πριν 5, 10 και 15 χρόνια.

ΕΠΙΧ. \ ΧΡΟΝ.ΠΕΡ.	1984	1989	1994	1999
Τουριστικά Καταλύματα	1	3	9	17
Café – Bar	1*	3*	2	3
Café – ζαχαροπλαστεία	1	2	3	5
Εστιατόρια	3	6	6	7

Πίνακας 1.

*(Οι επιχειρήσεις αυτές δεν υπάρχουν πια σήμερα.)

Έτσι, βλέπουμε ότι ο αριθμός των επιχειρήσεων στην Κοινότητα αυξανόταν με την πάροδο του χρόνου. Αυτό φαίνεται καλύτερα στα παρακάτω σχεδιαγράμματα :

Στον παρακάτω πίνακα βλέπουμε το ρυθμό ανάπτυξης (ποσοτικά) των επιχειρήσεων.

ΕΠΙΧ. \ ΡΥΘΜ.ΜΕΤΑΒ.(%)	1989	1994	1999
Τουριστικά καταλύματα	300%	300%	47,05%
Café - bar	300%	-33,33%	33,33%
Café - ζαχαροπλαστεία	100%	50%	40%
Εστιατόρια	100%	0%	14,28%

Πίνακας 2.

Από τον πίνακα 2 βλέπουμε ότι:

- Τα τουριστικά καταλύματα αυξάνονταν προοδευτικά μέχρι και το 1994, ενώ από τότε ο ρυθμός αύξησής τους, ενώ δεν είναι ευκαταφρόνητος, παρουσιάζει φθίνουσα πορεία σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Έτσι, ενώ ο αριθμός των τουριστικών καταλυμάτων σχεδόν διπλασιάστηκε την περίοδο 1994-1999, ο ρυθμός ανάπτυξης μειώθηκε, κάτι που δείχνει τον κορεσμό της περιοχής, αναφορικά με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα. Ο κορεσμός αυτός

γίνεται πιο αισθητός αν σημειωθεί ότι από τις 8 νέες μονάδες, μόνο 2 δημιουργήθηκαν στον οικισμό του Πανόρμου, όπου προϋπήρχαν οι 7 από τις 9, ενώ οι υπόλοιπες 6 δημιουργήθηκαν στον Πύργο, όπου υπήρχαν μόνο οι 2 από τις 9.

- Ο ρυθμός μεταβολής των café-bar αντιπροσωπεύει περισσότερο την ποιοτική ανάπτυξη στον τομέα, παρά την ποσοτική αύξηση. Και αυτό γιατί, ενώ βλέπουμε τον τριπλασιασμό των μονάδων την περίοδο 1984-1989, η μείωση που φαίνεται την περίοδο 1989-1994 οφείλεται στην κατάργηση των μονάδων αυτών και στη δημιουργία νέων μονάδων, οι οποίες αυξήθηκαν μεν, αλλά όχι σημαντικά δε, την περίοδο 1994-1999.
- Τα café-ζαχαροπλαστεία, αυξάνονται, μεν, από περίοδο σε περίοδο, ο ρυθμός αύξησής τους, δε, είναι φθίνων.
- Τα εστιατόρια παρουσιάζουν κάποια στασιμότητα, ως προς την αύξησή τους. Στην ουσία αυξήθηκαν (διπλασιάστηκαν) μόνο την περίοδο 1984 - 1989, ενώ μέχρι σήμερα ο αριθμός τους παρέμενε ο ίδιος. Η μόνη αύξηση που παρατηρείται την περίοδο 1994-1999, οφείλεται στη δημιουργία μιας νέας μονάδας, μόνο, στον οικισμό Πλατιά, που λειτουργεί για δύο συνεχόμενες "τουριστικές σαιζόν" (υπό διαφορετική διεύθυνση) μέχρι σήμερα.

Συμπεραίνουμε, λοιπόν, ότι καταβάλλονται προσπάθειες ανάπτυξης - ποσοτικής τουλάχιστον - στους συγκεκριμένους τομείς δραστηριότητας που αφορούν τον τουρισμό, αλλά ο ρυθμός αυτής της ανάπτυξης φανερώνει την πτώση της έντασης των προσπαθειών, κάτι που οφείλεται στον κορεσμό των περιοχών όπου εντοπίζονται οι προσπάθειες αυτές, αναφορικά με τους συγκεκριμένους τομείς δραστηριότητας.

Πιο συγκεκριμένα, οι περιοχές όπου εντοπίζονται οι προαναφερόμενες επιχειρηματικές δραστηριότητες είναι, κυρίως, ο Πύργος και, περισσότερο, ο Πάνορμος, ο οποίος αποτελεί και το παραθεριστικό κέντρο της Κοινότητας. Έτσι, λοιπόν, οι δύο αυτοί οικισμοί δείχνουν "πλήρεις" ως προς τις επιχειρηματικές μονάδες που εξετάζουμε και που υπάρχουν σε αυτούς, κάτι που φανερώνει τον κορεσμό τους στους συγκεκριμένους τομείς. Βέβαια, (όπως είδαμε και στους πίνακες), υπάρχει δυνατότητα δημιουργίας νέων εστιατορίων στον Πύργο, καθώς και νέων café-bar και στους δύο οικισμούς. Μία ενδεχόμενη δημιουργία νέων τουριστικών, γενικότερα, μονάδων, όμως, αποτελεί αντικείμενο μελέτης και ανάλυσης συγκεκριμένων παραμέτρων,

όπως, για παράδειγμα, το αν και κατά πόσο ένα νέο εστιατόριο στον Πύργο θα επηρεάσει την (οικονομική) κίνηση στο ήδη υπάρχον του Πύργου και σε αυτά του Πανόρμου.

Μία άλλη παράμετρος που πρέπει να εξεταστεί - και που ενδεχομένως να εξηγήσει την πτώση του ρυθμού ανάπτυξης που προαναφέραμε - είναι η ποιοτική ανάλυση του τουριστικού ρεύματος στην περιοχή. Γεγονός αποτελεί, βέβαια, το ότι υπάρχει αυξανόμενη τουριστική κίνηση (με φθίνοντα, πάλι, ρυθμό μεταβολής) στην περιοχή. Όμως, εντοπίζεται μία μεγάλη διαφοροποίηση. Η διαφοροποίηση αυτή αφορά τη μεταβολή του τουριστικού ρεύματος (γύρω στο 1989), αναφορικά με την προέλευσή του.

Πιο συγκεκριμένα, παρατηρήθηκε στην περιοχή το φαινόμενο της μείωσης των αλλοδαπών τουριστών με παράλληλη αύξηση των Ελλήνων, όπως άλλωστε σε όλη τη χώρα. Έτσι, εμβαθύνοντας στην ανάλυση του Έλληνα, κυρίως, τουρίστα που προσελκύει η περιοχή, πλέον, παρατηρούμε δύο είδη τουριστών: τον οικογενειακό τουρίστα - παραθεριστή από τη μία, και τον θρησκευτικό - πολιτιστικό τουρίστα - επισκέπτη, από την άλλη. Το γεγονός της ύπαρξης των δύο διαφορετικών αυτών ειδών τουρίστα οφείλεται στην ιδιαιτερότητα του τόπου, που, από τη μία, αποτελεί απaráμμιλου φυσικού και οικιστικού κάλλους θέρετρο ηρεμίας και αναψυχής, και, από την άλλη, αποτελεί ενότητα πλούσιας πολιτιστικής παράδοσης ενός νησιού-προσκυνηματος, γνωστού σε όλον τον κόσμο.

Η συνολική αύξηση του τουριστικού ρεύματος, τώρα, οφείλεται στην αύξηση του ρεύματος των επισκεπτών-προσκυνητών, κατά κύριο λόγο, και όχι τόσο σε αυτήν του ρεύματος των παραθεριστών. Έτσι, η μικρής έντασης αύξηση των παραθεριστών αποθαρρύνει την ιδιωτική πρωτοβουλία από τη δημιουργία νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, ερμηνεύοντας, έτσι, το φθίνοντα ρυθμό στην αύξηση των τουριστικών μονάδων που εξετάσαμε προηγουμένως.

Η στασιμότητα αυτή, στην ουσία, ως προς την αύξηση των παραθεριστών, οφείλεται, μεταξύ άλλων, στις ελλείψεις των υποδομών της Κοινότητας (οδικό δίκτυο, μαρίνα, οργανωμένες παραλίες, κλπ) στην υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος (μόλυνση θάλασσας κλπ) καθώς και στην έλλειψη (αναφορικά με την ιδιωτική πρωτοβουλία) υποδομών (π.χ. ανυπαρξία πρατηρίου βενζίνης) και οργανωτικού πλαισίου και συντονισμού των δραστηριοτήτων των εντοπίων επιχειρηματικών δυνάμεων.

Αν αναλογιστούμε, δε, το γεγονός ότι το ρεύμα των επικεπτών-προσκυνητών έχει φτάσει το **μέγιστο** των δυνατοτήτων του (ποσοτικά), προβάλλει αναγκαία η δρομολόγηση των προσπαθειών της Κοινότητας (ως δημόσια αρχή και ως επιχειρηματικές δυνάμεις) προς την κατεύθυνση της αύξησης του *παραθεριστικού* τουριστικού ρεύματος στην περιοχή. Η επίτευξη του στόχου αυτού απαιτεί την συντονισμένη προσπάθεια των αρχών και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, τόσο στον άξονα των υποδομών όσο και σε αυτόν της οργάνωσης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Εφόσον υπάρχουν περιθώρια ανάπτυξης στους άλλους οικισμούς της Κοινότητας, οι οποίοι παραμένουν ανενεργοί, ως προς την τουριστική δραστηριότητα, θα έπρεπε οι προσπάθειες να επικεντρωθούν σε αυτούς, υλοποιώντας έργα υποδομής, αναπτύσσοντας επιχειρηματικές δραστηριότητες και προωθώντας νέα - εναλλακτικά μοντέλα τουρισμού (*οικοτουρισμός - αγροτουρισμός*), που θα οδηγήσουν, έτσι, στην "**αποκέντρωση**" της τουριστικής ανάπτυξης της Κοινότητας, με παράλληλη αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής, και συνεπώς, στην ευρύτερη οικονομική ανάπτυξη, συνολικά, της Κοινότητας.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ
(ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΟΥ Γ' ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
2000 – 2006)

I. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η Κοινότητα Πανόρμου με τις υφιστάμενες υποδομές της (οδικό δίκτυο, λιμενικές υποδομές όρμου Πανόρμου, κλπ) επιτρέπει στο κοινωνικό της σύνολο να ζει και να εξελίσσεται μέσα σε αυτή, με τον δικό της προσωπικό ρυθμό, παράγοντας, έτσι, οικονομική δραστηριότητα.

Οι τοπικές δραστηριότητες εντοπίζονται και στους τρεις τομείς παραγωγής:

- **Πρωτογενής τομέας παραγωγής**

Οι παραγωγικοί κλάδοι του τομέα αυτού αφορούν την οργανωμένη εξώρυξη μαρμάρου από τα λατομεία λευκού και πράσινου μαρμάρου, καθώς και την περιορισμένη οικογενειακή αγροτική δραστηριότητα, όπως, επίσης, την οικογενειακή κτηνοτροφία και την αλιεία. Οι δραστηριότητες στον αγροτικό τομέα και την κτηνοτροφία δεν είναι οργανωμένες, παρά βασίζονται σε παραδοσιακά μοντέλα (οικολογική καλλιέργεια - ελεύθερη βοσκή) και προορίζονται, κυρίως, για την κάλυψη ατομικών αναγκών (σε επίπεδο νοικοκυριού).

- **Δευτερογενής τομέας παραγωγής**

Οι δραστηριότητες στον τομέα αυτό αφορούν την συστηματική επεξεργασία μαρμάρου (βιοτεχνίες κοπής και επεξεργασίας μαρμάρου), καθώς,

επίσης, και τα εργαστήρια μαρμαροτεχνίας, ξυλογλυπτικής, αγιογραφία και ζωγραφικής.

- Τριτογενής τομέας παραγωγής

Οι δραστηριότητες στον τομέα αυτό, πέρα από την πολυσημία τους (οπωροπωλεία, παντοπωλεία, super market, φούρνος, είδη δώρων, δημόσιες υπηρεσίες κλπ) εντοπίζονται κυρίως στην ανάπτυξη των τουριστικών επαγγελμάτων, ιδιαίτερα κατά τη θερινή περίοδο.

Έτσι, το κοινωνικο-οικονομικό σύνολο της Κοινότητας (ο πληθυσμός της) ενυπάρχει και εξελίσσεται μέσα σε ένα οικιστικό περιβάλλον που την ιδιαιτερότητά του αποτελεί η ανεπανάληπτη σύνθεση του φυσικού και του δομημένου περιβάλλοντος που χρωματίζει, παράλληλα, η πλούσια πολιτιστική κληρονομιά και η καλλιτεχνική παράδοση του τόπου.

Κάτω από τις συνθήκες αυτές, η δραστηριότητα της Κοινότητας στοχεύει στην προβολή της καλλιτεχνικής παράδοσης του τόπου, στη διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, στην προστασία του δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος, και για το σκοπό αυτό προβάλλει αναγκαία η σύνταξη και υλοποίηση ενός πλαισίου ολοκληρωμένης πολιτικής που θα διασφαλίζει αποτελεσματικές λύσεις εκ μέρους τόσο των διοικητικών αρχών όσο και των πολιτών.

Η εκτίμηση της σπουδαιότητας του χώρου και, κατά συνέπεια, το ενδιαφέρον για προστασία εκ μέρους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης φαίνεται από τις δράσεις και ενέργειες που, μέχρι σήμερα, έχει αναλάβει η Κοινότητα, αλλά και από τον προγραμματισμό της για το μέλλον.

Ο προγραμματισμός αυτός επικεντρώνεται γύρω από κάποια βασικά σημεία, τα οποία είναι:

- η ολοκλήρωση της *Μονάδας Βιολογικού Καθαρισμού* της Κοινότητας και η προσεχής δημοπράτηση του έργου διάθεσης των λυμμάτων, με την κατασκευή του εξωτερικού και του υποθαλάσσιου αγωγού, που κρίνεται ως θεμελιώδης δράση στον τομέα της προστασίας του φυσικού και θαλάσσιου περιβάλλοντος.
- η σύνταξη των μουσειολογικών και αρχιτεκτονικών μελετών από την ΕΤΒΑ για την κατασκευή του *Ελληνικού Κέντρου Μαρμάρου* στον Πύργο, πατρίδα

των μεγαλύτερων νεοελλήνων γλυπτών (Γιαννούλη Χαλεπά, Δημ. Φίλιππότη κ.α.), σε έκταση που παραχώρησε η Κοινότητα για το σκοπό αυτό, καθώς και η χρηματοδότησή του από το Υπουργείο Αιγαίου που διανοίγει νέες προοπτικές στην προβολή και ανάπτυξη της πολιτισμικής παράδοσης της περιοχής.

- η αναβάθμιση της μοναδικής *Σχολής Μαρμαροτεχνίας του Προπαρασκευαστικού Επαγγελματικού Σχολείου Καλών Τεχνών Πανόρμου*, με τον εξυγχρονισμό του θεσμικού του πλαισίου και την επέκταση των κτιριακών εγκαταστάσεων, για τη δυνατότητα φοίτησης, σίτισης και στέγασης από 40, σήμερα, σε 60-80 σπουδαστών.
- η βελτίωση των *Μουσείων Γιαννούλη Χαλεπά και Τηνίων Καλλιτεχνών*, η επέκταση των εκθεσιακών τους χώρων και η δημιουργία Πινακοθήκης, που αποτελούν προτεραιότητες στον τομέα του πολιτισμού και της ανάπτυξης.
- η κίνηση των ενεργειών για την αγορά οικοπέδου, με σκοπό την επέκταση του *χώρου στάθμευσης* στην είσοδο του Πύργου και την εξασφάλιση της ομαλής κυκλοφορίας των διακινούμενων επισκεπτών και οχημάτων προς Πύργο και Πάνορμο.

II. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2000 - 2006

Η ανάπτυξη της κοινότητας Πανόρμου, όπως σχεδιάζεται από το Κοινοτικό Συμβούλιο, προβλέπεται να στηριχθεί στην ήπια, ελεγχόμενη τουριστική ανάπτυξη της περιοχής με ταυτόχρονη διατήρηση των δραστηριοτήτων πρωτογενούς (λατομεία μαρμάρου) και δευτερογενούς τομέα (επεξεργασία μαρμάρου - εργαστήρια) παραγωγής.

Η κοινότητα Πανόρμου είναι μέλος του Δικτύου των έξι ιστορικών Κοινοτήτων της πατρίδας μας με την επωνυμία << Εθνικό Δίκτυο Παράδοσης και Πολιτισμού "...των Ελλήνων οι Κοινότητες" >> και το γεγονός αυτό διαγράφει και καθορίζει το πλαίσιο των αναπτυξιακών της πρωτοβουλιών.

Στις σημερινές συνθήκες, η Κοινότητα βρίσκεται αντιμέτωπη με προβλήματα που προέρχονται από τις επιπτώσεις της ανάπτυξης στο ευαίσθητο περιβάλλον της.

Η πολιτική του Συμβουλίου χαράσσεται με βάση τη σχέση του νέου, του σύγχρονου με το παλιό χωρίς το ένα να αναπτύσσεται σε βάρος του άλλου και αυτό αποτελεί το κρίσιμο σημείο. Η διαχείριση του τουρισμού σε δύο περιοχές, μία παραλία (Πάνορμος) και μία μεσόγεια (Πύργος), θέτει την τοπική αυτοδιοίκηση αντιμέτωπη με τη σύνθετη αντιμετώπιση συνολικών μέτρων διαχείρισης. Το αυξημένο τουριστικό ρεύμα, οι επιπτώσεις της κυκλοφορίας, η διαχείριση των απορριμμάτων, του υδατινού δυναμικού, οι κίνδυνοι από την αλόγιστη ανθρώπινη δραστηριότητα, απαιτούν μία συνολικότερη πολιτική αντιμετώπιση, με τον προσδιορισμό και την προσέγγιση των σύγχρονων προβλημάτων.

Οι οικισμοί που, κυρίως, καλούνται κατά το σχεδιασμό, να ικανοποιήσουν το στόχο της ανάπτυξης είναι ο Πύργος και ο Πάνορμος. Ο πρώτος με την υποδοχή και ανάπτυξη πολιτιστικού τουρισμού και ο δεύτερος με την ανάπτυξη υποδομών παραθεριστικού κέντρου και τη βελτίωση των λιμενικών του διευκολύνσεων.

III. ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΡΓΩΝ – ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

1. Δημιουργία αλιευτικού καταφυγίου στον Πάνορμο με την εκτέλεση λιμενικών έργων προστασίας λιμένος Πανόρμου - επέκταση κρηπιδώματος - προστασία λιμένος από Α-ΒΑ ανέμους - δημιουργία λιμενικών διευκολύνσεων στα ελλιμενιζόμενα σκάφη.

Ο όρμος Πανόρμου είναι ο πιο ασφαλής όρμος από όλους στο νησί της Τήνου και στόχος του έργου είναι να διευρύνει τις δυνατότητές του υπάρχοντος καταφυγίου αλιευτικών σκαφών, με την κατασκευή της επέκτασης του υφιστάμενου κρηπιδώματος και την κατασκευή κυματοθραύστη για την περαιτέρω προστασία του κόλπου από ανατολικούς ανέμους. Το έργο διευρύνει τη δυνατότητα εξυπηρέτησης των σκαφών σε επίπεδο νησιού, διευκολύνει την πρόσδεση και ασφάλεια των αλιευτικών και δημιουργεί χερσαίο χώρο για την εύκολη προσπέλαση των οχημάτων στον όρμο.

Το προτεινόμενο κατά προτεραιότητα έργο θα συμβάλλει σημαντικά στην αναβάθμιση της περιοχής, στη δυνατότητα φιλοξενίας και προσφοράς απαραίτητων αναγκών στα αλιευτικά και τουριστικά σκάφη, προσδίδοντας, ταυτόχρονα, ασφάλεια στους ιδιοκτήτες τους, στην αποτελεσματική προστασία των οικημάτων της παραλίας από τους κυματισμούς όλων των διευθύνσεων του ευρύτερου ανατολικού τομέα και στη δημιουργία ενός ασφαλούς καταφυγίου στο νησί της Τήνου.

Για το έργο έχει συνταχθεί προμελέτη αυτού και μελέτη περιβαλλοντικών όρων, η οποία έχει κοινοποιηθεί στις συναρμόδιες Υπηρεσίες για γνωμοδότηση.

Ο προϋπολογισμός ανέρχεται σε 250.000.000 δραχμές.

Φορέας υλοποίησης του έργου είναι η Κοινότητα Πανόρμου.

2. Αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής Πανόρμου και παραλίας Σταφίδας Πανόρμου Τήνου.

Το φυσικό λιμάνι που σχηματίζεται από την παραλία του οικισμού Ρώχαρη, την παραλία Σταφίδα του όρμου Πανόρμου με τον παραθαλάσσιο υδροβιότοπο (Λίμνο), τις παραλίες Αγία Θάλασσα και Καβαλουρκό (διακεκριμένη με Γαλάζια σημαία από την Ε.Ε) μέχρι τη βραχονησίδα Πλανήτης και το διατηρητέο μνημείο του πετρόκτιστου φάρου, αποτελεί μία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους ενότητα.

Προκειμένου να υπάρξει αποτελεσματική προστασία της περιοχής καθίστανται αναγκαία:

- η εφαρμογή της "*Χωροταξικής Πρότασης*" της Κοινότητας, η οποία αφορά τη διάσωση και διατήρηση του περιβάλλοντος από την άναρχη και αυθαίρετη δόμηση και την προστασία της πλούσιας ποικιλίας χλωρίδας και πανίδας.
- η διαμόρφωση της περιοχής της Σταφίδας σε ένα αισθητικό πάρκο, όπου θα συνυπάρχουν ανθρώπινες δραστηριότητες (αθλητισμός, κολύμβηση, πολιτιστικές εκδηλώσεις-αναψυχή) με το υπάρχον οικοσύστημα που μένει ανέπαφο και εξυγιαίνεται.

Με τα προβλεπόμενα έργα θα αποκατασταθούν η ποιότητα των νερών της λίμνης, θα δημιουργηθούν χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων και πεζόδρομοι, λουτρικές εγκαταστάσεις, θα αξιοποιηθεί ο ερειπωμένος χώρος του παλαιού Λοιμοκαθαρητηρίου σε παιδική χαρά και υπαίθριο καθιστικό, ενώ, επίσης, θα γίνουν δενδροφυτεύσεις και θα ολοκληρωθεί η αναστήλωση του μνημείου του Φάρου.

Για το έργο έχει συνταχθεί μελέτη η οποία θα υποβληθεί στην ΤΥΔΚ για θεώρηση.

Ο προϋπολογισμός ανέρχεται σε 256.000.000 δρχ.

Φορέας υλοποίησης του έργου είναι η Κοινότητα Πανόρμου.

3. Κατασκευή Αποχέτευσης οικισμού Πανόρμου

Ο αναπτυσσόμενος παράλιος οικισμός Πανόρμου διαθέτει ένα οικιστικό σύνολο 250 κατοικιών και καταστημάτων το οποίο δε διαθέτει δίκτυο συλλογής των αποβλήτων. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την έντονη και ραγδιαία υποβάθμιση του οικισμού και του παρακείμενου θαλάσσιου χώρου.

Κρίνεται ως απολύτως αναγκαία η κατασκευή αποχετευτικού αγωγού ο οποίος θα συνδεθεί με τον υπάρχοντα βιολογικό καθαρισμό της Κοινότητας.

Για το έργο υπάρχει εγκεκριμένη από την ΤΥΔΚ μελέτη.

Ο προϋπολογισμός ανέρχεται σε 90.000.000 δρχ.

Φορέας υλοποίησης του έργου είναι η Κοινότητα Πανόρμου.

4. Ανάδειξη διατηρητέων μνημείων οικισμού Πύργου

Στο πλαίσιο του έργου συμπεριλαμβάνονται οι ακόλουθες δραστηριότητες:

- επισκευή του πατρικού διατηρητέου σπιτιού-μουσείου του γλύπτη *Γιαννούλη Χαλεπά* - αποκάλυψη σχεδίων του καλλιτέχνη κάτω από τα ασβεστοκονιάματα εσωτερικών χώρων - ανάδειξη εκθεμάτων μουσείου.
- επισκευή - συντήρηση διατηρητέου *νεκροταφείου* Πύργου - επισκευή-συντήρηση μαρμάρινου κωδωνοστασίου ναού - συντήρηση μαρμάρινων διακοσμήσεων επιτύμβιων πλακών - πλακόστρωση περιβάλλοντος χώρου.
- επισκευή-ανάδειξη "*Ψαθείου Στέγης*", δώροφου παραδοσιακού νεοκλασσικού κοινοτικού κτιρίου.
- επισκευή καποδιστριακού δημοτικού σχολείου όπου σήμερα στεγάζεται η *Σχολή Καλών Τεχνών* - επισκευή οργανικών κτιριακών μονάδων - ανάπλαση αυλείου χώρου.
- ανάδειξη ιστορικού *μνημείου πεσόντων ελληνοτουρκικών πολέμων* τέως *Δήμου Πανόρμου* – διαμόρφωση πρόσβασης στο ηρώο και ανάπλαση περιβάλλοντος χώρου.
- συντήρηση και ανάδειξη τριών παραδοσιακών κτιρίων (*κοινοχρήστων πλυντηρίων*) που μέχρι τα μέσα του αιώνα μας αποτελούσαν τόπους πλύσης και συνεύρεσης γυναικών.
- επισκευή-συντήρηση κεντρικής διατηρητέας *ιστορικής πλατείας* Πύργου και *μαρμάρινης κρήνης*.

Ενδεικτικός προϋπολογισμός του έργου δρχ. 180.000.000

Φορέας υλοποίησης του έργου είναι η Κοινότητα Πανόρμου.

Τα επιμέρους έργα εντάσσονται στο γενικότερο πολεοδομικό σχεδιασμό και έχουν δυνατότητα άμεσης υλοποίησης. Οι εγκρίσεις εμπλεκόμενων φορέων (ΥΠΠΟ) μπορούν να εξασφαλιστούν σε χρόνο που καθιστά έγκαιρη και ομαλή την εκτέλεσή τους.

5. Ανάδειξη και αξιοποίηση λιθόστρωτου μονοπατιού και υψώματος ανεμόμυλων στην "Παραδοσιακή Κοινότητα Πανόρμου Τήνου"

Το προτεινόμενο για ανάδειξη "φυσικό" σύνολο αποτελεί τμήμα του υφισταμένου πλέγματος των παλαιών μονοπατιών της ενδοχώρας του νησιού που συνδέουν τους οικισμούς του και, επιπλέον, χρησιμοποιούνται σήμερα στις αγροτικές δραστηριότητες των κατοίκων της Κοινότητας.

Στον επισκέπτη προσφέρει τη δυνατότητα αναγνώρισης και συνλειτουργίας του με τα χαρακτηριστικά "πολυσήμαντα δεδομένα του τόπου", το παρθένο αγροτικό περιβάλλον, με παραδοσιακά λιθόστρωτα, πετρόκτιστες αγροικίες, γεφύρια, πεζούλες, περιστεριώνες, 19 ερειπωμένους ανεμόμυλους σε σχηματισμό "ραχοκοκκαλιάς", πλατώματα με πηγές και πετρόκτιστες ποτίστρες ζώων, λαγκαδιές με αιωνόβιους πλατάνους και λιθόκτιστα κανάλια για την όδευση του νερού των πηγών στα κτήματα.

Αφετηρία είναι η διατηρητέα πλατεία του Πύργου με τη μαρμάρινη κρήνη και τα καφενεία στην καρδιά του χωριού και η διαδρομή, με οπτική θέα τη βορεινή θάλασσα και το νησάκι Πλανήτης, καταλήγει προς τη θάλασσα του όρμου Πανόρμου.

Για το έργο υπάρχει Προκαταρκτική Έκθεση Σκοπιμότητας.

Ο προϋπολογισμός ανέρχεται σε 90.000.000 δρχ.

Φορέας υλοποίησης του έργου είναι η Κοινότητα Πανόρμου.

6. Κατασκευή Ελληνικού Κέντρου Μαρμάρου

Για την κατασκευή του Ελληνικού Κέντρου Μαρμάρου παραχωρήθηκε από την Κοινότητα περιοχή παραπλεύρως της Σχολής Καλών Τεχνών της Κοινότητας. Η κατασκευή του αποτελεί προϊόν μελετών του Πολιτιστικού Τεχνολογικού Ιδρύματος ΕΤΒΑ, του Υπουργείου Πολιτισμού, του Υπουργείου Αιγαίου και της Κοινότητας και θα ενταχθεί μέσα στο ΚΠΣ ΙΙΙ. Η χρηματοδότησή του θα γίνει από το Υπουργείο Αιγαίου.

Οι μουσειολογικές μελέτες έχουν γίνει από το Π.Τ.Ι ΕΤΒΑ και την Κοινότητα. Το Κέντρο Μαρμάρου θα περιλαμβάνει όλη την ιστορία του

μαρμάρου (εργαλεία κλπ) και θα διαθέτει αίθουσα συνεδριάσεων, εκθεσιακό χώρο και, φυσικά, μουσειακά εκθέματα.

Η κατασκευή του έργου αυτού θα συμβάλει στην προβολή και την ανάπτυξη της πολιτισμικής παράδοσης της περιοχής.

Για το έργο έχουν συνταχθεί μουσειολογικές και αρχιτεκτονικές μελέτες απο το Π.Τ.Ι ΕΤΒΑ.

Ο προϋπολογισμός ανέρχεται σε 500.000.000 δρχ.

Φορέας υλοποίησης του έργου είναι η Κοινότητα Πανόρμου.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η Κοινότητα Πανόρμου της Τήνου συγκεντρώνει, σε γενικές γραμμές, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του ευρέως διαδεδομένου μοντέλου της "κλασσικής" -θα μπορούσαμε να πούμε - κοινότητας της Ελληνικής επαρχίας.

Διαφοροποιείται, όμως, ως προς τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει και που της προσδίδουν έναν ιδιόμορφο χαρακτήρα.

Αντιμετωπίζει συγκεκριμένα προβλήματα που εντοπίζονται:

- στις ελλείψεις υποδομών

- τόσο ως απόρροια της άσκησης δημόσιας εξουσίας, όπως, για παράδειγμα, το πρόβλημα της αποχέτευσης και της κυκλοφορίας των οχημάτων (τη θερινή περίοδο), που με συγκεκριμένα μέτρα δρομολογείται η επίλυσή τους,
- όσο ως απόρροια της εντόπιας επιχειρηματικής δραστηριότητας, όπως, για παράδειγμα, η έλλειψη σταθμού-πρατηρίου βενζίνης στα όρια της Κοινότητας, γεγονός που αναγκάζει τους κατοίκους να εφοδιάζονται με βενζίνη από την πρωτεύουσα του νησιού (30 χλμ. μακριά).

- **στο κοινωνικό σύνολο**, αναφορικά με τις αξίες, παραδόσεις, ήθη και έθιμά του, που το καθιστούν επιφυλακτικό στις νέες εξελίξεις, και την τάση αποδημίας του παραγωγικά ενεργού πληθυσμού, γεγονός που επιτρέπει την αύξηση του ποσοστού ηλικιωμένων ατόμων σε σχέση με τον πληθυσμό και ενισχύει, παράλληλα, τη συντήρηση αυτή της νοοτροπίας που προβάλλει ως ανασταλτικός παράγοντας οικονομικής και γενικότερης, κατ' επέκτασιν, ανάπτυξης και εξέλιξης του τόπου.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Κοινότητα, όμως, δεν αρκούν από μόνα τους να την εντάξουν μέσα στο πλαίσιο των προτύπων του κλασσικού φαινομένου της "εγκαταλείμμενης επαρχίας" της χώρας μας. Και αυτό οφείλεται στην *ιδιομορφία* της. Ο πληθυσμός της αποτελεί μία αυτόρκτη κοινωνία, η οποία έχει καθορίσει - αξιολογήσει τις ανάγκες της σε ρεαλιστική βάση και που είναι ανεπηρέαστες από εξωγενή πρότυπα. Έτσι, το κοινωνικό σύνολο, διαθέτοντας ίδια παραγωγική δύναμη και αναπτύσσοντας δική του

οικονομική δραστηριότητα, παρουσιάζεται ικανό να καλύψει επαρκώς τις ανάγκες του.

Έτσι, η Κοινότητα επιδεικνύει ικανοποιητική λειτουργικότητα, ως προς την κάλυψη των αναγκών του πληθυσμού της, βασισμένη σε ίδιες δυνάμεις, - παραγωγικές/επιχειρηματικές - και σε εγγενή ανάπτυξη, σχετικά ανεπηρέαστη από εξωτερικές οικονομίες (εξελίξεις) και παρεμβάσεις (πλην βασικών έργων υποδομής).

Η Κοινότητα Πανόρμου, διαθέτοντας περιβάλλον ιδιαίτερου φυσικού και οικιστικού κάλλους, πλούσια ιστορική, καλλιτεχνική και πολιτιστική παράδοση και κληρονομιά και ένα κοινωνικό σύνολο με ιδιαίτερες πολιτισμικές και θρησκευτικές παραδόσεις και αξίες, αποτελεί ένα γραφικό και ιδιαίτερο οικιστικο-κοινωνικοοικονομικό σύνολο με ιδιόμορφη προσωπική ταυτότητα. Δικαιολογεί, έτσι, τη διατήρησή της ως *Κοινότητα*, με ιδιαίτερη ταυτότητα, και ως *ενότητα ξεχωριστή* μέσα στο φάσμα της *Αυτοδιοίκησης*.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄

Το παράρτημα Α΄ αποτελεί το απόσπασμα απο το πρακτικό 8/25-9-97 συνεδρίασης του Κοινοτικού Συμβουλίου. Σ' αυτό παρατίθενται όλες οι διεργασίες και οι «ζυμώσεις» εκ μέρους της κοινότητας Πανόρμου και των γειτονικών κοινοτήτων και που οδήγησαν, τελικά, στο να διατηρηθεί η κοινότητα Πανόρμου ως τέτοια, μετα την επιβολή του νόμου «Καποδίστριας».

Α Π Ο Σ Π Λ Σ Μ Α

Από το πρακτικό 8/ 25-9-1997 συνεδρίασης Κοιν. Συμβουλίου

Σήμερα την 25η Σεπτεμβρίου 1997 ημέρα Πέμπτη και ώρα 18.00 το Κοινοτικό Συμβούλιο συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στο κοινοτικό κατάστημα, ύστερα από την από 19-9-1997 πρόσκληση του Προέδρου που δημοσιεύτηκε στον ειδικό χώρο ανακοινώσεων της Κοινότητας και επιδόθηκε με αποδεικτικό στους συμβούλους (άρθ. 94 Π.Δ. 410/1995) και αφορούσε στη συζήτηση και λήψη αποφάσεων στα κατωτέρω θέματα της ημερήσιας διάταξης.

ΘΕΜΑ 2 : Πρόγραμμα "Ι.Καποδίστριας". Λήψη απόφασης Κ.Σ. ενόψει καταρτίσεως της τελικής μορφής και επικείμενης ψηφίσεως από τη Βουλή του Προγράμματος αναγκαστικών συνενώσεων των Ο.Τ.Α. "Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ".
Προτάσεις και δεσμεύσεις του Κ.Σ. Πανόρμου προς τα Κ.Σ. Υστερνίων και Καρδιανής:

- Για την υποστήριξη της διοικητικής χωροθέτησης της γεωγραφικής ενότητας των Κοινοτήτων Πανόρμου-Υστερνίων-Καρδιανής.
- Για την διαμόρφωση κλίματος αμοιβαίας εμπιστοσύνης, συναινέσεως και συνεργασίας των Κοινοτήτων τους
- Για τη διασφάλιση της μελλοντικής απρόσκοπτης και αναπτυξιακής συνεργασίας προς όφελος των κατοίκων τους,

Πριν από την έναρξη της συνεδρίασης αυτής ο Πρόεδρος διαπίστωσε ότι σε σύνολο επτά κοινοτικών συμβούλων ήταν :

Παρόντες

1. Π. Σαλταμανίκας Πρόεδρος
2. Δ. Χονδρογιάννης Αντιπρόεδρος
3. Π. Σκαλκώτος Μέλος
4. Αικ. Σαλταμανίκα >>
5. Π. Ράλλης >>

Απόντες

1. Ι. Βαλάκας Μέλος
2. Ι. Βασιλές >>
που δεν προσήλθαν αν και εκλήθησαν νομίμως.

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκε και ο Βασίλειος Φόρτωμας, υπάλληλος της Κοινότητας, για την τήρηση των πρακτικών.

Ο Πρόεδρος ύστερα από τη διαπίστωση απαρτίας κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης και εισηγήθηκε ως κατωτέρω τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

Θέμα 2

Αριθμ. Απόφασης 34

Για το ανωτέρω θέμα της ημερήσιας διάταξης ο Πρόεδρος είπε τα εξής:

Οι κυβερνητικές αποφάσεις, αναφορικά με την αναγκαστική συνένωση Δήμων και Κοινοτήτων σε ολόκληρη τη Χώρα, λαμβάνουν την τελική τους μορφή στο Υπουργείο Εσωτερικών και τις αμέσως προσεχείς ημέρες (εντός του Οκτωβρίου), το σχέδιο Νόμου με την επωνυμία Ι.ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ θα κατατεθεί στη Βουλή και θα γίνει νόμος του Κράτους.

Για τη νέα διοικητική διαίρεση της Τήνου, οι τοπικοί Φορείς (Κοινότητες - Συμβούλιο Περιοχής) και τα εντεταλμένα για το σκοπό αυτό Νομαρχιακά Όργανα (Τ.Ε.Δ.Κ. - Εισηγητική Επιτροπή Περιφέρειας Ν.Αιγαίου) κατά πλειοψηφία αποφάσισαν και πρότειναν στο ΥΠ.ΕΣ. τη δημιουργία τεσσάρων νέων δήμων, που θα προέλθουν από την συνένωση των δώδεκα σημερινών Κοινοτήτων και του Δήμου Τήνου. Κατά της αρχής των αναγκαστικών συνενώσεων αποφάσισαν τα Κοινοτικά Συμβούλια Υστερνίων και Καρδιανής.

Σύμφωνα με δημοσιεύματα του τύπου, το ΥΠΕΣ προκρίνει κατ' αρχήν τη διοικητική διαίρεση της Τήνου σε τρεις νέους Ο.Τ.Α., ήτοι δύο δήμους (Τήνου και Εξωμβούργου) και μιας διευρημένης Κοινότητας στην Βόρεια πλευρά της Τήνου, που συναποτελούν οι Κοινότητες Πανόρμου, Υστερνίων και Καρδιανής.

Πρόσφατες πληροφορίες, που έρχονται στην δημοσιότητα δια μέσου πολιτικών παραγόντων, φέρουν τον Υπουργό Εσωτερικών να έχει δεχθεί διαμαρτυρία των δύο Κοινοτήτων της γεωγραφικής μας ενότητας, για την ένταξή τους στην διευρυμένη Κοινότητα του νησιού και για το λόγο αυτό εξετάζεται από τον Υπουργό να μεταφερθούν οι δύο αυτές Κοινότητες, στην όμορη γεωγραφική τους ενότητα, που είναι του δήμου Εξωμβούργου και περιλαμβάνει τις Κοινότητες Κάμπου, Κτικιάδου, Στενής, Φαλατάδου, Καλλονής, Κώμης και Αγάπης. Στην περίπτωση αυτή το Υπουργείο προκρίνει τη δημιουργία μόνο δύο ενοτήτων στην Τήνο, δηλαδή δύο δήμων στους οποίους κατ' ανάγκη θα ενταχθεί και η Κοινότητα Πανόρμου. Ο πρώτος δήμος θα είναι ο Δήμος Τήνου με τους περίξ αυτού οικισμούς και τις Κοινότητες Τριαντάρου και Δυο Χωριών, με έδρα την Τήνο και τον δήμο Εξωμβούργου, με όλες τις Κοινότητες της ενδοχώρας και έδρα την Ξυνάρα. Επομένως εξαλείφεται η πρόταση για τη σύσταση της διευρυμένης κοινότητας, η οποία και μας αφορά. Μια τέτοια απόφαση εξυπηρετεί βεβαίως το γενικότερο κυβερνητικό σχεδιασμό, που είναι η δημιουργία ολιγότερων, κατά το δυνατόν, νέων Ο.Τ.Α. σε ολόκληρη την επικράτεια.

Στη συνέχεια ο Πρόεδρος είπε, ότι πραγματοποιήθηκε, μετά από πρόσκληση (αρ. πρωτ. 145/ 28-2-1997) του Συμβουλίου Πανόρμου μία συνάντηση στον Πύργο με τα κοινοτικά συμβούλια των τριών Κοινοτήτων (Πανόρμου-Υστερνίων-Καρδιανής) στις 5-3-1997, παρουσία και του Προέδρου του Συμβουλίου Περιοχής. Στην συνάντηση αυτή καταγράφηκε η αντίθεση των Συμβουλίων Υστερνίων και Καρδιανής στο πρόγραμμα αναγκαστικών συνενώσεων, αναγνωρίστηκε η ιδιαιτερότητα και η ενότητα της διοικητικής περιοχής της Έξω Μεριάς και αποφασίστηκε η σύγκλιση λαϊκών συνελεύσεων σε κάθε Κοινότητα, προκειμένου να ενημερωθούν οι κάτοικοι και τα Συμβούλια να καθορίσουν την περαιτέρω στάση τους.

Πράγματι, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις αυτές το Κοινοτικό Συμβούλιο συγκάλεσε λαϊκή συνέλευση των κατοίκων της Κοινότητας στον Πύργο στις 9-3-1997, στην οποία εξεδόθη ψήφισμα το οποίο κοινοποιήσαμε σε όλες τις προϊστάμενες Αρχές, στις συνενδιαφερόμενες Κοινότητες και στους άλλους Ο.Τ.Α. του νησιού. Το ψήφισμα υποστήριζε την διοικητική χωροθέτηση της Έξω Μεριάς και εάν το Υπουργείο αποφάσιζε τη δημιουργία ενός ή δύο δήμων στο νησί, οι κάτοικοι να διεκδικήσουν τη διατήρηση της Κοινότητας Πανόρμου ως ιστορικής Κοινότητας..

Έκτοτε πραγματοποιήθηκαν πολλές άτυπες προσωπικές συναντήσεις μεταξύ των Προέδρων των Κοινοτήτων Πανόρμου, Υστερνίων και Καρδιανής, που συνέβαλαν στην κατεύθυνση της αλληλοκατανόησης των θέσεων των τριών Κοινοτήτων και στη διερεύνηση των προϋποθέσεων αποδοχής της αναγκαστικής συνένωσής τους.

Η τελευταία εκ των συναντήσεων αυτών πραγματοποιήθηκε στις 23-9-1997 στα Υστέρνια. Στην συνάντηση αυτή πήραν μέρος οι Πρόεδροι των τριών Κοινοτήτων και ο Γραμματέας της Κοινότητας Πανόρμου. Ενημερώθηκαν οι Πρόεδροι Ν.Ρήγος και Φ.Οριάνος από τον Πρόεδρο Π.Σαλαμανίκα για τις πληροφορίες που του μετέφεραν επίσημοι τοπικοί πολιτικοί παράγοντες, ότι εάν δεν υπάρξει συναίνεση από τις Κοινότητες Υστερνίων και Καρδιανής, αναφορικά με τη δημιουργία της διευρυμένης Κοινότητας στην Έξω Μεριά Τήνου, τότε η σύστασή της δεν θα προβλεφθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών στο σχέδιο που θα κατατεθεί προς ψήφιση στη Βουλή και οι τρεις Κοινότητες θα ενσωματωθούν διοικητικά στο δεύτερο δήμο της ενδοχώρας της Τήνου. Ο Πρόεδρος Πανόρμου υπογράμμισε ότι ένα τέτοιο γεγονός είναι αντίθετο με την ιστορική μοίρα της περιοχής, μιας περιοχής που η καλλιτεχνική, πνευματική, πολιτιστική, κοινωνική και οικονομική της παρουσία, ενότητα και εξέλιξη, αλλά και η γεωγραφική της χωροθέτηση την διαφοροποιεί και την διακρίνει από τις δύο άλλες διοικητικές και γεωγραφικές ενότητες του νησιού. Το γεγονός αυτό επιβάλλει σε όλους το χρέος να αγωνιστούν για την ιστορική της ύπαρξη, αυτοδιοίκηση και συνέχεια. Για το λόγο αυτό ζήτησε από τους άλλους Προέδρους να συνυπογράψουν κείμενο προς το ΥΠ.ΕΣ στο οποίο αφού τονίζεται η αντίθεση των άλλων δύο Κοινοτήτων στο Πρόγραμμα Ι.ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ και στις αναγκαστικές συνενώσεις, να διατυπώνεται ταυτόχρονα προς τον Υπουργό η θέση, ότι υποστηρίζουν την

ιδιαίτερη διοικητική χωροθέτηση της ιστορικής ενότητας της Έξω Μεριάς Τήνου, προκειμένου να διατηρηθεί η διοικητική της οντότητα.

Ο Πρόεδρος Ν. Ρήγος πήρε το λόγο και είπε ότι το Συμβούλιο των Υστερνίων είναι αντίθετο με το πρόγραμμα των αναγκαστικών συνενώσεων και στο πλαίσιο αυτό δεν μπορεί να υποστηρίξει τη διοικητική συγκρότηση της διευρυμένης Κοινότητας. Θα έθετε στο Συμβούλιο το θέμα, προκειμένου να επανεξετασθεί η αρνητική απόφασή του για τις αναγκαστικές συνενώσεις και θα εδέχετο να συνηγορήσει για την δημιουργία της διευρυμένης Κοινότητας στα Έξω Μέρη, εφόσον τα ζητήματα που αφορούν την επωνυμία του νέου Ο.Τ.Α., την έδρα του, τις Υπηρεσίες του, τα κεκτημένα δικαιώματα των κατοίκων Υστερνίων, όπως η υδρευτική τους επάρκεια, καθώς και ένα πρόγραμμα αναπτυξιακών έργων, εγίνοντο αντικείμενο συζήτησης και συμφωνίας με την Κοινότητα Πανόρμου. Σε μια τέτοια εξέλιξη και επειδή ο χρόνος, μέχρις ότου ψηφιστεί από τη Βουλή ο Νόμος, είναι πολύ περιορισμένος θα συγκαλούσε το συντομότερο δυνατό (Σάββατο ή Κυριακή 27,28-9-1997) το Κοινοτικό του Συμβούλιο, προκειμένου να εξετάσει τα νέα δεδομένα..

Ο Πρόεδρος Φ. Οριάνος επαναβεβαίωσε τους συνομιλητές για την κατηγορηματική αντίθεση του Συμβουλίου Καρδιανής στο Πρόγραμμα Ι.ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ και ενημέρωσε, ότι ουδέποτε στα πλαίσια αυτά, με γραπτό ή προφορικό μήνυμα αντιτάχθηκε ή υπερασπίστηκε την σύσταση ενότητας της Έξω Μεριάς. Υποσχέθηκε επίσης στους άλλους Προέδρους, ότι εάν οι Κοινότητες Πανόρμου και Υστερνίων συμφωνήσουν σε ένα κοινό πρόγραμμα αρχών και αποφασίσουν την συνένωσή τους, ο ίδιος θα υπερασπιστεί τη σύσταση της διευρυμένης Κοινότητας και την ένταξη της Κοινότητας Καρδιανής στην διοικητική αυτή ενότητα.. Σε μια τέτοια περίπτωση θα θεωρούσε αναγκαίο το κοινοτικό κατάστημα Καρδιανής να μπορεί να εξυπηρετεί τους κατοίκους της Κοινότητας, με την περιοδική απασχόληση κοινοτικού υπαλλήλου του νέου Ο.Τ.Α.

Ακολούθως, ο Πρόεδρος, συνεχίζοντας την εισήγησή του στο Κοινοτικό Συμβούλιο Πανόρμου ζήτησε από κάθε σύμβουλο να διατυπώσει τις απόψεις του επί των ζητημάτων που τους ενημέρωσε και υπογράμμισε την ιστορική ευθύνη που αναλαμβάνουν ως Κοινοτική Αρχή, ενόψει των επερχόμενων πολύ σοβαρών εξελίξεων, στο χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Όλα τα μέλη του Συμβουλίου στις τοποθετήσεις τους υποστήριξαν την διοικητική χωροθέτηση των τριών Κοινοτήτων Πανόρμου, Υστερνίων, Καρδιανής σε μια διευρυμένη Κοινότητα, για λόγους ιστορικούς, κοινωνικούς και οικονομικούς και ότι σε καμιά περίπτωση δεν είναι δυνατόν να αποδεχθούν οι κάτοικοι της Κοινότητας Πανόρμου, αλλά και της ευρύτερης περιοχής, να χαθούν τα ιδιαίτερα αυτά ιστορικά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά με την διοικητική τους ένταξη σε μία ενότητα διοικητικά, γεωγραφικά και και κοινωνικά ασύνδετη.

Τέλος, μετά από αυτά ο Πρόεδρος κάλεσε το Συμβούλιο να διαμορφώσει ένα πλαίσιο αρχών, επί των οποίων, με γόνιμο και δημιουργικό διάλογο των Συμβουλίων των τριών Κοινοτήτων, θα οικοδομηθεί και θα κατοχυρωθεί, η αυτόνομη διοικητική χωροθέτηση της περιοχής, θα διασφαλισθεί και θα αναπτυχθεί η εμπιστοσύνη μεταξύ τους, η συνεργασία και συνέχεια της ιστορικής τους ενότητας.

Το Συμβούλιο άκουσε την εισήγηση του Προέδρου, εξέτασε και εκτίμησε όλα τα στοιχεία που διαμορφώνουν την πολιτική κατάσταση στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με τις διατάξεις του σχεδίου Ι.ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ και ειδικά τις συνέπειες εφαρμογής του Προγράμματος στην Τήνο, τις αποφάσεις και πληροφορίες για τις προτεινόμενες τοπικές διοικητικές και χωροθετικές ενότητες τις αποφάσεις των Συμβουλίων των Κοινοτήτων Καρδιανής και Υστερνίων, καθώς και τις διευκρινιστικές συζητήσεις και συνενοήσεις των Προέδρων των τριών Κοινοτήτων, και λαβαίνοντας υπόψη:

- το ψήφισμα της λαϊκής συνέλευσης της 9-3-1997 των κατοίκων της Κοινότητας Πανόρμου.
- Την κοινή ιστορική διαδρομή διά μέσου των αιώνων των κατοίκων της περιοχής της Έξω Μεριάς Τήνου.
- Την ιδιαίτερη φυσική γεωγραφική ενότητα του χώρου.
- Την κοινή καλλιτεχνική και πολιτιστική τους παράδοση.
- Τους κοινωνικούς και οικονομικούς δεσμούς των κατοίκων της περιοχής.
- Την δυνατότητα συνέχισης και ανάπτυξης των κοινών αυτών χαρακτηριστικών και αποτελεσματικής υπεράσπισης των συμφερόντων των κατοίκων.
- Το γεγονός ότι η διοικητικής συνένωση της Βόρειας Τήνου με το δεύτερο υπό σύσταση δήμο του νησιού (δήμο Εξωμβούργου) θα επιφέρει την εξαφάνιση των κοινών ιστορικών τους χαρακτηριστικών και ιδιαιτεροτήτων, την οπισθοδρόμηση της περιοχής με την σύνθλιψη της μέσα σε άλλες πληθυσμιακές και οικονομικές ισορροπίες.
- Την ιστορική ευθύνη των μελών του παρόντος Συμβουλίου και των άλλων Συμβουλίων Καρδιανής και Υστερνίων έναντι των κατοίκων των Κοινοτήτων τους .

Αποφασίζει Ομόφωνα

Διατυπώνει τις ακόλουθες προτάσεις, ως πλαίσιο διαλόγου με τις Κοινότητες Υστερνίων και Καρδιανής, προκειμένου με πνεύμα ευθύνης να εξετασθούν και αφού λάβουν την τελική τους μορφή από τα οικεία Συμβούλια, να αποτελέσουν τυπικό, ηθικό και ουσιαστικό κώδικα πολιτικής συμπεριφοράς, για την διοίκηση της νέας διευρυμένης διοικητικής ενότητας, που θα προέλθει από την συνένωση των Κοινοτήτων Πανόρμου Υστερνίων και Καρδιανής.

1. Πρόταση για την ονομασία της νέας Κοινότητας.

Το Συμβούλιο Πανόρμου προτείνει ότι, η νέα διευρυμένη Κοινότητα ενδύκνεται να φέρει επωνυμία που να την χαρακτηρίζει ιστορικά, να την προσδιορίζει γεωγραφικά και κοινωνικά και να αποτελεί την ιστορική συνέχεια και το δηλωτικό της κοινής καταγωγής. Από την σύσταση του Ελληνικού Κράτους μέχρι το έτος 1912 που επήλθε η σημερινή διοικητική μορφή των τριών Κοινοτήτων, η ανθρώπινη και γεωγραφική ενότητα της περιοχής μας, αποκαλείτο " Δήμος Πανορμιτών ". Η κοινή καταγωγή, η ιστορία και η παράδοση, για την οποία όλοι είμαστε δικαίως υπερήφανοι, δεν ανήκει προνομιακά σε κανέναν αποκλειστικά από τους Ο.Τ.Α. οι οποίοι διαχωρίστηκαν από τον ενιαίο δήμο, αλλά αποτελεί κοινή παρακαταθήκη. Η επωνυμία του νέου Ο.Τ.Α., επωνυμία που διασφαλίζει, περικλείει και υπηρετεί τις ανωτέρω αρχές είναι η επαναφορά και η επανασύσταση του Δήμου των " Πανορμιτών " όπως ορίζει η κοινή ιστορική μας μοίρα.

Εάν όμως τα Κοινοτικά Συμβούλια των Κοινοτήτων Καρδιανής και Υστερνίων προκρίνουν άλλη επωνυμία, αυτή θα μπορούσε να εξετασθεί και να αποτελέσει την επωνυμία της νέας διευρυμένης Κοινότητας.

2. Πρόταση για την έδρα του νέου Οργανισμού.

Η έδρα της νέας Κοινότητας θα πρέπει τυπικά και ουσιαστικά να βρίσκεται εντός συγκροτημένου οικισμού της γεωγραφικής της ενότητας και ειδικότερα στο διοικητικό και οικονομικό κέντρο της περιοχής. Αυτό εξασφαλίζει κατά τον καλύτερο τρόπο την εξυπηρέτηση του πολίτη-δημότη. Ο οικισμός του Πύργου πληρεί αντικειμενικά τις προϋποθέσεις να αποτελέσει, όπως και στο παρελθόν, την έδρα του νέου Οργανισμού. Σ' αυτόν, όπως είναι γνωστό, έχουν την έδρα όλες οι άλλες Αρχές της περιοχής. Είναι το μεγαλύτερο πληθυσμιακό κέντρο, διαθέτει την κτιριακή υποδομή για την έδρα της νέας Κοινοτικής Αρχής, εκεί υπάρχουν τα δημόσια σχολεία (νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Σχολή Καλών Τεχνών).

Στην προσπάθεια εξυπηρέτησης και ενημέρωσης των πολιτών των άλλων Κοινοτήτων θα συντελούσε η απόφαση να λειτουργούν τα σημερινά κοινοτικά τους γραφεία με την περιοδική απασχόληση ενός εκ των κοινοτικών υπαλλήλων του ενιαίου Οργανισμού. Επίσης θα συνέβαλε αποφασιστικά και θα γινόταν αποδεκτό, η κατά μήνα τακτική συνεδρίαση του νέου Συμβουλίου να πραγματοποιείται περιοδικά και κυκλικά στα κοινοτικά γραφεία κάθε μιάς εκ των τριών Κοινοτήτων που θα συνενωθούν. Με το μέτρο αυτό ο δημότης θα παρακολουθεί τις συνεδριάσεις του Συμβουλίου του, θα ενημερώνεται και θα ενημερώνει.

Το Συμβούλιο Πανόρμου εξέτασε την πρόταση να δημιουργηθεί η έδρα της διευρυμένης Κοινότητας σε ενδιάμεση χιλιομετρική απόσταση μεταξύ των τριών

Κοινοτήτων, (περιοχή Πατέλες). Η πρόταση αυτή δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής για πολλούς και ενυπόθητους λόγους. Αναφέρονται οι κυριότεροι εξ αυτών : Θα βρίσκεται διαρκώς εκτός της κοινωνικής ζωής της περιοχής. Δεν υπάρχει η κτιριακή υποδομή και για να κατασκευαστεί θα απαιτηθούν πόροι που είναι σε άλλους τομείς πολιτιμότεροι. Στα πλαίσια της λειτουργίας των κοινοτικών γραφείων των τριών Κοινοτήτων δεν υπάρχει το προσωπικό το οποίο θα στελεχώνει τα τρία σημερινά κοινοτικά γραφεία και τα υποτιθέμενα γραφεία της κεντρικής Υπηρεσίας. Άλλωστε για πολλούς τέτοιους και επιπρόσθετους λόγους, η έδρα ενός Ο.Τ.Α. δεν έχει συμβεί ποτέ στην ιστορία της αυτοδιοίκησης να βρίσκεται έξω από τα οικονομικά και κοινωνικά κέντρα τόσο στην Τήνο, όσο και στην υπόλοιπη Ελλάδα..

3. Πρόταση για την έδρα των άλλων Υπηρεσιών.

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Πανόρμου πιστεύει ότι οι υπό σύσταση νέες κοινοτικές Υπηρεσίες θα μπορούσαν να αποκεντρωθούν στους μεγαλύτερους οικισμούς της νέας Κοινότητας, ανάλογα και με το αντικείμενό τους.

Το ίδιο και τα Νομικά Πρόσωπα που θα δημιουργηθούν.

Οι άλλες δημόσιες Υπηρεσίες που λειτουργούν σήμερα στην περιφέρεια των τριών Κοινοτήτων (ΕΛ.ΤΑ, Αστυνομικός Σταθμός, Ιατρείο, Σχολεία) δεν είναι δυνατόν να μετακινηθούν με δική μας απόφαση, γιατί υπάγονται σε άλλες Αρχές και η επιλογή της έδρας τους καθορίζεται από αυτές σύμφωνα με οικονομο-πολιτικά κριτήρια και όχι από το νέο Οργανισμό.

4. Προτάσεις για αναπτυξιακά έργα και διατήρηση κερκτημένων κάθε Κοινότητας.

Οι προτάσεις έργων για την περαιτέρω ανάπτυξη της περιοχής είναι κατ' αρχήν ευθύνη των εκπροσώπων των κατοίκων της, στο νέο Συμβούλιο που θα εκλεγεί. Αυτοί διαθέτουν την γνώση του χώρου, των προβλημάτων και τη λαϊκή εντολή να προωθήσουν τα συμφέροντα του τόπου τους. Στα πλαίσια αυτά θα μπορούσε να καταρτισθεί ένα κοινό μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα έργων με προτάσεις από κάθε κοινοτικό συμβούλιο.

Σημειώνουμε μόνο ότι σ' ένα τέτοιο πρόγραμμα προτεραιότητα θα έπρεπε να δοθεί στην βελτίωση της υποδομής και την αναβάθμιση του ρόλου του λιμένος Όρμου Υστερνίων, προκειμένου να μετεξελιχθεί σε λιμενικό κέντρο της ευρύτερης περιοχής εξυπηρετώντας συγκοινωνικές ανάγκες των κατοίκων και των επισκεπτών της.

Αναφορικά με όσα έχει επιτύχει η κάθε Κοινότητα υπέρ των κατοίκων της, κοινός στόχος και δέσμευση θα πρέπει να είναι η διατήρηση και επαύξηση των κερκτημένων αυτών. Το δικαίωμα των κατοίκων για μια καλύτερη ζωή, μέσα από έργα κοινής

ωφέλειας, δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης, η προστασία, η συντήρηση των υπαρχόντων δικτύων και η επέκτασή τους, η εξασφάλιση της υδρευτικής επάρκειας των οικισμών, στα σημερινά τους επίπεδα και σύμφωνα με τις μελλοντικές τους ανάγκες, έργα προστασίας του περιβάλλοντος, η προστασία και προβολή της πολιτιστικής τους κληρονομιάς είναι δεσμεύσεις που το κοινοτικό Συμβούλιο Πανόρμου εννοεί να υπηρετήσει με συνέπεια .

Τέλος το Κοινοτικό Συμβούλιο Πανόρμου απευθύνει έκκληση στα Συμβούλια των Κοινοτήτων Υστερνίων και Καρδιανής να εξετάσουν με καλή προαίρεση όλα όσα αυτό δεσμεύεται με την Απόφαση αυτή να υπηρετήσει και να προωθήσει και, υπό το βάρος της ιστορικής ευθύνης που επιφορτώνει τα μέλη των τριών Κοινοτικών Συμβουλίων η απόφαση της Κυβέρνησης για τις αναγκαστικές συνενώσεις, να υποστηρίξουν την διοικητική χωροθέτηση της γεωγραφικής ενότητας της Βόρειας Τήνου και τη συνέχιση της ιστορικής της πορείας.

Συντάχθηκε και αναγνώσθηκε η απόφαση αυτή και υπογράφεται ως ακολούθως:

Ο Πρόεδρος
Π. Σαλαμανίκας

Τα Μέλη
Π. Σκαλκώτος-Δ. Χονδρογιάννης-
Π. Ράλλης- Αικ. Σαλαμανίκα

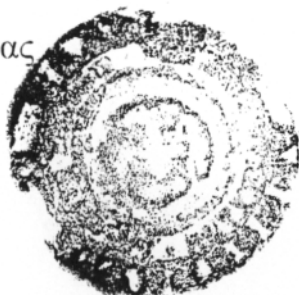
Ο Γραμματέας
Β. Φόρτωμας

Ακριβές Αντίγραφο
Πύργος Τήνου 26 Σεπτεμβρίου 1997

Ο Πρόεδρος

Παρασός Σαλαμανίκας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄

Το παράρτημα Β΄ περιέχει στοιχεία σχετικά με τα οικονομικά της Κοινότητας, με την εσωτερική της διάρθρωση, με το πρόγραμμα «ΑΣΤΕΡΙΑΣ» και με το βιολογικό καθαρισμό. Πιο συγκεκριμένα, παρατίθενται αποσπάσματα από τους πίνακες προϋπολογισμού των ετών 1998 και 1999, αποσπάσματα από το ΦΕΚ Α΄ 244 της εφημερίδας της κυβερνήσεως, επίσημα έγγραφα της κοινότητας σχετικά με το πρόγραμμα «ΑΣΤΕΡΙΑΣ» και αποσπάσματα απ' την οριστική μελέτη για την κατασκευή αποχετευτικού αγωγού.

511 Αποθεματικό
 Γενικό Σύνολο εξόδων Κ. Α. (0+1+2+3+4) .

			32118873		
60419881	17.354435		61425598		

**ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ
ΕΣΟΔΑ**

	Προϋπολογισθέντα όπως τελικά διαμορφώθηκαν	Βεβαιωθέντα	Εισπραχθέντα	Εισπρακτέα υπόλοιπα
	Δραχμές	Δραχμές	Δραχμές	Δραχμές
Τακτικά έσοδα (Κ. Α. 0 + Κ. Α. 21).	40592 158	40346 908	40346 908	225250
Έκτακτα έσοδα (Κ. Α. 1 + Κ. Α. 22).	17962 478	17.962 478	17.962 478	
ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ				
α) Γενικών ή Ανειδίκευτων εσόδων	4196 789	4.196 789	4.196 789	
β) Ειδικευμένων Γενικών σκοπών	4018 635	4.018.635	4.018.635	
γ) " Ειδικών σκοπών	281 481	281.481	281.481	
δ) Ανταποδοτικών τελών	1135 187	1.135.187	1.135.187	
ε) Έκτακτων Εσόδων	25602 993	25.602.993	25.602.993	
Σύνολο	93319 221	93.544 471	93.544 471	225250

ΕΞΟΔΑ

Προϋπολο- γισθέντα	ΧΡΗΣΗΘΕΙΣΕΣ ΑΝΑΠΡΟΜΑΤΙ- ΚΕΣ ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΚΑΙ ΕΡΑΙΚΕΣ ΒΙ- ΣΤΡΟΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝ. ΕΤΟΥΣ	Ενταλθέντα	Πληρωθέντα	Υπόλοιπα πληρωτέα	Αδιόθετες πιστώσεις	Υπερβάσεις
Δραχμές	Δραχμές	Δραχμές	Δραχμές	Δραχμές	Δραχμές	Δραχμές
Έσοδα			61425598			
Αποθεματικό .. .			32118873			
Σύνολο . . .			93544471			

12/6/1998
 Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα **ΣΠΙΤΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ**
 Υπογραφή υπολόγου **Α.Ε. 1477**
ΕΔΕΚΤΗΣ Ο.Τ.Α.

ΕΞΟΔΑ

ΑΝΩΜΕΙΟΙΕΙΣ
ΒΑΣΕΙ
ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΕΩΝ

ΕΞΟΔΟ ΤΙΤΛΟΣ

ΜΕΡΟΣ ΙV

ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ
ΠΟΣΟ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΠΡΟΣ ΑΝΑΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ
ΟΤΙΟΙΣ ΘΑ ΕΠΡΪΣΚΟΝΤΟ ΣΕ ΑΝΕΠΙΧΡΕΙΑ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ
ΕΛΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΤΕΤΟΙΩΝ ΠΟΥ ΔΕΝ
ΠΡΟΒΛΕΠΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ
ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣ ΕΣΟΔΩΝ
ΜΕΡΟΣ Ι

ΕΝΙΚΑ ΕΣΟΔΑ

Δαπάνες εκτελεστέων αρχώντων

Αποδοχές εδίκων κατηγοριών προσωπικού
Αποδοχές εκτελεστέων εδικών υπηρεσιών με την ιδιότητα εκδού-
λων επιτηθευμάτων
Αποδοχές εκτελεστέων εδικών υπηρεσιών με την ιδιότητα νομι-
κού προσωπικού

Εξόδα νοσηλείας και κηδείων

Εισοφορές για την κοινωνική ασφάλιση

Εισοφορές για την εκπαίδευση, κοινωνικών υπηρεσιών, γημάτων

Συντάξεις

Ανταρμιδοχές

Εξόδα βεβαίωσης και ελεγχής

Επιτοκισμώσεις

Δημιόδοι οφέλους

Συμβολαιογραφικά και δικαστικά έξοδα

Δαπάνες γενικής φύσης από λοιπές υπηρεσίες

Σύνολο Κ.Α. 0

ΜΕΡΟΣ ΙI

ΕΙΔΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΑΕΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΡΕΦΙΜΑΤΟΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΑΡΕΥΣΗΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΒΛΕΥΣΗΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΛΟΥΤΡΩΝ ΚΑΙ ΑΦΟΔΕΥΤΗΡΙΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΗΘΩΝ ΚΑΙ ΔΕΝΔΡΟΠΟΣΤΟΙΧΙΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΦΑΓΕΙΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΓΡΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΙΔΙΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ

ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Σύνολο Κ.Α. 1

	ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ		ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ		Εκτελεστέα από την Νομορχία	ΑΝΩΜΕΙΟΙΕΙΣ ΒΑΣΕΙ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΕΩΝ
	ΕΤΟΣ 19.98	ΕΤΟΣ 19.97	ΕΤΟΣ 19.98	ΕΤΟΣ 19.97		
	Προϋποβληθέντα Οφείλ. Διαμορφωθέντων λέγχι. 31/12	Ευρωαβλήτα λέγχι. 31/12	Υπεραβλήτα από το Κοινωνικό Συμβούλιο	Εκτελεστέα από την Νομορχία		
9.999.450	9.999.450	9.999.450	3.154.150	3.154.150	967.057	
9.90.000	9.97.176	3.000.000	300.000	300.000	300.000	
500.000	9.91.950	500.000	500.000	500.000	-	
9.908.403	9.937.947	850.212	3.950.712	3.950.712	-	
1.901.682	9.98.108	1.130.919	1.130.919	1.130.919	-	
600.000	4.97.800	950.000	950.000	950.000	950.000	
1.350.000	1.935.366	1.000.000	1.000.000	1.000.000	500.000	
9.998.535	9.931.954	10.985.981	10.985.981	10.985.981	-	
8.903.000	7.961.153	9.366.000	9.366.000	9.366.000	-	
3.600.000	3.576.149	7.500.000	7.500.000	7.500.000	-	
10.818.000	9.349.940	6.600.000	6.600.000	6.600.000	-	
9.000.000	9.60.000	9.000.000	9.000.000	9.000.000	-	
15.845.000	18.829.623	3.217.000	3.217.000	3.217.000	-	
4.678.000	4.525.006	5.678.000	5.678.000	5.678.000	-	
13.473.000	1.986.340	11.885.660	11.885.660	11.885.660	-	
9.650.000	9.601.860	4.034.000	4.034.000	4.034.000	-	
19.029.406	1.998.970	80.550.582	20.550.582	20.550.582	-	
21.578.406	44.841.080	70.831.242	70.831.242	70.831.242	-	

ΕΞΟΔΑ

Αριθμός κώδικα	ΕΞΟΔΟ ΤΙΤΛΟΣ	ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 19. <u>97</u>		ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 19. <u>98</u>		ΑΥΞΟΜΕΙΩΣΗ ΒΑΣΕΙ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΕ
		Προϋπθέντα όπως διαμορφώθηκαν μέχρι <u>31/12</u>	Ενταλθέντα μέχρι <u>31/12</u>	Υψηλότερα από το Κοινοτικό Συμβούλιο	Εγκριθέντα από την Νομαρχία	
ΜΕΡΟΣ III						
2	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ					
211	Υποχρεωτικές	2.441.577	581.653	3377.730	3.397.930	
212	Προαιρετικές					
	Σύνολο Κ.Α. 2	2.441.577	581.653	3377.730	3.397.930	
3	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ					
311	Τόκοι χρεών	149.890	149.890	149.890	149.890	
312	Χρεώματα					
	Σύνολο Κ.Α. 3	149.890	149.890	149.890	149.890	
4	ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ					
411	Αποδόσεις εισπραχθέντων εσόδων υπέρ τρίτων	147.029	49.807	167.908	167.908	
412	Επιστροφή χρημάτων					
413	Πληρωμές που αφορούν υποχρεώσεις περασμένων οκον. ετών	1.428.000	678.000	480.000	480.000	
414	Πάγια προκαταβολή					
	Σύνολο Κ.Α. 4	1.575.029	727.807	647.908	647.908	
5	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ					
511	Αποθεματικό			967.057	967.057	
	Γενικό Σύνολο εξόδων Κ.Α. (0+1+2+3+4)	85.512.437	55.332.844	85.012.751	85.012.751	

ΕΣΟΔΑ
 Τακτικά (Κ.Α.Ο. + Κ.Α. 21) Δραχ. 45.295.607 34.551.607
 Εκτακτα (Κ.Α. 1 + Κ.Α. 22) 10.744.000
 ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ
 α) Γενικών ή Ανειδίκευτων εσόδων 4.102.237 40.654.201
 β) Ειδικών σκοπών 2.519.649
 γ) Ειδικών σκοπών 34.062.315
 δ) Ανταποδοτικών τελών
 ε) Εκτακτων Εσόδων
 Σύνολο εσόδων Δραχ. 85.979.808 85.979.808

ΕΣΟΔΑ
 Εξοδα Δραχ. 85.012.751 85.012.751
 Αποθεματικό 967.057 967.057
 Σύνολο εξόδων Δραχ. 85.979.808 85.979.808
 Όπως ειδικότερα με την υπ' αριθ. 2.537/98 απόφαση του εκτίθεται Εφημερίδα 6/4 1998

ΕΥΗΜΕΡΙΣΗ
 Με την υπ' αριθ. 1110/98 απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου Ναυπλίου 19 98
 Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

[Handwritten signatures and initials]

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
 ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ
 ΠΡΟΕΔΡΟΥ
 ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ

ΕΛΙΚΗ ΑΝΑΕΦΘΑΑΙΩΣΗ
ΕΣΟΔΑ

	Προϋπολογισθέντα όπως τελικά διαμορφώθηκαν	Βεβαιωθέντα	Εισπραχθέντα	Εισπραχθέντα Υπόλοιπα
Τακτικά έσοδα (ΚΑ1 + ΚΑ21)	34,551,607	30,854,120	29,968,667	885,453
Εκτακτα έσοδα (ΚΑ1 + ΚΑ22)	58,911,722	45,982,214	45,982,214	0
ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	40,684,201	32,118,873	32,118,873	0
ΣΥΝΟΛΟ	134,147,530	108,955,207	108,069,754	885,453

ΕΣΟΔΑ

	Προϋπολογισθέντα	Αναμορφώσεις	Πληρωθέντα	Αδιάθετες Πιστώσεις	Υπερβάσεις
Εξοδα	85,979,808	48,167,722	66,247,985	67,899,545	0
Αποθεματικό	0	0	41,821,769	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	85,979,808	48,167,722	108,069,754	67,899,545	0

12/07

12/3/1999

ΕΞΟΔΑ

ΕΞΟΔΟ ΤΙΤΛΟΣ	ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 19 ⁹⁸		ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 19 ⁹⁹		ΑΥΞΟΜΕΙΩΣΕΙΣ ΒΑΣΕΙ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΕΩΝ
	Προϋψήθοντα όπως διαμορφώθηκαν μέχρι.....	Ενταλθέντα μέχρι.....	Ψηφισθέντα από το Κοινοτικό Συμβούλιο	Εγκριθέντα από την Νομαρχία	
ΜΕΡΟΣ IV					
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α					
ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ					
ΕΞΟΔΑ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣ ΑΝΑΠΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ					
ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΕΦΑ ΕΥΡΙΣΚΟΝΤΟ ΣΕ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ					
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΩΝ ΤΕΤΟΙΩΝ ΠΟΥ ΔΕΝ					
ΕΠΙΧΡΕΩΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ					
ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ ΕΞΟΔΩΝ					
ΜΕΡΟΣ I					
ΕΞΟΔΑ					
Εξοδα υπαλλήλων και κληρικών	3.764.150	3.760.980	3.760.980	3.760.980	
Εξοδα υπαλλήλων και κληρικών με την ιδιότητα ελευθέρων επαγγελματιών	3.046.000	3.045.228	3.350.000	3.350.000	
Εξοδα υπαλλήλων και κληρικών με την ιδιότητα νομικών προσώπων	150.000	126.500	300.000	300.000	
Εξοδα νοσηλίας και κηδείων	-	-	-	-	
Εξοδα για την κοινωνική ασφάλιση	3.250.712	3.132.790	3.724.283	3.724.283	
Εξοδα για την εκπαίδευση, κοινοτικών υπαλλήλων	1.130.919	593.416	1.090.137	1.090.137	
Εξοδα	-	-	-	-	
Αποζημιώσεις	-	-	-	-	
Εξοδα διακοπών και εισπραχθέντα	750.000	513.000	900.000	900.000	
Εξοδα σχέσεων	1.000.000	965.089	600.000	600.000	
Εξοδα βιβλιογραφικά και δικαστικά έξοδα	-	-	-	-	
Εξοδα γενικής φύσης από λοιπές περιπτώσεις	-	-	-	-	
Σύνολο Κ.Α. 0	10.350.381	9.346.303	10.725.400	10.725.400	
ΜΕΡΟΣ II					
ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ					
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ	8.788.000	7.889.831	8.383.000	8.383.000	
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΡΕΓΜΑΤΟΣ	4.176.000	3.831.830	7.078.000	7.078.000	
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ	11.600.000	4.361.888	9.350.000	9.350.000	
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΡΔΕΥΣΗΣ	-	-	-	-	
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΛΟΥΤΡΩΝ ΚΑΙ ΑΦΟΔΕΥΤΗΡΙΩΝ	900.000	780.000	900.000	900.000	
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	218.909.032	15.831.593	208.839.000	208.839.000	
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	5.428.000	4.249.851	1.578.000	1.578.000	
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΗΡΩΝ ΚΑΙ ΔΕΝΔΡΟΣΤΟΙΧΙΩΝ	-	-	-	-	
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΦΑΓΕΙΩΝ	-	-	-	-	
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ	-	-	-	-	
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΓΟΡΩΝ	-	-	-	-	
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΙΔΙΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ	11.885.660	1.536.771	15.339.000	15.339.000	
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΔΟΠΟΙΙΑΣ	5.492.000	4.912.970	3.178.000	3.178.000	
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	24.550.582	10.719.000	20.318.347	20.318.347	
Σύνολο Κ.Α. 1	291.729.274	54.113.734	224.913.347	224.913.347	

ΣΥΝΟΛΟ ΧΡΗΣΗΣ

ΕΞΟΔΑ

Αριθμός κώδικα	ΕΞΟΔΟ ΤΙΤΛΟΣ	ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 19.98		ΓΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ 19.99		ΛΥΣΟΜΕΝ ΘΑΣΕ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣ
		Προϋπθέντα όπως διαμορφώθηκαν μέχρι.....	Ενταθέντα μέχρι.....	Ψηφισθέντα από το Κοινοτικό Συμβούλιο	Εγκριθέντα από την Νομαρχία	
ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ						
2	ΠΑΡΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ					
211	Υποχρεωτικές	1.544.525	1.538.740	1.294.525	1.294.525	
212	Προαιρετικές					
	Σύνολο Κ.Α. 2	1.544.525	1.538.740	1.294.525	1.294.525	
3	ΠΑΡΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ					
311	Τόκοι χρεών	149.890	149.890	149.890	149.890	
312	Χρεώματα					
	Σύνολο Κ.Α. 3	149.890	149.890	149.890	149.890	
4	ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ					
411	Αποδόσεις εισπραχθέντων εσόδων υπέρ τρίτων	167.908	27.583	201.735	201.735	
412	Επιστροφή χρημάτων					
413	Πληρωμές που αφορούν υποχρεώσεις περασμένων οκον. ετών	280.000	280.000	225.475	225.475	
414	Πάγια προκαταβολή					
	Σύνολο Κ.Α. 4	447.908	307.583	427.210	427.210	
5	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ					
511	Αποθεματικό			1.346.752	12.307.893	
	Γενικό Σύνολο εξόδων Κ.Α. (0+1+2+3+4)	3.042.019,78	6.550.650	2.889.071,24	2.889.560,352	

ΕΞΟΔΑ
Τακτικά (Κ.Α.0. + Κ.Α. 21) Δραχ. 40.616.357

Εκτακτα (Κ.Α. 1 + Κ.Α. 22) -

ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ

α) Γενικών ή Ανειδίκευτων εσόδων 2.507.688

β) ~~Υποχρεωτικά~~ Γενικών σκοπών 7.134.390

γ) Ειδικών σκοπών 238.648.689

δ) Ανταποδοτικών τελών

ε) Εκτακτων Εσόδων

Σύνολο εσόδων Δραχ. 2.889.407.124

ΕΞΟΔΑ

Εξόδα Δραχ. 2.889.560.372 2.889.560.372

Αποθεματικό 1.346.752 12.307.893

Σύνολο εξόδων Δραχ. 2.889.907.124 2.899.868.265

Οπως ειδικότερα με την υπ' αριθ. 36.33/99 απόφαση μου εκτίθεται

6/1/99

Με την υπ' αριθ. 25/17-3-1999 απόφαση του

ΤΑ ΜΕΛΗ

Παλιατζής Σπύρος 17-3-1999

ΣΠ. ΠΑΛΙΑΤΖΙΚΑΣ

ΜΕ ΕΠΙΤΟΛΗ ΤΟΥ
Ο ΔΗΜΑΡΧΟΥ

ΣΠ. ΠΑΛΙΑΤΖΙΚΑΣ

Άρθρο 13

Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης

1. Για την πραγματοποίηση των υποδομών και την υποστήριξη της οργάνωσης και λειτουργίας των δήμων και κοινοτήτων του άρθρου 1, παράγραφοι 1 έως 4, 5 εδάφιο 1Α, 6 έως 18, 19 εδάφιο Α και 20 έως 51 του παρόντος νόμου, καθώς και για την πραγματοποίηση των αναγκαίων δημόσιων επενδύσεων τοπικής ανάπτυξης, καταρτίζεται ως ειδικό αναπτυξιακό πρόγραμμα του άρθρου 71, παράγραφος 4, του ν. 1622/1986 (ΦΕΚ 92 Α') το Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ε.Π. Τ.Α.).

2. Το Ε.Π.Τ.Α. έχει πενταετή χρονική διάρκεια (1998 - 2002) που μπορεί να παραταθεί σε επτά χρόνια (1998 - 2004) με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

3. Το Ε.Π.Τ.Α. περιέχει:

α) Το Υποπρόγραμμα 1 για τη χρηματοδότηση των αναγκαίων ελάχιστων λειτουργικών δαπάνων των δήμων και κοινοτήτων της παραγράφου 1 του παρόντος.

β) Το Υποπρόγραμμα 2 για τη χρηματοδότηση της εκπόνησης των αναγκαίων μελετών και της αντίστοιχης συμβουλευτικής υποστήριξης για την εφαρμογή τους, της προμήθειας και εγκατάστασης μηχανολογικού εξοπλισμού και των απαραίτητων προγραμμάτων ενημέρωσης και κατάρτισης, για την οργάνωση και μηχανοργάνωση των δήμων και κοινοτήτων αυτών και την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού τους.

γ) Το Υποπρόγραμμα 3 για τη χρηματοδότηση της μελέτης και κατασκευής έργων τεχνικής υποδομής, προστασίας και αναβάθμισης της ποιότητας του περιβάλλοντος για τους δήμους και κοινότητες αυτές, καθώς και λοιπών δημόσιων επενδύσεων τοπικής ανάπτυξης.

δ) Το Υποπρόγραμμα 4 για τη χρηματοδότηση της οργάνωσης, λειτουργίας και υποστήριξης υπηρεσιών και σχετικών προγραμμάτων των δήμων και κοινοτήτων αυτών, καθώς και μηχανολογικού εξοπλισμού και οχημάτων τους.

ε) Το Υποπρόγραμμα 5 για τη χρηματοδότηση έργων νάλογων με τα αναφερόμενα στα ανωτέρω Υποπρόγραμμα 2, 3 και 4, που αφορούν αποκλειστικά τους Τ.Α. του άρθρου 1 παράγραφος 5 εδάφια 1Γ, 2, 3 και 4 και παράγραφος 19 εδάφιο Γ.

4. Πόροι του Ε.Π.Τ.Α. είναι:

α) Ποσοστό οκτώ και πενήντα εκατοστών (8,50%) των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων του άρθρου 25 του 1828/1989 (ΦΕΚ 2 Α'), που εγγράφονται στον τακτικό λούπολογισμό, για τη χρηματοδότηση των Υποπρογραμμάτων 1, 2 και 4.

β) Ποσοστό είκοσι εκατοστών (20%) των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων του άρθρου 25 του ν. 1828/1989 (ΦΕΚ 2 Α'), που εγγράφονται στον προϋπολογισμό δημόσιων επενδύσεων (Σ.Α.Τ.Α.), για τη χρηματοδότηση του Υποπρογράμματος 4.

γ) Το ποσό του λογαριασμού του άρθρου 67 του ν. 33/1954 (ΦΕΚ 258 Α') και το ποσό των τόκων των ημερησίων υπολοίπων του άρθρου 232, παράγραφ. 1, του π.δ/τος 410/1995, που διαχειρίζεται το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, έως και όλα τα ποσά των ειδικών λογαριασμών και των του Κρατικού Προϋπολογισμού που διαχειρίζονται

τα Υπουργεία, αυτοτελείς Δημόσιες Υπηρεσίες και Δημόσιοι Οργανισμοί, με τα οποία επιχορηγούνται δήμοι και κοινότητες για τη χρηματοδότηση των Υποπρογραμμάτων 4 και 5.

δ) Ποσοστό ογδόντα εκατοστών (80%) του φόρου των τόκων καταθέσεων του άρθρου 9 παράγρ. 5α του ν. 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α'), για τη χρηματοδότηση των Υποπρογραμμάτων 1, 2 και 4.

ε) Οι πόροι Εθνικών και Περιφερειακών Κοινοτικών Προγραμμάτων και Πρωτοβουλιών που διαχειρίζονται τα Υπουργεία και οι Περιφέρειες, οι οποίοι αφορούν έργα δήμων και κοινοτήτων και λοιπές επενδύσεις τοπικής ανάπτυξης, για τη χρηματοδότηση των Υποπρογραμμάτων 2, 3 και 5.

στ) Οι πόροι του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων με τους οποίους χρηματοδοτούνται έργα δήμων και κοινοτήτων, για τη χρηματοδότηση των Υποπρογραμμάτων 3, 4 και 5.

5. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, τα ποσά με τα οποία χρηματοδοτούνται τα Υποπρόγραμμα 4 και 5, από 1ης Ιανουαρίου του έτους 1999 εγγράφονται στις Συλλογικές Αποφάσεις Έργων Περιφέρειας (Σ.Α.Ε.Π.). Για το Υποπρόγραμμα 3 εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 4, παράγρ. 2 του ν. 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α').

Για το έτος 1998 δύναται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης να μεταφέρεται το αναγκαίο ποσό από τους πόρους της παρ. 4 του παρόντος άρθρου στο λογαριασμό του άρθρου 68 του ν. 3033/1954 (ΦΕΚ 258 Α') που τηρείται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για την προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού και οχημάτων του Υποπρογράμματος 4.

6. Για την κατάρτιση, παρακολούθηση, υποστήριξη και διοίκηση της εφαρμογής του Ε. Π. Τ. Α. συγκροτείται Επιτροπή στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι των Υπουργείων αυτών.

7. Από 1ης Ιανουαρίου του έτους 1998 απαγορεύεται η χρηματοδότηση δήμων και κοινοτήτων με υπουργικές αποφάσεις ή μέσω προγραμματικών συμβάσεων από πόρους ειδικών λογαριασμών, του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προγράμματος των δημοσίων επενδύσεων, που δεν εντάσσονται στους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους ή στους πόρους του Ε.Π.Τ.Α. της παρ. 4 του παρόντος. Οποιαδήποτε εντολή πληρωμής σε βάρος Κ.Α. στον οποίο, κατά παράβαση του προηγούμενου εδαφίου, έχει εγγραφεί πίστωση, είναι άκυρη και δεν εκπαιλείται από το δημοτικό ή κοινοτικό ταμείο.

Προγραμματικές συμβάσεις που έχουν συναφθεί μέχρι την 14η Οκτωβρίου 1997 μεταξύ Υπουργείων, Ο.Τ.Α. και λοιπών φορέων, εξακολουθούν να ισχύουν και να εφαρμόζονται. Δεν επιτρέπεται τροποποίηση των όρων τους αν αυτή έχει ως περιεχόμενο την αύξηση της χρηματοδότησης προς Ο.Τ.Α..

8. Οι πόροι που χρηματοδοτούν το Υποπρόγραμμα

του άρθρου 3 του παρόντος κατανέμονται στους κοινότητες της παραγράφου 1, σύμφωνα με τη διαδικασία κατανομής, που καθορίζονται με τον Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ύστερα από πρόταση της Επιτροπής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος.

Το υπόλοιπο ποσοστό είκοσι εκατοστών (20%) της παραγράφου 4δ' του παρόντος κατανέμεται στους Ο.Τ.Α. του άρθρου 1 παράγραφος 5 εδάφια 1Γ, 2, 3 και 4 και παράγραφος 19 εδάφιο Γ, κατά τις διατάξεις του άρθρου 25, παράγραφος 5 του ν. 1828/1989 (ΦΕΚ 2 Α').

9. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης μετά από εισήγηση της Επιτροπής της παρ. 6 του παρόντος άρθρου και της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. ρυθμίζονται τα της κατάρτισης και εφαρμογής του Ε.Π.Τ.Α. ιδίως δε τα σχετικά με το αναλυτικό περιεχόμενό του, τη διαδικασία καταγραφής των αναγκών των δήμων και κοινοτήτων και των σχετικών προτάσεων των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τους όρους και τη διαδικασία ένταξης έργων στο Ε.Π.Τ.Α. και πραγματοποίησης των έργων αυτών και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

10. Η παράγραφος 5 του άρθρου 25 του ν. 1828/1989 (ΦΕΚ 2 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

“5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. καθορίζονται τα κριτήρια και η διαδικασία κατανομής των εσόδων που εγγράφονται τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων και στον ακτικό προϋπολογισμό.

Ως κριτήρια κατανομής λαμβάνονται υπόψη ιδίως:

- α) το μήκος των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης,
 - β) το μήκος και η βατότητα του οδικού δικτύου,
 - γ) ο ορεινός, πεδινός ή νησιώτικος χαρακτήρας του Ο.Τ.Α.,
 - δ) το επίπεδο των κοινωνικών εξυπηρετήσεων,
 - ε) η δυνατότητα άντλησης τοπικών πόρων,
 - στ) το πληθυσμιακό μέγεθος, οι πληθυσμιακές διαμνήσεις ανά εποχές και η δημογραφική τάση.
- Οι κλιματολογικές συνθήκες και ο αριθμός των ημερών αβυσσών,
- η) οι περιβαλλοντικές συνθήκες.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν από 1.1.1999.”

Η παράγραφος 6 του ίδιου άρθρου καταργείται και λοιπές παράγραφοι αναριθμούνται.

11. Ο.Τ.Α., που προήλθαν από συνένωση κατά τις πράξεις των νόμων 1416/1984 και 1622/1986 και στους οποίους δεν επέρχεται μεταβολή με το άρθρο 1 του παρόντος, εξακολουθούν να λαμβάνουν τα οικονομικά κίνητρα που προβλέπονται από τις διατάξεις των νόμων αυτών.

Τα οικονομικά κίνητρα, που δικαιούνται κατά το προηγούμενο εδάφιο συνενωθέντες Ο.Τ.Α., οι οποίοι όμως αργούνται λόγω συνένωσής τους σε νέο δήμο κατά άρθρο 1 του παρόντος, αποδίδονται στο νέο δήμο διατίθενται για την εκτέλεση έργων και εφαρμογή γραμμμάτων στην εδαφική περιφέρεια του καταργημένου Ο.Τ.Α.. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ρυθμίζονται μέχρι το τέλος του έτους 2002 και τα

ποσά των οικονομικών κινήτρων καταβάλλονται από το Ε.Π.Τ.Α..

Άρθρο 14

Προϋπολογισμός των νέων Ο.Τ.Α. και οικονομική διαχείριση των δήμων και κοινοτήτων των οποίων η λειτουργία λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1998 - Δάνεια

1. Οι δήμοι που συμίστώνται με τον παρόντα νόμο υποχρεούνται να καταρτίσουν τον προϋπολογισμό τους και να φροντίσουν για τον κατά νόμο έλεγχο του, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 222 του π.δ/τος 410/1995 μέχρι την 28η Φεβρουαρίου 1999. Στον προϋπολογισμό του νέου δήμου εγγράφονται υποχρεωτικά όλες οι υποχρεώσεις και οι απαιτήσεις των καταργούμενων δήμων ή κοινοτήτων.

Μέχρι την κατάρτιση και ψήφιση του προϋπολογισμού του νέου δήμου και πάντως όχι αργότερα από την ανωτέρω προθεσμία οι προϋπολογισμοί των Ο.Τ.Α. που καταργούνται, εκτελούνται ως προϋπολογισμοί του νέου δήμου κατ' εφαρμογή του άρθρου 216 του π.δ/τος 410/1995.

Μετά την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας απαγορεύεται να γίνει οποιαδήποτε δαπάνη με βάση τους προϋπολογισμούς των καταργούμενων Ο.Τ.Α..

Ο δήμαρχος εκδίδει τα οικεία χρηματικά εντάλματα σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του νέου δήμου ή της κοινότητας που αφορούν οι δαπάνες.

Τα εντάλματα πληρωμής δαπανών των ανωτέρω προϋπολογισμών και τα δικαιολογητικά τους φέρουν τον τίτλο Δήμος ή Κοινότητα

Προϋπολογισμός νέου Δήμου ή Κοινότητας

Οι απολογισμοί των κοινοτήτων που καταργούνται, έτους 1998 ή παλαιότερων ετών υποβάλλονται στο Ελεγκτικό Συνέδριο από το νέο δήμο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 225 του π.δ/τος 410/1995.

Η παρούσα παράγραφος ισχύει ανάλογα και για τις κοινότητες που συμίστώνται με τον παρόντα νόμο.

2. Από την έναρξη της λειτουργίας των νέων δήμων και κοινοτήτων που συμίστώνται με τον παρόντα νόμο έως την οριστική εναρμόνιση των ορίων αρμοδιότητας των Δ.Ο.Υ. με τα όρια των νέων Ο.Τ.Α., αρμόδια για το νέο δήμο ή κοινότητα είναι η Δ.Ο.Υ. που ήταν αρμόδια για τον πρώην Ο.Τ.Α. του οποίου οικισμός ορίζεται ως έδρα του νέου δήμου ή κοινότητας.

3. Οι σχετικές με τη δωρεά και την εκποίηση ακινήτων αποφάσεις των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων των Ο.Τ.Α., των οποίων η λειτουργία λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1998, λαμβάνονται με την ειδική πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνόλου των μελών κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 246 και της παρ. 1 του άρθρου 248 του π.δ/τος 410/1995.

4. Συμφωνίες ή συμβάσεις για την εκμίσθωση δημοτικών ή κοινοτικών ακινήτων ή τη μίσθωση ακινήτων από Ο.Τ.Α., σύμφωνα με τα άρθρα 253 και 254 του π.δ/τος 410/1995, που συνάπτονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου από δήμους ή κοινότητες των οποίων η λειτουργία λήγει την 31η Δεκεμβρίου 1998 δεν μπορούν να έχουν διάρκεια μεγαλύτερη των δύο (2) ετών.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΗΜ.
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΤΟΠ.ΑΥΤ/ΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΟΤΑ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝ.Δ/ΣΗΣ ΟΤΑ

Αθήνα 25 Ιουνίου 1999

Αριθ.Πρωτ.: 23018

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 27
Ταχ.Κώδικας:101 83 - ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες: Δ.Κωστούλας
Τηλ.: 3223521\340

ΑΣΕΡΓΙΑΣ

700
12-7-99

ΘΕΜΑ: Κατανομή έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης ποσού δραχμών 247.950.000 σε ΟΤΑ του Κράτους.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Η Υπουργός Εσωτερικών Δημόσιας
Διοίκησης και Αποκέντρωσης

Έχοντας υπόψη:

- 1.- Τις διατάξεις της παρ.3 του άρθρου 25 του Ν.1828/89 (ΦΕΚ 2/3-1-89 τ.Α.) για την αναμόρφωση της φορολογίας εισοδήματος και άλλες διατάξεις.
- 2.- Την αριθμ. 62/22-6-99 απόφαση της Επιτροπής του άρθρου 13 παρ.6 του Ν.2539/97.
- 3.- Το χρηματικό υπόλοιπο του λογαριασμού του Υπουργείου που τηρείται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με τον τίτλο "Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Δήμων και Κοινοτήτων".

Αποφασίζουμε

Κατανέμουμε από το λογαριασμό του Υπουργείου που τηρείται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με τον τίτλο "Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Δήμων και Κοινοτήτων" ποσό δραχμών διακοσίων σαράντα επτά εκατομμυρίων εννιακοσίων πενήντα χιλιάδων (247.950.000) σε δήμους και κοινότητες του Κράτους, σύμφωνα με τις καταστάσεις που είναι μαζί με την απόφαση αυτή και οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτής.

Οι Δ/νσεις α)Αυτ/σης και Αποκέντρωσης και β)Τοπικής Αυτ/σης και Διοίκησης των Περιφερειών του Κρατους στις οποίες κοινοποιείται η αποφαση αυτή με τις οικείες καταστάσεις παρακαλούνται να ανακοινώσουν στους οικείους οργανισμούς α)τα ποσα που αποδίδονται σ' αυτούς β)ότι αυτά είναι έσοδα του Κ.Α. 131.9 του Προϋπολογισμού αυτών και του λογαριασμού "Έκτακτα Έσοδα" και γ)το σκοπό διαθεσης των ποσών αυτών.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Υπουργείο Αιγαίου

Δ/νση Διοικητικού/Οικονομικού
Μικράς Ασίας 2

Τ.Κ. 81100 -ΜΥΤΙΛΗΝΗ-

επί.Α.Π. ΔΔΟ/Φ.122.22/5036/17-5-99 εγγράφου του
(με μία πλήρη σειρά καταστάσεων)

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

2- Περιφέρειες Κράτους

α)Δ/νσεις Αύτοδ/σης και Αποκ/σης και
β)Δ/νσεις Τοπ.Αυτοδ/σης και Δ/σης
(με τις οικείες καταστάσεις)

3.- Ταμείο Παρακαταθηκών
και Δανείων

Ακαδημίας 40

Τ.Κ.10174 -ΑΘΗΝΑ-

(με μια πλήρη σειρά καταστάσεων)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1) Γραφείο κας Υπουργού

2) Δ/νση Οικον.ΟΤΑ
(Τμήμα Οικον.Δ/σης ΟΤΑ)

ΑΚΡΕΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

Δ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
 ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΠΟΚΕΝΤΩΣΗΣ
 Π. Δ/ση: Επτανήσου 30, Ερμούπολη
 Π.Χ. Κώδικας: 84100 Σύρος
 Τ.λ. 0281 - 82 825
 Τελεfax: 0281 - 88 043

ΕΠΕΙΓΟΝ - ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ
 Ερμούπολη 20-7-1999

Α.Π. 8250

ΠΡΟΣ: 1 Τους Δήμους Αμοργού, Ανδρου,
 Ανω Σύρου, Δρυμαλίας, Εξωμβούργου,
 Ιητών, Κέας, Κορθίου, Κύθνου, Μήλου,
 Μυκόνου, Νάξου, Πάρου, Ποσειδωνίας,
 Σερίφου, Σίφνου, Τήνου & Υδρούσας.
 2 Τις Κοινότητες Ανάφης, Αντιπάρου,
 Δονούσας, Ηρακλείας, Κιμώλου,
 Κουφονησίων, Οίας, Πανόρμου, Σικίνου
 Σχοινούσας & Φολεγάνδρου.

ΘΕΜΑ: Επίσπευση υποβολής αιτημάτων μισθώσεων έργου για το γραφείο του Πολίτη στο πρόγραμμα «ΑΣΤΕΡΙΑΣ».

ΣΧΕΤ.: α) Το υπ' αριθ. ΔΔΟ/Φ.122 22/7333/13-6-99 έγγραφο του Υπ. Αιγαίου.
 β) Η υπ' αριθ. 23018/25-6-99 απόφαση της Υπουργού ΕΣ.Δ.Δ.Α.
 γ) Το αριθ. 541/20-1-99 έγγραφό μας.

Κατόπιν της ανωτέρω (β) σχετικής απόφασης του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. με την οποία δόθηκε το ποσό των δύο εκατομμυρίων οκτακοσίων πενήντα χιλιάδων (2.850.000) δρχ. και καθένα από τους αναφερόμενους Ο.Τ.Α. προκειμένου να απασχοληθεί ένα (1) άτομο με μίσθωση έργου στο Γραφείο Πολίτη και να τεθεί σε πλήρη εφαρμογή το πρόγραμμα «ΑΣΤΕΡΙΑΣ» του Υπουργείου Αιγαίου, παρακαλούμε **το αργότερο μέχρι τις 28 Ιουλίου 1999** να έχουν περιέλθει στην υπηρεσία μας: α) απόφαση του Δημοτικού ή Κοινοτικού σας συμβουλίου για την πρόσληψη του ενός (1) υπαλλήλου, ο οποίος μπορεί να είναι κλάδου Ε Πληροφορικής ή ΤΕ Πληροφορικής και σε περίπτωση έλλειψης αυτών κλάδου ΔΕ Προσωπικού Η/Υ ή ΔΕ Διοικητικού-Λογιστικού β) βεβαίωση του πληρεξούσιου δικηγόρου σας για μη εξαρτημένη εργασία και γ) πίνακες 2 και 3 που θα συμπληρώσετε αναμορφώνοντάς τους ανάλογα και που θα βρείτε στο αριθ. 71/7-1-98 έγγραφό μας.

Σας παρακαλούμε επίσης να φροντίσετε για την ανεύρεση του κατάλληλου χώρου που θα στεγαστεί το Γραφείο του Πολίτη. Το Γραφείο αυτό θα πρέπει να είναι έτοιμο μέχρι τις 30-8-99 και να είναι διαμορφωμένο σύμφωνα με τις παρακάτω προδιαγραφές:

Να βρίσκεται σε χώρο διακριτό και κεντρικό και να είναι εύκολα προσβάσιμο στους πολίτες. Η διαμόρφωση κατάλληλης ράμπας για τα άτομα με ειδικές ανάγκες είναι απαραίτητη.

Να έχει εμφανή εξωτερική σήμανση.

Ο χώρος πρέπει να είναι επαρκής, δηλαδή να διαθέτει χώρο εργασίας του υπαλλήλου, χώρο υποδοχής επισκεπτών και χώρο αρχείου.

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ Γ.Γ.Π
 Ο Δ/ΝΤΗΣ

- ε) Παράδοση του τελικού διοικητικού προϊόντος στον ενδιαφερόμενο πολίτη.
3. Αναμορφώνει τον προϋπολογισμό της Κοινότητας οικ. Έτους 1999 με τις εγγραφές :
- α) Στο σκέλος των εσόδων στον Κ.Α. 131.9 με τίτλο Λοιπές Επιχορηγήσεις εγράφει έσοδο δρχ. 2.850.000 δρχ. το οποίο μεταφέρει στο αποθεματικό του προϋπολογισμού.
- β) Από το Αποθεματικό μεταφέρει ποσό 2.850.000 δρχ. στον Κ.Α. 0 021.9 με τίτλο "Αμοιβές εκτελούντων ειδικές υπηρεσίες με την ιδιότητα των ελευθέρων επαγγελματιών" για την πληρωμή του ατόμου που θα προσληφθεί στο πλαίσιο του Προγράμματος "ΑΣΤΕΡΙΑΣ" του Υπουργείου Αιγαίου.
3. Αναθέτει στον πληρεξούσιο δικηγόρο της Κοινότητας κ. Γιάννη Σαλαμανίκα την έκδοση βεβαιώσεως, στην οποία να βεβαιώνεται ότι το απασχολούμενο άτομο θα τελεί υπό καθεστώς μη εξαρτημένης εργασίας.
4. Διαθέτει για τη στέγαση του Γραφείου του Πολίτη ειδική άνετη αίθουσα εντός του κοινοτικού καταστήματος η οποία θα διαμορφωθεί κατάλληλα για να καλύπτει πλήρως τις ανάγκες της νέας Υπηρεσίας.

Συντάχθηκε και αναγνώσθηκε η απόφαση αυτή και υπογράφεται ως ακολούθως:

Ο Πρόεδρος
Π. Σαλαμανίκας

Τα Μέλη
Δ. Διαμαντόπουλος- Γ.Γαίτης
Τ.Τριανταφύλλου- -Σ. Μαυρομαράς

Ο Γραμματέας
Β. Φόρτωμας

Ακριβές Αντίγραφο
Ο Πρόεδρος Κοινότητας

Παρασός Σαλαμανίκας

ΑΡΘΡΟ 3ο

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

1. Ο Ανάδοχος υποχρεώνεται να υποβάλει στον Εργοδότη κατά την υπογραφή της Σύμβασης πλήρες πρόγραμμα κατασκευής του έργου, που θα αποκαλείται στο εξής «Αναλυτικό Πρόγραμμα Κατασκευής».

Σ'αυτό θα φαίνεται με κάθε λεπτομέρεια ολόκληρο το προτεινόμενο πρόγραμμα ενεργειών περιλαμβανομένων τόσο της αγοράς και της προσκόμισης υλικών και μηχανικού εξοπλισμού όσο και της οργάνωσης της κατασκευής και του προσωπικού που θα απασχολείται κάθε φορά.

Αναλυτικότερα το πρόγραμμα θα περιλαμβάνει :

- 1.1 Λεπτομερή πίνακα του συνόλου των δραστηριοτήτων εκτέλεσης του έργου, δραστηριοτήτων υπευθυνότητας του Αναδόχου, του Φορέα του Έργου και κάθε άλλου φορέα που εμπλέκεται με την εκτέλεση του Έργου (η έννοια του φορέα περιλαμβάνει κάθε Δημόσια ή Δημοτική Αρχή, τις εταιρίες ΔΕΗ, ΟΤΕ κ.λ.π. και κάθε άλλο Ανάδοχο που έχει ή πρόκειται να εγκατασταθεί σε εργολαβία που με οποιονδήποτε τρόπο έχει σχέση με το υπόψη έργο).

Στον πίνακα θα χαρακτηρίζεται ο υπεύθυνος της εκτέλεσης της δραστηριότητας καθώς και η διάρκεια εκτέλεσης που θα έχει εκτιμηθεί για κάθε δραστηριότητα.

Εφιστάται η προσοχή ότι οι διάρκειες εκτέλεσης των δραστηριοτήτων από άλλους φορείς εκτός του Αναδόχου θα πρέπει να είναι ρεαλιστικές και να έχουν περιθώρια (καθορισμός min-max) εκτός εάν καθορίζονται σαφώς στα τεύχη της παρούσας Σύμβασης. Επίσης ο Ανάδοχος οφείλει να αιτιολογήσει πλήρως τις προβλεπόμενες για τον εαυτό του και κατά δραστηριότητα χρονικές διάρκειες, αναλύοντας την κατά μονάδα χρόνου (ημέρα) παραγωγική ή κατασκευαστική του δυνατότητα στις επιμέρους εργασίες και προεργασίες του έργου. Επίσης θα διευκρινίζει τον τρόπο επίτευξης των προθεσμιών σε συνδυασμό με την στρατηγική της κατασκευής που θα ακολουθήσει και τα μέσα παραγωγής.

- 1.2 Διάγραμμα δικτυωτής ανάλυσης, (PERT) στο οποίο θα επισημαίνεται η κρίσιμη διαδρομή και τα όρια μέσα στα οποία μπορεί να κυμανθεί η αρχή και το τέλος των εκτός κρίσιμης διαδρομής δραστηριοτήτων.
- 1.3 Γραμμικό διάγραμμα (GANTT) που προκύπτει από τα προηγούμενα.

2. Ανεξάρτητα με την προθεσμία που θα ορισθεί για την υπογραφή της σύμβασης η μη υποβολή του Αναλυτικού προγράμματος Κατασκευής εντός 15 ημερών από την απογραφή της σύμβασης, συνιστά άρνηση εκπλήρωσης υπό του Αναδόχου των ανειλημμένων με τη συμμετοχή του στο Διαγωνισμό υποχρεώσεων και παρέχει το δικαίωμα στην Υπηρεσία να τον κηρύξει έκπτωτο και να καταπέσει την εγγύηση συμμετοχής στο Διαγωνισμό.

Η πλημμελής σύνταξη του Αναλυτικού Προγράμματος Κατασκευής συνεπάγεται την πλήρη και αποκλειστική ευθύνη του Αναδόχου για κάθε ανωμαλία που μπορεί να επισυμβεί, παρέχει δε το δικαίωμα στην Υπηρεσία ή να ανακαλέσει την κατακύρωση του Διαγωνισμού ή να κοινοποιήσει στον Ανάδοχο συμπληρωμένο ή τροποποιημένο "πρόγραμμα" υποχρεωτικής εφαρμογής.

3. Η Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία εγκρίνει το πρόγραμμα του Αναδόχου ή επιβάλλει το δικό της πρόγραμμα μέσα σε 30 ημερολογιακές ημέρες από την υπογραφή της Σύμβασης.

Η έγκριση του προγράμματος δεν περιλαμβάνει την κατά οποιαδήποτε έννοια συμφωνία της Διευθύνουσας το έργο Υπηρεσίας με τον προβλεφθέντα βαθμό αποδοτικότητας από τον Ανάδοχο.

4. Από την οπωσδήποτε κατά τα παραπάνω οριστικοποίηση του προγράμματος, ο Ανάδοχος οφείλει, κατά το πρώτο πενθήμερο κάθε τριμήνου να υποβάλλει για την Διευθύνουσα Υπηρεσία σε 5 αντίγραφα :

- 4.1 Αντίγραφο του ισχύοντος χρονοδιαγράμματος (PERT και GANTT) μαζί με την ένδειξη της πορείας των εργασιών σε σχέση με τις αρχικές προβλέψεις.

- 4.2 Αντίγραφο του αρχικού πίνακα δραστηριοτήτων με προσθήκη, στην ειδική στήλη παρατηρήσεων, των μεταβολών που οι αρχικές προβλέψεις έχουν υποστεί, δηλαδή μέρος που έχει εκτελεσθεί ανακεφαλαιωτικά, υπολειπόμενο, τυχόν μεταβολή ρυθμού κ.λ.π.

5. Παράλειψη υποβολής ή πλημμελής σύνταξη των παραπάνω συνεπάγεται αφενός ποινική ρήτρα μέχρι 500.000 δρχ. για κάθε φορά που θα παρατηρείται τέτοια ασυνέπεια, αφ'ετέρου ή εν λόγω εργασία θα εκτελείται από τρίτους με απόφαση της Υπηρεσίας, σε βάρος και με καταλογισμό των δαπανών στον Ανάδοχο.

6. Τα παραπάνω στοιχεία (τριμηνιαίο) είναι επιβοηθητικά του ελέγχου της πορείας των εργασιών του Αναδόχου και της σύγκρισης προς την επιβαλλόμενη πορεία για την άρτια και έγκαιρη αποπεράτωση του έργου. Επίσης τα παραπάνω είναι στοιχεία που δεσμεύουν τον Ανάδοχο, όχι όμως και την Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία σε περίπτωση σιωπής ή μη αντίδρασής της.
7. Ο Ανάδοχος υποχρεώνεται να αναφέρει έγκαιρα, στη Διευθύνουσα Υπηρεσία οποιοδήποτε περιστατικό, το οποίο θα ήταν δυνατό να προκαλέσει καθυστέρηση ή να παρεμποδίσει την αποπεράτωση του έργου, και να την ενημερώνει για τα μέτρα που παίρνει για θεραπεία ή βελτίωση των αντίξων συνθηκών.
8. Ο Ανάδοχος αναλαμβάνει την υποχρέωση να αποπερατώσει κάθε τμήμα του έργου μέσα στα χρονικά όρια τα οποία καθορίζονται στο αναλυτικό πρόγραμμα κατασκευής και αναλαμβάνει επίσης αμέριστα και πλήρη την ευθύνη της τήρησης απαρέκλιτα των επιμέρους χρονικών προθεσμιών και της αποπεράτωσης του συνόλου του έργου, μέσα στις καθορισμένες χρονικές προθεσμίες της Σύμβασης.

ΑΡΘΡΟ 4

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ - ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΝΑΔΟΧΟ

1. Με την έγκριση του κατά το άρθρο 3 του Αναλυτικού Προγράμματος Κατασκευής του έργου, θα έχουν επιλεγεί από τον Εργοδότη, σημεία προόδου εργασιών, τα οποία θα αντιστοιχούν σε περίοδο ενός μηνός περίπου. Τα σημεία αυτά των εργασιών θα συμπεριληφθούν σε "Πίνακα" Σημείων Προόδου εργασιών. Η εκτέλεση του συνόλου των εργασιών του Πίνακα και μέχρι των προβλεπομένων Σημείων προόδου παρέχει το δικαίωμα στον Ανάδοχο, να υποβάλει την αντίστοιχη πιστοποίηση προς πληρωμή.
2. Ο Ανάδοχος δικαιούται να πληρώνεται για εργασίες ή ποσότητες εργασιών που έχει εκτελέσει ταχύτερα και πέραν των προβλεπομένων στον "Πίνακα" της προηγούμενης παραγράφου, υπό την προϋπόθεση ότι θα έχει εκτελέσει και το σύνολο των εργασιών των προβλεπομένων από τον ίδιο "πίνακα".

μέχρι και τον υποθαλάσσιο αγωγό συμπεριλαμβανομένων τριών αντλιοστασίων, οι δύο αγωγοί προσαγωγής των λυμάτων της Κοινότητας Πύργου έως τις Ε.Ε.Λ., και ο καταθλιπτικός αγωγός του παραθαλάσσιου οικισμού του Πανόρμου μέχρι τις Ε.Ε.Λ.

Άρθρο 6 : Στοιχεία που χορηγούνται στους ενδιαφερόμενους

Στους διαγωνιζόμενους θα χορηγηθούν από τον Εργοδότη αντίτυπα των Τευχών Δημοπράτησης και των Σχεδίων της Οριστικής μελέτης αντί του ποσού των 40.000 δρχ. Θα δοθούν επίσης σφραγισμένα τα έντυπα του τιμολογίου και του προϋπολογισμού προσφοράς και οι πίνακες τεχνικών χαρακτηριστικών του η/μ εξοπλισμού (Παράρτημα Α της Διακήρυξης) που θα συμπληρωθούν από τους διαγωνιζόμενους.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να πάρουν τα παραπάνω τεύχη το αργότερο πέντε (5) ημέρες πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής του διαγωνισμού.

Άρθρο 7 : Προθεσμία εκτέλεσης του έργου - Ποινικές ρήτρες

7.1 Η συνολική προθεσμία εκτέλεσης του έργου ορίζεται σε 335 ημερολογιακές ημέρες, από τις οποίες οι 20 τελευταίες αφορούν την δοκιμαστική λειτουργία του έργου και αρχίζει από την ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης.

7.2 Ορίζονται και ενδιάμεσες τμηματικές προθεσμίες σύμφωνα με το άρθρο 5 της Ε.Σ.Υ.

7.3 Οι ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται στον Ανάδοχο για κάθε ημέρα υπέρβασης της συνολικής και των τμηματικών προθεσμιών ορίζονται στο άρθρο 5 της Ε.Σ.Υ.

Άρθρο 8 : Συμβατικά στοιχεία της εργολαβίας - Σειρά ισχύος αυτών

8.1 Τα οριζόμενα σαν συμβατικά τεύχη και στοιχεία της εργολαβίας με βάση τα οποία θα γίνει η ανάθεση και εκτέλεση του έργου είναι τα παρακάτω και σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των περιεχομένων σε αυτά όρων, η σειρά ισχύος αυτών καθορίζεται ως εξής :

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. **ΔΟΜΗ -ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΟΤΑ**, σημειώσεις διδακτέας ύλης σπουδαστών ΔΜΤΑ - ΤΕΙ Καλαμάτας, Κων. Τσουντας, σελ. 92-95, 98.
2. **ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΟΤΑ**, σημειώσεις διδακτέας ύλης σπουδαστών ΔΜΤΑ - ΤΕΙ Καλαμάτας, Ανδρέας Λίβας, ΤΕΙ Καλαμάτας, Οκτώβριος 1995, σελ. 9-10, 28-29, 43, 50-53, 68, 86, 91-92, 99-100.
3. **ΚΥΚΛΑΔΕΣ ΤΗΝΟΣ ΧΘΕΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ**, εκδόσεις Μιχ. Τουμπής Α.Ε., Αθήνα 1994, σελ. 4, 7-8, 10-12, 14-15, 19-21, 26, 35-46, 58, 102.
4. **ΕΤΗΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΤΗΝΟΥ**, τεύχος Γ, σελ. 2-3, 6-7, 26-27.
5. **ΜΑΚΡΙΝΙΤΣΑ: ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΜΑΚΡΙΝΙΤΣΑΣ ΝΟΜΟΥ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ**, τεύχος 20, ISSN 1106-8930, Αύγουστος 1999, σελ. 3, 5-7, 8-9.

ΠΗΓΕΣ

1. **ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΔ 410/95 (ΦΕΚ Α' 231)**, εκδόσεις ΕΕΤΑΑ, Αθήνα 1995 (άρθρα 6,13,24,39,41,93-97,105,215-219,222,224,232,265).
2. **ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΟΥ Γ' ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (2000-2006)**, Πάνορμος Τήνου, Φεβρουάριος 1999.
3. **ΜΕΛΕΤΗ ΕΡΓΩΝ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΠΑΝΟΡΜΟΥ ΤΗΝΟΥ, ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΤΙΚΟΣ ΑΓΩΓΟΣ - ΥΠΟΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΑΓΩΓΟΣ: ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ**, Αρ. Μελέτης 74/1999
(1. ΔΙΑΚΥΡΗΣΗ, 2. ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ, 11. ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ)
Μελετητές: Σ. Δρόσης, Ν. Ζαννής, Φεβρουάριος 1999
4. **23018/25-6-99** απόφαση Υπουργού ΕΣΔΔΑ
5. **8250/20-7-99** έγγραφο Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου
6. Απόσπασμα από πρακτικό **10/25-7-99** συνεδρίασης Κοινοτικού Συμβουλίου Πανόρμου (Θέμα 4: Αποδοχή-Υλοποίηση Προγράμματος "Αστερίας")
7. Απόσπασμα από πρακτικό **7/17-5-99** συνεδρίασης Κοινοτικού Συμβουλίου (Θέμα 1: Συμπλήρωση - Τροποποίηση ΟΕΥ)
8. Απόσπασμα από πρακτικό **8/25-9-97** συνεδρίασης Κοινοτικού Συμβουλίου (Θέμα 2: Πρόγραμμα Καποδίστριας)
9. Νόμος Καποδίστριας (**ΦΕΚ Α'244**), (**Άρθρο 13**)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγικό Σημείωμα.....	1
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	3
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΩΤΗ : ΔΟΜΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΠΑΝΟΡΜΟΥ	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΟΡΙΑ – ΤΟΠΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ.....	7
I. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ.....	7
α) Πύργος.....	7
β) Πάνορμος	8
II. ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	8
α) Απασχόληση	8
β) Συμμετοχή στα κοινά.....	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ – ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΠΑΝΟΡΜΟΥ.....	11
I. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ.....	11
II. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ.....	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΠΑΝΟΡΜΟΥ.....	14
ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.....	16
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ.....	16
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ.....	17
ΕΚΤΑΚΤΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ	18
ΚΑΛΥΨΗ ΔΑΠΑΝΗΣ	19

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΠΑΝΟΡΜΟΥ	20
ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΕΥΤΕΡΗ : ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΠΑΝΟΡΜΟΥ.....	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ.....	24
ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ.....	24
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ.....	26
Οδικό Δίκτυο	26
Λιμενική Υποδομή	26
Ηλεκτροφωτισμός – Ηλεκτροδότηση	27
Επικοινωνίες.....	27
Ύδρευση.....	27
Αποχέτευση.....	27
Συγκοινωνία	28
Υγεία.....	28
Εκπαίδευση.....	28
Ειδικές Υπηρεσίες.....	29
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ.....	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ – ΛΥΜΜΑΤΑ).....	32
Αποκομιδή Απορριμάτων.....	32
Συλλογή – Διάθεση Λυμμάτων	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ	33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ "ΑΣΤΕΡΙΑΣ"	37

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 :	
“... ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΟΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ”	39
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 : ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.....	43
I. ΓΕΝΙΚΑ.....	43
II. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ – ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	46
III. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	48
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 : ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ – ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ (ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΟΥ Γ’ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2000 – 2006).....	54
I. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ.....	54
II. ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2000-2006.....	56
III. ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΡΓΩΝ - ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ.....	57
1. Δημιουργία αλιευτικού καταφυγίου στον Πάνορμο με την εκτέλεση λιμενικών έργων προστασίας λιμένος Πανόρμου - επέκταση κρηπιδώματος - προστασία λιμένος από Α-ΒΑ ανέμους - δημιουργία λιμενικών διευκολύνσεων στα ελλιμενιζόμενα σκάφη.	57
2. Αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής Πανόρμου και παραλίας Σταφίδας Πανόρμου Τήνου.....	58
3. Κατασκευή Αποχέτευσης οικισμού Πανόρμου	59
4. Ανάδειξη διατηρητέων μνημείων οικισμού Πύργου	59
5. Ανάδειξη και αξιοποίηση λιθόστρωτου μονοπατιού και υψώματος ανεμόμυλων στην "Παραδοσιακή Κοινότητα Πανόρμου Τήνου".....	61
6. Κατασκευή Ελληνικού Κέντρου Μαρμάρου.....	61
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	63